על המשמר

לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום א', כ"ח באייר תשמ"ז, 24 במאי 1987 / שנת מ"ד מס' 13350 / המחיר 85 אג' כולל מע"מ

כך מרוששים מפעלים: שכר מנהל מפעל שנסגר — כפול משכר 65 עובדיו!

עליזה תמיר, יו"ר ועדת התעסוקה של ההסתדרות, פנתה לכונס הנכסים של מפעל הטכסטיל „לויט" שבפתח תקווה, להפעיל את מקום העבודה, שנסגר, בשבוע שעבר, לאלתר. מבדיקת כונס הנכסים מתברר ששכר מנכ"ל המפעל, מר ברגמן הוא 80 אלף ש"ח בחודש בעוד שהשכר הממוצע של 65 העובדים הוא 500 ש"ח.

עליזה תמיר אמרה שמקרה זה הוא דוגמא לכך כיצד מרוששים מפעלים, על ידי תשלום סכומי ענק למנהלים וקיפוח העובדים. לעובדים שפוטרו אין כיום אלטרנטיבה תעסוקתית, ושעור פיצויי הפיטורים לעובד יגיעו לשכר יום עבודה אחד של המנכ"ל, אמרה.

שמיר יבקש היום מהממשלה לאשר את צירוף פרץ — צפוייה התנגדות המערך

שרי המערך מתכנסים הבוקר להחליט על עמדתם – עקרונית טוענת „העבודה" כי התנאים לפיהם יחזור פרץ לממשלה (תיקון פקודת המרת הדת) הם הפרה של הסטטוס־קוו ● פרס עשוי לבקש משמיר להעביר ההחלטה לקבינט – שם צפוי תיקו – אולם שמיר אינו מתכוון להיענות לבקשה ● בליכוד אומרים: ההסכם עם פרץ הוא עניין פנימי ובכל מקרה החוק טרם שונה והוסכם על תקופה של 60 יום לשינוי החקיקה

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר", ומאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות

ראש־הממשלה, יצחק שמיר, יביא הבוקר לממשלה את הצעתו לצרף לממשלה את הרב יצחק פרץ. צפויה התנגדות המערך לצירוף, בנימוק כי הוא מהווה הפרה של ההסכם הקואליציוני, מאחר שהתנאים שהובטחו לסיעת ש"ס בתמורה לחזרתה לממשלה (תיקון פקודת המרת הדת) משנים את הסטאטוס־קוו בענייני דת.

ממלא־מקום ראש הממשלה שמעון פרס עשוי לבקש מראש הממשלה יצחק שמיר להעביר את נושא צירופו של הרב פרץ לדיון בקבינט, שם יש לשני הגושים יחסי שוויון (5:5). אולם נודע, כי אין בכוונת שמיר להיענות לבקשה כזו של פרס, אם תהיה. שמיר יטען, כי צירוף שר לממשלה אינו נושא לדיון בקבינט וכי מדובר בהסכם פנימי בין הליכוד וסיעת ש"ס, המאפשר להחזיר את המצב

(המשך בעמוד 4)

שר החינוך יתבע היום בממשלה דיון חוזר בשכה"ל באוניברסיטאות

מאת כתבנו

סגן ראש־הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יצחק נבון, דורש כי הממשלה תבטיח שכר לימוד סביר והוגן לסטודנטים ותדאג להבטיח את עתידם ופיתוחן של האוניברסיטאות בעת ובעונה אחת. השר לא מוכן לדון על הצעת פיתרון למשבר בעניין שכר הלימוד מבלי שיהיה בו שילוב של אלמנטים אלה. זאת הודיע ביום שישי השר נבון בשיחה שקיים עם שר האוצר משה ניסים.

שמיר בעד העברה לוועדה

השרים דנו בנושא זה בעקבות פנייתו של נבון למזכירות הממשלה בדרישה לדון מחדש בעניין שכר הלימוד בישיבת הממשלה הקרובה ביום ראשון.

כן שוחח שר החינוך בעניין זה עם ממלא מקום ראש הממשלה שמעון פרס, לדעת נבון מחוייבת הממשלה להתייחס מחדש לנושא זה בעקבות התפתחויות שאירעו מאז נתקבלה ההחלטה. בתגובה להצעה להעביר את נושא שכר הלימוד להכרעת ועדה ציבורית אמר נבון, כי כבר בראשית הדיונים בנושא זה, לפני מספר חודשים, הציע להקים ועדה כזו, אך הצעתו לא נתקבלה בשעתו על־ידי ראש הממשלה ושר־האוצר.

נודע כי אם יוצע הפעם להעביר הנושא לוועדה, יתמוך בכך שמיר.

„הדסה" בארה"ב לשמיר: נדהמים מההסכם עם פרץ

ניו־יורק. — הנשיאה הלאומית של ארגון הדסה בארה"ב, רות פופקין, פנתה, במכתבים לראשי ממשלת האחדות הלאומית בישראל, וציינה שהארגון „הוכה בתדהמה עמוקה ובצער רב", ע"י הידיעות כי ממשלת ישראל הסכימה להתיר להיראכיה הדתית הישראלית לקבוע את חוקיותן של פעולות

(המשך בעמוד 2)

מס שפרעם תובע לבטל את כל החקיקה הגזענית ● עמוד 4

צוותים אוצר־הסתדרות, לרפורמה במס ולתוספת שכר ● עמוד 3

3 צעירים נהרגו בתאונת־דרכים ליד יבנה ● עמוד 20

בקבוקי תבערה ואבנים הושלכו אמש בשער שכם

מאת בצלאל עמיקם, פנחס ענברי ויהודה צור כתבי „על המשמר"

באיזור שער שכם בירושלים שררה אמש מתיחות רבה. שני בקבוקי תבערה הושלכו לעבר אוטובוס מספר 1 שעשה דרכו לרגלי חומת העיר העתיקה לכיוון הכותל המערבי. למקום הוזעקו ניידות משטרה שנרגמו באבנים ע"י עשרות צעירים ערבים שהתגודדו במקום. כוחות מוגברים של משמר־הגבול נשלחו לאזור לפיזור המתקהלים, תוך הפעלת גז מדמיע.

כתבנו מציין כי בימים האחרונים התקהל קהל רב בירושלים שהגיע לעיר מ"שטחי הסביבה" לרגל ארועי תום צום הרמדן.

בשעות הלילה החלה על הר הבית תפילת „אל אל קאדר" בה משתתפים אלפי מאמינים מוסלמים ומשום כך יש במזרח העיר תכונה רבה.

200 אלף „באל־אקצה"

בחצרות מסגד אל־אקצה בירושלים נאספו ביום ששי מספר ללא תקדים של מתפללים מוסלמים, ומקורות ערביים העריכו אותן ב־200 אלף, זאת היתה תפילה מיוחדת של יום ששי שלפני איד אל־פיטר המסיים את צום הרמדן. התפילות עברו בשקט וציבור המתפללים הגדול התפזר בתום התפילה בשקט. מקורות ערביים בירושלים אומרים כי קהל ההמונים ביטא לא רק התגברות הרגש הדתי, אלא המתפללים גם ביקשו לציין מליאת 20 שנה לנפילת ירושלים בידי ישראל.

„יום ירושלים" בצור

בסוף השבוע התקיימה הפגנה בהשתתפות אלפי אנשי „חיזבאללה" בצור. צעדי הפגנה הניפו סיסמאות נגד ישראל וקראו לשחרר את ירושלים. מתיחות שררה באיזור הקרוב לגבול רצועת הבטחון בעקבות ריכוז עצום של אנשי „חיזבאללה" בין צור לציידון בעקבות „יום ירושלים".

משבר החובות — שלב חדש

לפחות נירות בלבד עשויה החלטה מאזנית של בנק מסחרי אחד לגרום לעיזות אותה במערכת הפיננסית הבינלאומית; בשבוע שעבר זה קרה. המלים נבהים ועולים מיום ליום, מדובר בבנק ענק, סיטיקורפ, גדול השלטונות הבנקאיות של ארה"ב, שחוב עצמי נאמד ב־15 מיליארד דולר. [illegible] סיטיקורפ החליטה הנהלת בנק זה להפרשת סכום של שלושה מיליארד דולר מסך כל החובות של המדינות המתפתחות לבנק, ולהעבירו לקרן חובות מסופקים. פירושו המעשי של מהלך מאזני זה הוא, שאפסו הסיכויים לגבות לפחות רבע מן האשראי שהוענק ... הלא־שקולות לממשלותיהן של מדינות דרום־אמריקה ... כלומר את כספיו, בהול. אמנם עדיין לא מדובר במחיקת החובות ... „מסופקים" או „רעים", ויו"ר הנהלת סיטיקורפ, ג'ון ריד ... שהבנק ימשיך להלחם על כל סנט וסנט, אולם האות ... הכרוכים במשבר החובות של הארצות המתפתחות.

... [illegible]

ועדת אבן נכנסת ל„הסגר"

החבריה מקווים להגיע לקונסנזוס ב„פרשת פולארד" ולסיים הדו"ח עד סוף השבוע

מאת בצלאל עמיקם

ועדת אבן, החוקרת את פרשת פולארד קובעת להתכנס הבוקר בבית מלון כדי לגבש את מסקנותיה. חברי הוועדה הם אבא אבן, הח"כ דיר, מגן אהוד אולמרט (ליכוד), מיכה חריש ושמחה דיניץ (מערך).

החבר הנוסף בוועדה, נציג המפד"ל יוסף בורג, הודיע לשופט בשלב קודם זה של העבודה הסופי — בקולו גלוי וחשוף.

ועדת אבן מכינה דו"ח חשוף אולם הבריה הבירור, בעקבות שיחות עליהם לפרסם חלק מהמסקנות כשטפטי ולהביאם לפני הציבור.

עם ליטוש טיוטת הדו"ח הוא יימסר לעיונם של חברי ועדת החוץ והבטחון של הכנסת ולראש־הממשלה. בשבועות האחרונים שחלפו מאז קיבלה על עצמה ועדה פרלמנטרית זו את המשימה, שמעו חבריה כ־25 עדים וקיימו ישיבות ישיבות.

נוכח הניגודים הפוליטיים בין מרכיבי הוועדה עמל עתה היו"ר ח"כ אבא אבן, על מציאת קונסנזוס כדי להמנע מויכוחים וויכוחים על רקע מפלגתי. שלב הסיכומים יימשך כמה ימים והדו"ח הסופי יימסר כנראה בסוף השבוע.

ערעורו של הקצין הצ'רקסי יישמע היום בביה"מ העליון

נפסו יגולל עיוותי הדין במשפטו; הפרקליט הצבאי ישיב כי הוא הורשע בשתי ערכאות

● בהתייעצות ביום שישי בין הפרקליט הצבאי ליועץ המשפטי סוכם כי לא ישיבו על מקצת מהטיעונים ● ועדת הבדיקה להתנהגות השב"כ החלה בעבודה

מאת בצלאל עמיקם כתב „על המשמר"

ערעורו של עיזאת נפסו, סגן לשעבר בצה"ל, שנאשם בריגול חמור ובגידה ונגזרו לו 18 שנות מאסר, יישמע הבוקר בדלתיים סגורות בבית המשפט העליון.

הקצין הצ'רקסי, הטוען כי הוא חף מפשע, מעלה בערעור שלו מסכת של שיבושי ראיות והליכי משפט שגרמו לדבריו להרשעתו.

נפסו טוען כי הודאתו נגבתה ממנו באמצעים פסולים תוך שמוש בכוח הורעע. ערב שמיעת העירעור בפני הרכב של שלושה שופטים, בראשותו של נשיא בית המשפט העליון מאיר שמגר, נערכה בלשכת היועץ המשפטי לממשלה פגישה סיכום לניסוח עמדת ההגנה.

תשובת הפרקליט הצבאי

את המדינה ייצג הפרקליט הצבאי הראשי תא"ל אמנון נבו. נבו לא ישיב על כל הטיעונים, ביניהם האשמות כנגד נפסו על העברת אמצעי לחימה לידי האוייב, אך ידגיש כי שתי ערכאות שיפוט צבאיות הרשיעו אותו בעבירות שיוחסו לו. כתבנו מעיר כי בשעתו הוצע לנפסו לבטל את הערעור תמורת קבלת חנינה מידי נשיא המדינה, אלא שהוא סרב לקבל ברווך זו את חרותו.

ועדת בדיקה

כבר בכבר עם שמיעת הערעור תתחיל היום לפעול מטעם ראש הממשלה ועדת בדיקה שתלבן

(המשך בעמוד 2)

ציפייה אופטימית בכפר קאסמה

מאת שלמה גלזר כתב „על המשמר"

ציפייה דרוכה שוררת בכפר קאסמה, כפרו של סגן עיזאת נפסו, לקראת שמיעת ערעורו בבית המשפט העליון הבוקר בירושלים. ראש הכפר, יחיה נפסו, אמר כי בכפר שוררת תחושה טובה לקראת הדיון וכל הסימנים מראים כי עיזאת נפסו יימצא זכאי. הוא הוסיף כי גם עורכי דינו של נפסו אופטימיים ביותר לקראת הדיון.

אל מנויי „על המשמר" ברחובות

סניפנו ברחובות יהיה סגור בגלל חופשה ושיפוצים עד 24.7.87

במקרה של אי־קבלת העיתון, אפשר לקבלו בסוכנות „הארץ" אצל מר נוסבוים, רח' טלר 30 ברחובות. תלונות או הודעות נא להעביר למח' ההפצה בת"א טל. 03-378833

מח' ההפצה

2 שעות שבועיות — הקיצוץ בחטיבות העליונות בתשמ"ח

בחינוך הטכנולוגי יקוצצו 3־4 שעות ● מרכז השלטון המקומי מאיים להשבית את מערכת החינוך ● ביום ב' — השבתת לימודים בחיפה והקריות

מאת יצחק שור, אשר שילוני ויואב אביב, כתבי „על המשמר"

תלמידי החטיבות העליונות (כיתות י' - י"א - י"ב) ילמדו בתשמ"ח שעתיים פחות מדי שבוע — הנחיות לקיצוץ זה שלח סמנכ"ל משרד־החינוך והתרבות, יהושע ידלין, בחוזר למנהלי המחוזות, לרשויות הד מקומיות ולבעלויות על מוסדות החינוך.

אנשי מרכז השלטון המקומי העריכו, כי בחינוך הטכנולוגי הם ייאלצו לקצץ 3־4 שעות שבועיות, שהן עד 9.5 אחוזים משעות ההוראה וההדרכה בבתי הספר הטכנולוגיים. הקיצוץ התקציבי בחינוך הד טכנולוגי, המהווה כ־60 אחוז מה חינוך העל־יסודי היהודי, נאמד ב־12־15 אחוז.

הסיכות לקיצוץ ריאלי כה גבוה הן העלאת המספר הממוצע של התלמידים בכיתות מ־28 ל־37 בכיתות י', ל־33 בי"א ול־30 בי"ב. העלאת הממוצעים תיפגע בעיקר בערי הפיתוח וישובי ספר, אבל גם ברמת המורים. הרשויות המקומיות חוששות, כי לא יוכלו להשיג מהנדסים והנדסאים בתחומי האלקטרוניקה, מחשבים, חשמל ומכניקה מתקדמת, משום שלא יוכלו לשלם להם הוצאות רכב ותוספות אחרות. רמת השירות בבתי־הספר תרד במידה ניכרת, כמו גם רמת ההצטיידות.

איום בהשבתה כללית

מטה פעולה שהוקם בישיבת חירום של הנהלת מרכז השלטון המקומי, בו מיוצגים כל אירגוני החינוך, מאיים להשבית כליל את מערכת החינוך, בשל מדיניות הממשלה בנושא החינוך: קיצוצים בתקציב, אי־מתן אישור לבניית כיתות חדשות וחוסר תקציב לחידוש הציוד.

הנהלת מרכז השלטון המקומי ומטה הפעולה מאשימים את הממשלה במצב שהתהווה ומטילים עליה את האחריות למה שעתיד לקרות במערכת החינוך. מטה הפעולה שוקל להחזיר לממשלה את „מפתחות החינוך" כדי שזו תיפול יחד עם כל המערכת הממשלתית המידרדרת.

שביתה בחיפה והקריות

שביתה כללית של כל מערכות החינוך בחיפה והקריות ועצרות מחאה של הורים ומורים תתקיימנה ביום שני בבוקר ב„גן־הזכרון" בחיפה. הלימודים בכל המוסדות יופסקו בשעה 10 בבוקר.

השביתה ! הוכרזה על־ידי הסתדרות המורים במחוז חיפה ועל־ידי ועד ההורים במחאה על הקיצוץ במערכת החינוך.

מזכיר הסתדרות המורים בחיפה, אברהם בן־שבת, קרא לדחוף ההורים והמורים להתלכד במאבק ואמר, כי המאבק הוא נגד הרס המערכת וכנגד פיטוריהם של 6000 מורים. במלאת 40 שנה למדינה לא רק שלא נסגרו הפערים החברתיים אלא שמתחילה מחדש צמיחתם של שוליים חברתיים. מתחיל תהליך שבעלי יכולת ממציאים השלמת החסר לילדיהם ומעוטי יכולת בסכנה של השלכה לרחוב, אמר בן־שבת.

אחותה של הפריגטה שנפגעה מהטיל העיראקי — לחופשה בחיפה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

הפריגטה האמריקנית „דוייל", אחותה של ה„סטארק" שנפגעה בהתקפת הטילים העיראקית, הגיעה אתמול לנמל חיפה לחופשת חוף.

מפקד הפריגטה, תומאס מרפיק, אמר לכתבנו כי הפגיעה באוניית המלחמה „סטארק" ששייטה במימי המפרץ הפרסי פגעה קשות במוראל אנשיו והיה קשה מאוד לצוותים לשמוע את הבשורות המרות שהגיעו אליהם מהמפרץ הפרסי.

הפריגטה „דוייל" הגיעה לחיפה עם שתי אוניות נוספות של הצי השישי האמריקני ועליהן כאלפיים ימאים אמריקנים.

במסיבת עתונאים שהיתה אתמול סירבו מפקדי האוניות והנספח הימי של ארצות־הברית בישראל להתייחס לשאלה האם קיבלו המפקדים האמריקנים הוראות חדשות להתכוננות ביום.

מפקד אוניית המספקה „יוקטון", ג'ון מאס, הודה על הצעת הצער של חיל־הים הישראלי. „חיל־הים הישראלי סבל אבידות דומות והוא מגלה הבנה רבה וכנה לצערנו. אנחנו מתאמנים יום יום לקראת מלחמה ולפתע קורה אסון כזה בעת שלום".

הנספח הימי ג'יימס מקדונלד גילה כי אתמול בבוקר פתחו שלטונות הצי השישי בחקירה לבדיקת האירועים במימי המפרץ הפרסי.

המפקדים ציינו עוד, כי גם אילו עמדו לרשות האוניה שנפגעה אמצעים אלקטרוניים נוספים על אלה שהיו בה, לא היה הדבר מעיל. „כמו שיש חיבה מטוסים מאויר בצפיפות נמוכה קשה מאוד לזהותם ולזמן התראה מוקדם".

בסוף החודש יזה תצטרפנה לשלוש האוניות העוגנות במפרץ חיפה, שלוש אוניות מלחמה אמריקניות נוספות.

עובדי המדינה: להפוך התוספות השקליות לאחוזיות בהסכם החדש

מאת א. קורה, כתבנו לענייני עבודה

נציגי ועדי עובדים מרכזיים בשירות המדינה תבעו אתמול במרכז הסתדרות עובדי המדינה שהתכנס בתל־אביב, להפוך, במסגרת הסכמי המסגרת החדשים, את התוספות השקליות, אשר נשחקו עד דק, לתוספות אחוזיות.

הכנס התקיים לקראת הפתיחה הרשמית של המו"מ בשבוע הבא.

הדוברים, בעיקר מחשבת, מתחו ביקורת גלויה וסמויה על ראשי הסתדרות עובדי המדינה. נציג עובדי מס הכנסה אף הטיח: אתם בולמים אותנו, תנו לנו לעשות איזו הפגנה קטנה.

מזכ"ל הסתדרות עובדי המדינה הציג את עיקרי התביעות שיציג לפני נציגי המעסיקים הציבוריים: תיקון טבלת השכר בהתאם לשכר החזילי, ערכון משמעותי של התוספות השקליות והאחוזיות, פריצת תקרת הוותק לאורך שנות השרות, ערכון התוספת שניתנה בשעתו לעובדי הדירוג האחיד מ־6.9 אחוזים ל־17 אחוז, מעבר ל־40 שעות עבודה שבועיות ועדכון הגימלאות.

המרכז החליט להתכונן למאבק מקצועי אם משרד האוצר יסרב להיענות לתביעות.

אליעזר מוכני (מפ"ם) דרש להקים כבר עתה מטה מאבק ואחד הנרלמן (ל"ע) אמר, כי משרד האוצר מנהל מלחמה פסיכולוגית על־ידי פירסום נתונים כוזבים על שכר העובדים.

אותרו חמישה חיילי צה"ל הנושאים את נגיף האיידס

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

עד היום אותרו בצה"ל חמישה חיילים הנושאים את נגיף האיידס. שלושה מהם אנשי מילואים ושניים חיילים בחובה. חיילי החובה הוגדרו כהומוסקסואלים שהוחזרו מתגבא.

נתונים אלה נגלה לראשונה קצין רפואה ראשי של צה"ל תת־אלוף יהודה דנון בראיון המתפרסם היום בעתון „במחנה".

צה"ל פותח בימים אלה במסע הסברה גדול בכל יחידות צה"ל בנושא האיידס. [illegible]

הרשויות הערביות: נחריף הצעדים בגלל ההתעלמות מתביעותינו

מאת קאסם זייד כתב „על המשמר"

יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות, איברהים נימר, אמר אתמול, כי התעלמות השלטונות מתביעותיהן הצודקות של הרשויות הערביות דוחפת אותן לנקוט צעדים חריפים ביותר שעלולים להביא נזק לאזרחים ולמדינה.

נימר, שדיבר אתמול בפני עיתונאים, הביע את צערו שעד כה אף גורם ממשלתי לא בא בדברים עם נציגי הרשויות הערביות.

ראשי הציבור הערבי יקיימו בשבת התייעצות בשפרעם, בה ישתתפו בנוסף לראשי הרשויות הערביות וחברי הכנסת אנשי דת ואנשי חינוך ואחרים.

המתכנסים יחליטו על הצעדים שינקטו כהם הציבור הערבי במסגרת המאבק נגד האפליה והקפוח מהם סובלים האזרחים הערביים, לדברי יו"ר הוועד.

כתבנו מעיר, שכינוס פורום חשוב זה מצביע על הכוונה לקבל החלטות אופרטיביות מרחיקות לכת.

אתמול השביתו 46 הרשויות המקומיות הערביות את השירותים שלהם במשך שעתיים במחאה על אי־מתן מענקים וזכספית. כן הושבתו הלימודים בכל בתי הספר הערביים.

● ארגון הגזירות העולמי יוציא לאור סידור תפילה בהונגרית, אשר יופץ בהונגריה לראשונה מאז מלחמת העולם השנייה.

עצרת השלום בספסטיה

בשבת 13 ביוני

ולא כפי שפורסם אתמול

אתר התיירות חמת גדר חוגג עשור להפעלתו

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

„אתר התיירות „חמת גדר" חגג אתמול עשור להפעלתו, במעמד שר־התיירות אברהם שריר, חברי כנסת, ראשי מועצות מקומיות ואזוריות, אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע, גורמי תיירות ועוד.

בחמת גדר מפכים חמישה מעיינות חמים המהווים מוקד משיכה לשוחרי מרפא, נופשים ותיירים מכל רחבי העולם.

המעיין „הקר" ביותר הוא „עין סחינה", שחום מימיו הוא 28 מעלות צלסיוס ואילו החם ביותר הוא „עין מקלה", שמימיו לוהטים עד 52 מעלות צלסיוס.

באתר, שהפך לאחד מאתרי הנופש הפופולאריים בארץ, הושקעו מאז הקמתו 3.5 מיליון דולר וביקרו בו כ־3.5 מיליון איש.

השנה מצפים לכ־600 אלף מבקרים שיכניסו כ־2.5 מליון דולר.

האתר מציע לבאים מגוון רחב של פעילות ושירותים החל מבריכות חמות, ג'קוזי ומסג', וכלה במסעדה, לונה־פרק וחוות התנינים המפורסמת. כן קיים במקום מועדון מינויים הכולל 900 חברים מכל רחבי הארץ.

בצילום: שר התיירות, אברהם שריר, ומנהל חמת גדר, רוני לוטן, פורסים את עוגת יום ההולדת הענקית ועליה תנין עשוי מרציפן.

צילום: ליאון מינסטר

הפלגנות מונעות מעבר ספינות מרצועת הבטחון

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

ועם רב שורר בשבוע האחרון ברצועת הבטחון בעקבות החלטת הפלגנות בביירות למנוע בואן של ספינות מנמל נקורה עם תוצרת חקלאית, כתגמול על כך שחיל־הים הישראלי עצר ספינת סמים שהיתה בדרכה מביירות למצרים.

לפני כשבוע עצר חיל־הים הישראלי ספינה תורכית מול חופי ישראל שהיתה חכורה ככל הנראה על־ידי הפלגנות והובילה סמים. בתגובה על כך אסר ג'ורג' אנטון, הממונה על ענייני הכספים של הפלגנות, על ספינה מרצועת הבטחון העוגנת בנמל ביירות לעזוב את הנמל, ומנע בואן של שתי ספינות נוספות עמוסות תוצרת חקלאית בשווי 400 אלף דולר מנמל נקורה שברצועת הבטחון לביירות.

הפרשה מעוררת זעם רב ברצועת הבטחון אשר רבים מתושביה תלויים בקשר המסחרי עם צפון לבנון.

נכים ממפוטרי „סולתם" הפגינו בשערי המפעל

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

נכים ממפוטרי „סולתם" ביוקנעם הפגינו אתמול בבוקר ליד שערי המפעל במחאה על פיטוריהם.

בין המפוטרים נמצא גם נסים כהן שאמר: „11 שנה אני עובד ב„סולתם" ולפני שבע שנים נחתכו לי ארבע אצבעות. השבוע פוטרתי מהעבודה ויש לי בבית שתי בנות ואין מי שידאג להן, כי ב„סולתם" לא צריכים נכים".

מפוטר אחר מהמפעל, אריה לנצמן, שעבד ב„סולתם" 14 שנה, אמר: „לפני שבוע אמרו לי אתה נכה ואנחנו לא צריכים אותך".

הנכים מפוטרי המפעל טוענים כי ועד העובדים אינו מטפל בתביעותיהם ואינו מוכן לעזור להם.

כתבנו מציין, כי לאחרונה פוטרו מ„סולתם" 190 עובדים קבועים ו־134 עובדים זמניים, בעקבות הסכם בין ועד העובדים ומועצת הפועלים להנהלת „סולתם", במסגרתו יפוטרו עוד 120 עובדים נוספים ובסך־הכל ישארו ב„סולתם" 1050 עובדים.

מזג אוויר

תחזית מזג האוויר להיום: תחול עליה בטמפרטורות והלחות תרד. הטמפרטורות ירושלים 17 עד 29, רמת־הגולן 15 עד 30, צפת 16 עד 27, חיפה 18 עד 36, טבריה 18 עד 36, נצרת 16 עד 29, עפולה 14 עד 33, שומרון 17 עד 30, תל־אביב 17 עד 26, יריחו 19 עד 38, עזה 17 עד 26, באר־שבע 14 עד 34, אילת 14 עד 41 (עתים)

הציבור מוזמן לעצרת מחאה

על החלטת הממשלה בנושא שכר לימוד הסטודנטים

העצרת תתקיים ביום ב' ה־25.5 בשעה 10.00 על מגרש הכדורגל במדרשת רופין

העצרת ביוזמת סטודנטים לכלכלה ברופין ובסיוע המחלקה הרעיונית־פוליטית של הקבה"א

חברי ועדת הבדיקה להתנהגות השב"כ, מבקר המדינה לשעבר, עו"ד יצחק טוניק, וראש השב"כ בעבר, צבי זמיר, בפגישה עם רה"מ ביום ו' (צילום: לע"מ/מגי)

המשכים

נפסו 'גולל עיוותי'

(סוף מעמוד ראשון)

נוהלים ודרכי התנהגות הנהוגים בשב"כ. עבודת הצוות נושאת אופי כללי במנותק מהמשפט, אך נולדה בעקבותיו. בראש הצוות עומדים ראש המוסד לשעבר צבי זמיר ומבקר המדינה לשעבר יצחק טוניק.

יבודד מעיתונאים

רוד פרידמן כתב עתי"ם מוסר: בבית המשפט העליון עצמו, נעשו כבר ביום ששי סידורים, והוכנה תכנית אבטחה למשפט שייערך מאחורי דלתיים סגורות. נפסו שיובא לבית המשפט העליון מהכלא הצבאי בו הוא כלוא, יוכנס לאולם הדיונים מס' 1 של בית המשפט העליון, בדרך מעבר השופטים, זמן־מה לפני תחילת הדיון, כדי למנוע מעברו במסדרונות בית המשפט העליון, כדי שלא יוכל ליצור מגע עם עיתונאים וצלמים. כוחות גדולים של משטרה ומשטרה צבאית ישמרו על הסדר בבית המשפט העליון.

שופטי ההרכב, בראשם נשיא בית המשפט העליון השופט מאיר שמגר, עסקו במשך הימים האחרונים בלימוד חומר הראיות בפרשת נאפסו, המדובר בחומר רב ביותר, הכולל כשמונה ארגזים.

מטעם המדינה יטען בבית המשפט העליון הפרקליט הצבאי הראשי תת־אלוף אמנון שטרסנוף־נבו, ולצידו התובע הצבאי הראשי אלוף־משנה אורי שוהם. לפי מישיבת בית המשפט שנקבעה ליום א', נקבעה כבר ישיבה נוספת, האמורה להתקיים ביום חמישי הקרוב.

סמינר בית־ברל לא יפלה בשכ"ל

מנכ"ל בית ברל, ח"כ אהרון הראל, הודיע כי בית ברל לא יפלה בשכר לימוד בין תלמידים יהודים לערבים.

כתבת עתי"ם מוסרת, כי ח"כ הראל הודיע על כך בפגישה שהתקיימה ביום שישי בין ראשי אגודת הסטודנטים בבית ברל והנהלת המוסד. הוא ציין כי הנהלת בית ברל מצטרפת לגינוי החוק שבא להפלות בין יהודים וערבים.

בבית ברל פועל סמינר למורים ערביים ומיכללה לתלמידים יהודים ובמשך השנים נוצרה רקמת יחסים המושתתת על שיתוף פעולה ויחסי שוויון בין יהודים וערבים. אלה רואים בחומרה את החלטת הממשלה להפלות בין סטודנטים ערבים ויהודים במוסדות החינוך בישראל. (עתי"ם)

„ברוורס", שלמה ניצן בהצגתו על תופעת החזרה בתשובה שתועלה בפסטיבל ישראל בירושלים (צילום: זום 77)

דנה בטיטו מאופקים עברה ניתוח השתלת כבד בלונדון

דנה בטיטו הפעוטה בת השלוש מאופקים שהוטסה לפני כשבועיים לניתוח השתלת כבד בלונדון עברה בשבת את ניתוח ההשתלה המתוכנן.

הניתוח בוצע בבית החולים „קינגס קולג'" בלונדון. מבית החולים מסרו ההורים ביום שבת בלילה שהניתוח נמשך כחמש שעות. ההורים נמצאים ליד מיטת הילדה והם מסרו עוד שבימים האחרונים חלה הרעה במצבה של דנה. בשבת בבוקר החליטו הרופאים לבצע את ניתוח ההשתלה.

דנה בטיטו הוטסה ללונדון לפני כשבועיים לאחר מבצע התרמה ללא תקדים. ההענות המהירה של הציבור איפשרה את הטסת הילדה ללונדון. לפי שעה אין לדעת אם ניתוח ההשתלה הצליחה. הרופאים אמרו שיידרש לפחות שבוע כדי להיווכח אם ההשתלה הצליחה. (עש"ת)

„על המשמר"
עתון יומי
חמו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3–43360–4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102–121. טל' 3–233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

אש"ף מכין תגובה על ביטול הסכם קהיר

בגדד. — אש"ף מכין תגובה להחלטתה של לבנון לבטל את הסכם קהיר, שהעניק [illegible]

[illegible]

תחנת שידור של אש"ף, הפועלת בבגדד, הגדירה את הצעד הלבנוני כ„החלטה שלילית, איום קשה".

„רולס רויס" מנסה למכור מנועים לאיראנים

מאת עוזי מחנימי, כתבנו לענייני המזרח התיכון

לונדון. — נציגי חברת „רולס רויס" הבריטית שהו בימים האחרונים בטהרן בנסיון למכור לאיראנים מנועים מתוצרת חברתם כדי לצייד בהם ספינות סיור איראניות. המשלחת הבריטית שהתה במלון „חיאה" בטהרן, אולם נראה כי על אף נכונות האיראנים לרכוש את המנועים הבריטיים, העיסקה לא תצא לפועל בשל התנגדות משרד החוץ הבריטי. בינתיים מסרו מקורות בלונדון כי האיראנים ממשיכים לאייש את משרד „חברת הנפט הלאומית האיראנית" ברחוב ויקטוריה בלונדון, משרד שהוא למעשה אחד המרכזים האיראנים הראשיים לרכש נשק ובו משרתים עשרות קציני צבא איראנים במסווה.

ההסתדרות מגייסת 5000 מתנדבים לקליטת עלייה

ההסתדרות החלה בגיוס מתנדבים, שיהיו נכונים לקלוט את העולים שיבואו ארצה, והמטרה היא לגייס 5000 מתנדבים כאלה, הודיע גדעון בן ישראל, יו"ר אגף הארגון ומועצות הפועלים בישיבת הנהלת האגף, בהשתתפות יצחק מרקאי, יו"ר מחלקת הקליטה בהסתדרות, הפועלת במסגרת האגף.

גדעון בן ישראל ציין שמתרבים הסימנים שגל העלייה מברית המועצות יגבר וההסתדרות הפועלת, באמצעות מחלקת הקליטה ומועצות הפועלים, גם כאשר העלייה מצומצמת כפי שזה היום, חייבת להיערך לכך.

נדהמים

(סוף מעמוד ראשון)

גיור המתבצעות מחוץ לגבולותיה הלאומיים של מדינת ישראל."

באגרת שנשלחה ביום ו' לראש הממשלה יצחק שמיר ולסגן ראש הממשלה שמעון פרס, מציינת פופקין כי ארגון הדסה בארה"ב „מבקש להדגיש את התנגדותו האיתנה לצעד כל שהוא העלול לשנות את חוק השבות."

באגרתה מצטטת פופקין הצהרת מדיניות שנתקבלה ע"י ההנהלה האמריקנית של הדסה, ובה הורגש כי „ארגון הדסה מאמין כי כל צעד לשינוי חוק השבות מאיים על „האחדות היהודית" ומחליש את תחושת הסולידריות המקשרת את העם היהודי לישראל."

להלן צויין באגרת כי „כל צעד כזה הינו בבחינת הפרה גסה וברורה של מגילת העצמאות, המבטיחה שוויון מלא של זכויות חברתיות ופוליטיות לכל התושבים, ללא הבדל דת, גזע או מין, והמבטיחה את חופש הדת, המצפון, הלשון, החינוך והתרבות."

לבסוף כותבת פופקין: „אנו קוראות לכם לשמור על עקרונות אלה." (עסק"א)

תלמידי 11 מוסדות של הקבה"א יפגינו בי"ם

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

תלמידי 11 מוסדות חינוך של הקיבוץ הארצי, יפגינו הבוקר מול משרד ראש־הממשלה בירושלים נגד החלטת הממשלה לגבות שכר שונה מסטודנטים יהודים וערבים באוניברסיטאות. היוזמה להפגנה יצאה מתלמידי המוסד החינוכי „אשרת" בגליל המערבי. תלמידי בית־הספר שהתכנסו החליטו לקיים את ההפגנה גם לאחר החלטת ראשי האוניברסיטאות להתעלם מהסיכום בממשלה ולגבות שכר אחיד. נציגי התלמידים [illegible] העיקרון של מאבק נגד ההחלטה [illegible] להפלות בין יהודים לערבים. בעקבות [illegible] מוסדות [illegible]. המשטרה נתנה [illegible] להפגנה של 500 איש [illegible] במוסדות החינוך. [illegible] והוא מהפגנה על־ידי נציגי.

שר־החוץ של צרפת — לישראל

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר־החוץ של צרפת, ז'אן ברנאר ריימון, יגיע ביום א', בעוד שבוע, לביקור רישמי בן שלושה ימים בישראל, על פי הזמנת ממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס.

יהיה זה ביקורו הראשון של ריימון בישראל, מאז החל את תפקידו בממשלת שיראק, בחודש מארס השנה. בישראל יפגוש שר־החוץ הצרפתי את ראש הממשלה יצחק שמיר, נשיא המדינה חיים הרצוג וכן משלחת של מנהיגות פלשתינית מן הגדה המערבית. פגישה זו תתקיים בקונסוליה הצרפתית בירושלים.

„ברווז עיתונאי" מדנמרק

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

דובר משרד החוץ אהוד גול הגדיר אמש כ„ברווז עיתונאי" ידיעה שפורסמה בעתון דני לפיה עומד שר־החוץ, שמעון פרס, לפגוש בשבוע הבא ברומניה את מנהיג בריה"מ מיכאל גורבצ'וב. דובר משרד החוץ אמר כי אין לידיעה זו שום אחיזה במציאות ואין בה שמץ של אמת. 'התחייה' הספיקה כבר לפנות לרה"מ לסיכול הפגישה.

ביתנו שרוי באבל
חברתנו
סוניה הורביץ
איננה
ההלוויה היום, יום ראשון, 24.5.87, בשעה 15.00
קיבוץ דן

במלאת עשרים שנה
לנפול בני־נו־חברינו
במלחמת ששת הימים
אריה סושקס
אהוד רפמן
גיורא אשכנזי
נעלה לקברם ונתייחד עם זכרם
ביום רביעי, כ"ח באייר 27.5.87
בשעה 16.00
המשפחות
קיבוץ ניר־דוד (תל־עמל)

עם נחום רויז והמשפחה
משתתפים באבלכם במות
האם
קיבוץ דביר

לעליזה סיופק והמשפחה
אתך במות
האב
בנכר
בית קיבוץ העוגן

בפגישת קיסר, הברפלד ונסים סוכם:

צוותי הסתדרות־'אוצר' ידונו ברפורמת המס ובתוספת שכר

מאת כתבנו לענייני עבודה

ההסתדרות והאוצר יקימו בימים הקרובים שני צוותים משותפים: האחד לגיבוש רוויזיה אפשרית ברפורמה במיסוי, והשני לצורך קביעת תוספות השכר במגזר הציבורי במסגרת ההסכמים החדשים — על כך סוכם שלשום בפגישה שהתקיימה בין מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, יו"ר האגף לאיגוד המקצועי חיים הברפלד ובין שר־האוצר משה נסים. הפגישה נערכה בלשכתו בירושלים.

ביום שלישי הקרוב תתקיים פגישה בין השר נסים לבין חברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות וראשי האיגודים המקצועיים בשרות הציבורי.

פגישה זו היא מעין פתיחה בלתי־רשמית של המשא־ומתן על הסכמי השכר החדשים. לא ישתתפו בה הנציגים האחרים של המגזר הציבורי כגון השלטון המקומי, רשויות מקומיות, מוסדות להשכלה גבוהה והחברות הממשלתיות.

התביעה: 14 אחוזים

תביעת השכר של ההסתדרות נעה סביב 14 אחוזים, כאשר 10 מתוכם מהווים תיקונים על שחיקה ברכיבי שכר שונים. יצויין כי מספר ראשי איגודים מקצועיים מתנגדים לאחוזים אלה, ולדבריהם יש לתבוע סכום גבוה הרבה יותר.

מזכיר איגוד המקרוביולוגים והביוכימאים, אשר גולדשלגר, מסר אמש כי איגודו שוקל שלא להצטרף לדיונים מאחר שאין תביעות ההסתדרות עונות על הצרכים המיוחדים של ציבור העובדים המאוגד באיגוד זה.

שכ"ל אחיד באוניברסיטאות

בפגישה בסוף השבוע הועלו שני נושאים: שכר הלימוד במוסדות להשכלה גבוהה ותביעות השכר. ראשי ההסתדרות דרשו כי שכר הלימוד יהיה אחיד ויעמוד על 1100 דולר. כמו כן דורשת ההסתדרות להפעיל וליישם את חוק חיילים משוחררים, המיועד להקל על יוצאי צבא בלבד. ניסים אמר לקיסר והברפלד, כי יעלה את דרישת ההסתדרות לפני מליאת הממשלה שתדון בכך. עיקר הרוויזיה במיסוי היא הגדלת הנטו, תוך תיקון השכר לבעלי הדרגות הנמוכות. הצעה זו עליה חתום קיסר מעוררת התנגדות בתוך הוועד הפועל. המתנגדים קובעים כי הגדלת הנטו פרושו פגיעה בברוטו, דבר שיש לו השלכות לגבי רכיבים בשכר, בעיקר בהפרשות לפנסייה.

נגד משחק פוליטי

יושב ראש סיעת מפ"ם בהסתדרות, אפרים וילוני, אמר אמש בעניין הרוויזיה האפשרית במיסוי: אין לקבל מהלך בו ייעשו תיקונים ברפורמה במיסוי על חשבון המדיניות המקצועית. מדיניות זו חייבת להתחשב רק בשני גורמים — מצב העובד והמשק, ואסור להפכה למשחק פוליטי.

להטיל עונש־מוות במקרה של רצח גזעני — מציע רובינשטיין

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

שר התקשורת, אמנון רובינשטיין, המצדד בהטלת עונש מוות בישראל, אמר שלשום בהרצאה בפני באי המועדון היומי בגליל בחיפה, כי אינו מציע עונש מוות למחבלים, אלא אפשרות שבית־משפט יטיל עונש מוות על מבצעי רצח גזעני מנסיבות מיוחדות.

„צריך לאפשר לבית־המשפט לשקול הטלת עונש מוות על מי שהורג נער יהודי או ערבי רק בשל גזעו", אמר.

בנמקו את עמדתו אמר רובינשטיין, כי הוא מתנגד להטלת עונש מוות במסגרת המשפט הפלילי הרגיל, אולם לדבריו, שום קבוצת מחתרת בעולם כולל באדר מיינהוף, הבריגאדות האדומות והצבא הרפובליקני האירי, אינם מבצעים מעשים שפלים בילדים חסרי־אונים כפי שעשו לילד רמי חבה. „לרצוח בני־ערובה וילדים זה הפטנט של הטרור הפלשתיני". לדברי השר, אם לא תהיה קיימת אפשרות של מוות בחוק, עלול הדבר לפגוע באיזון החברתי ואזרחים עלולים ליטול את החוק לידיהם.

צוות פסיכולוגים — לשיחות עם התלמידים בעקבות רצח רמי חבה

ילד ערבי בן 7 נחבל בירושלים על־ידי צעיר דתי תמהוני

יממה לאחר רציחתו של הילד רמי חבה ניסו תושבי אלון מורה להתאושש מההלם וההדהמה ולחזור למסלול חיים שיגרתי.

ביום ו' בבוקר הוקם בבית־הספר המקומי מוקד מיוחד וכן צוות פסיכולוגים של שירותי הרווחה במועצה האזורית שומרון. אנשי הצוות ערכו שיחות עם התלמידים על הרצח המזעזע של בן הישוב, רמי חבה.

חברי התנועה הקיבוצית המאוחדת הביעו בסוף השבוע זעזוע מן הרצח הנפשע של רמי חבה בצד השתתפות בצערם העמוק של משפחת חבה ובית אלון־מורה. „אבלכם — אבלנו", נאמר בהודעת התק"ם.

הוועד לדיאלוג ישראלי־פלשתיני פירסם בסוף השבוע גילוי־דעת ובו דברי גינוי לרצח הנתעב של רמי חבה.

ילד ערבי בן 7 הוצא בכוח מידי קרובת משפחתו על־ידי צעיר דתי תמהוני שרץ עימו עד לכותל המערבי. בעת הריצה נחבל הילד בראשו. החשוד נעצר לחקירה ובמשטרה סבורים כי הוא אינו יציב בנפשו.

בשבת אחר הצהריים יצא הילד עם דודתו מהר־הבית לכיוון ביתם בכפר סילואן. בכניסה לרחבת הכותל המערבי התנפל עליו לפתע הצעיר והוציאו מידי דודתו. (עתי"ם)

משפט בארבי מלבה אנטישמיות: בית־ספר יהודי הוצת ליד פאריס

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — בית המשפט בליון עורך ביום ששי ביקור בחדר העינויים, שבו התעלל הפושע הנאצי קלאוס בארבי ביהודים ובלוחמי מחתרת צרפתים. הקרבנות החיו את חוויותיהם לעיני הצרפתים ו־40 ארגונים יהודיים בקשו מן הממשלה לחוקק חוק דחוף שיכפה על פושעים נאצים נוכחות במשפטם.

אך בארבי יסתתר בתאו עד הסוף.

העדויות שהשמיעו שתי לוחמות המחתרת ליז לורב וסימון קרוש — יהודיה שבגיל 13 נפלה קורבן לעינויי בארבי — חילצו את המשפט מהשלומיאליות שלו, אחר שכמעט שכחו את תכלית המשפט, חוזרים אל יעדו, אל הפשעים שביצע בארבי.

ליז לורב, בת 86, צרפתיה לא יהודיה, תיארה את בארבי כמענה הראשי במשך 17 הימים בהם שהתה במחיצתו. הוא בארבי, שהצליף בה בשוט, מתח את גופה במכונת עינויים מיוחדת, הטביע אותה באמבטיה. היא סיפרה, כי המעונים היו שרועים שותתי דם במסדרונות לפני חדר העינויים, ובארבי היה מתענג למעוך במגפיו את ראש כל מי שזיהה כיהודי. בעלה ובנה של העדה נרצחו במחנה השמדה.

ז'ק ורג'ס, פרקליט של בארבי, כינה אותה „ישישה בלה".

המשפט מחולל גם תגובות אנטישמיות. בית ספר יהודי בסרסל, מצפון־לפאריס, הוצת ונשרף אור ליום ששי. שר הפנים פסקואה, שביקר במקום, סבור שזה פשע אנטישמי. איומים נתקבלו גם בבתי ספר אחרים. ששה נלכדו כשהם מציירים צלבי קרס על אוהל הזכרון בליון.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית 50
קונצרט למנויים מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ו': הערב — 24.5.87
סדרה ח': יום ב', 25.5.87
זאב דורמן — מנצח
זיוה רבין — כנרת
אור בן־ארי — פסנתרן
התכנית:
קונצרט למנויים מס' 9
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה א': יום ד', 27.5.87
סדרה ב': יום ה', 28.5.87
סדרה ד': יום ו', 29.5.87
סדרה ג': מוצ"ש 30.5.87

השר יעקבי: בחירות עכשיו — לפיזור ערפל כלכלי ופוליטי

„בחירות בעוד שנה וחצי יזיקו למשק יותר מאשר בחירות עכשיו, עקב תקופת אי־הוודאות הפוליטית הממושכת עד להתרחשותן" — סבור גד יעקבי.

בהרצאה בפני חוג „למרחב" של מפלגת העבודה, בתל־אביב, אמר שר הכלכלה והתיכנון, כי פיזור הערפל הפוליטי וקיצור תקופת אי־הוודאות — מחייבים הכרעה לאלתר על הקדמת הבחירות ולקצר את מערכת הבחירות, ועמעולת הבחירות. בהתייחסו להתפתחויות המשקיות ציין, כי העליה הדרמאטית בייבוא והקיפאון ביצוא הן מגמות מסוכנות לטווח הארוך ואין להתייחס אליהן בשוויון נפש.

לדבריו, כל הסימנים מצביעים על הגברת התלות החיצונית וחזרה ל„כלכלת צריכה". לדבריו, מגמת העליה בצריכה ללא השפעה על עליית המחירים איננה פלא כלכלי משום שהיא מופנית כולה לרכישת מוצרי יבוא. (עש"ת)

מנהיג הלייבור הבריטי ניל קינוק (ימין) שר עם מקהלה מקומית בניו־פורט, ווילס, בעת מסע הבחירות שלו. (צילום: אי.פי)

הערב בטלוויזיה

אתי רונאל

לב וכבד — ממצרים?

בעתיד הרחוק יפתור אולי שיתוף הפעולה הרפואי עם מצרים את בעיית המחסור באברים להשתלה; האיסלאם אינו מגביל את מאמיניו בכל האמור לתרומת קרניות, לב, כליות וכבד לנזקקים להשתלת איברים אלה.

במסגרת שיתוף הפעולה שנוצר בין משלחות ישראל ומצרים בעצרת ארגון הבריאות העולמי שהתקיימה לפני שבועיים בז'נבה — הציעו המומחים הישראלים למצרים שיתוף פעולה שימלא — מקווים הישראלים — את המרכז הרפואי החדש בביה"ח „רמב"ם" בחיפה הממתין, לשווא, לתורמים שאינם.

ואולם, בינתיים, מתחבטת הרפואה הישראלית בבעיה שהרב צבי הלפרין מעדיף להגדירה כבעיה עקרונית, רפואית, משפטית ומוסרית ולאורדוקסיה הילכתית: האם מותר ליטול את לבו או את כבדו של אדם שמוחו נדם, אמנם, אבל לבו עודנו פועם.

לדברי הרב אלפרין, לא תפגע תרומת האברים בתחיית המתים, מכיוון שאפילו העצמות היבשות שבספר יחזקאל קמו לתחיה בבוא הגאולה. אלא שהציבור הרחב אינו מודע לקביעה זו, והרוב אינם מוכנים להתיר לרופאים ליטול את אברי בני־משפחתם גם כשמדובר בפיקוח־נפש ובהצלת חיים של הממתינים להשתלה.

כך למשל, חלה בנו בן ה־26 של שמואל בן־דרור במחלת כליות, ולאחר שהוזעק שלוש פעמים להתרמה אפשרית — מת מחוסר תורם. ארבעה חולים נוספים מתו בחודש שעבר תוך־כדי המתנה לתרומת לב. עובדיה מוסרי, חולה־לב במצב קשה, הוזעק לאחרונה לבית־החולים עם בשורה שנמצא הלב המתאים. אלא שמשפחת התורם התחרטה ברגע האחרון, ועובדיה המאוכזב חזר להמתנה מורטת העצבים בביתו שבבאר־שבע.

רוב החולים מעדיפים לבצע את הניתוח בישראל, בידי הרופאים הדוברים את שפתם, וסמוך לקרוביהם שיוכלו לעודדם ברגעיהם הקשים. אלא שהדבר איננו ניתן והם נאלצים לגייס את הכספים לביצועו בחו"ל. גם בתי־החולים אינם משתפים פעולה ביניהם, הרופאים אינם „מפרגנים" לעמיתיהם, והציבור, כמו גם רוב העוסקים בנושא, אינם מודעים לפעילותם של ארגונים כמו הארגון שהקים שמואל בן־דרור. האב ששכל את בנו מחוסר תורם, אשר הצליח לגייס 150 אלף חותמים, המוכנים לתרום את אבריהם לאחר מותם על מנת להציל חיים אחרים.

„כניסה חופשית — הערב ב־21.40, בטלוויזיה הישראלית.

ניסיון התנקשות בקרוב של ראש עיריית ג'נין

ניסיון לרצח על רקע חבלני אירע אתמול בג'נין, כאשר אלמונים ירו ממכונית נוסעת לעבר קרוב משפחה של ראש עיריית ג'נין. האיש נפגע בראשו ונפצע מפצעים בינוניים עד קשים.

בשעת בצהריים ירו אלמונים שתי יריות מטווח קצר מתוך מכונית נוסעת לעבר חוסיין סולימאן בן 35 מכפר עראבה העובד בעיריית ג'נין. המכונית — כך מסרו עוברים ושבים למשטרה — נשאה לוחיות זיהוי של השטחים. הפצוע הועבר לביה"ח רמב"ם בחיפה, משם נמסר כי מצבו אינו מעורר דאגה.

ראש עיריית ג'נין מונה לתפקידו על־ידי המינהל האזרחי ביו"ש ובמשטרה מעריכים כי הרקע למעשה חבלני, כנקמה על שיתוף הפעולה כביכול, של ראש עיריית ג'נין עם השלטונות. (עתי"ם)

נלכד אחד מחמשת הנמלטים מכלא עזה

אחד משמשת המחבלים שנמלטו בתחילת השבוע מכלא עזה, נלכד ביום שישי לפנות בוקר. החיפושים אחר חמשת הנמלטים האחרים נמשכים.

בסריקה באיזור נמצא אחד המחבלים. הוא הועבר לחקירה. (עתי"ם)

מחבל נהרג בהפעלת מטען־צד ברצועה

מחבל הפעיל שלשום מטען־צד נגד מכונית ישראלית ברצועת עזה, אולם הרכב ונוסעיו לא נפגעו ואילו המחבל נפצע מיריות כוחות הבטחון ומת מפצעיו בבית־החולים.

כוחות הבטחון, שהיו ליד מקום פיצוץ מטען החבלה, זיהו את אחד ממפעילי המטען וקראו לעברו לעצור. משלא נענה להם, הם פתחו לעברו ביריות ופצעו אותו. הוא הועבר במצב אנוש לבית החולים „ברזילי" ושם מת מפצעיו.

סמוך לשעה 9.30 בבוקר עברה מכונית ישראלית באיזור צומת „נצרים" בגוש קטיף, כשלפתע התפוצץ לידה מטען־צד מאולתר. (עתי"ם)

המשכים

שמיר יבקש היום

(סוף מעמוד ראשון)

לקרמותו, היינו את סיעת ש"ס לממשלה.

ארכה של 60 יום

מקורבי שמיר אמרו אמש, כי גם אם ההסכם עם ש"ס — אם ישונה החוק — יהווה שינוי בסטאטוס־קוו בעניני דת, עדיין לא שונה החוק, לא חל שינוי בסטאטוס־קוו ואין בסיס לטענות המערך. עתה מדובר רק על 60 יום, שבהם ינסה לפעול תיקון פקודת המרת הדת ותו לא. עוד טוענים מקורבי שמיר, כי „אי־אפשר לנצל את המצב כדי ליצור גורם טירפוד נוסף."

התייעצות שרי המערך

שרי המערך יתכנסו הבוקר, לפני ישיבת הממשלה להתייעצות נוספת בקשר להסכם שחתם הליכוד עם יצחק פרץ. ביום שישי נפגש ממלא מקום ראש־הממשלה שמעון פרס עם השר פרץ ואמר לו, כי הוא מברך על שובו לממשלה, יחד עם זה הבהיר כי ההסכם שחתם עם הליכוד בעניין חוק המרת הדת אינו מקובל על מפלגת העבודה, והיא לא תסכים לכך.

הליכוד: הסכם פנימי

מקורביו של רה"מ יצחק שמיר אמרו כי ההסכם בין ש"ס לליכוד אינו נוגע להסכם הקואליציוני והוא הסכם פנימי בין שתי המפלגות בלבד. במפלגת „העבודה" טוענים, כי ההבטחה של רה"מ שמיר לפרץ להעביר את חוק המרת הדת נוגדת את ההסכם הקואליציוני, שעל פיו אין לשנות את הסטאטוס־קוו. ביום חמישי שיגר מזכ"ל מפלגת העבודה מכתב ליצחק פרץ שבו הבהיר בצורה נחרצת את התנגדות מפלגת העבודה לשינוי הסטאטוס־קוו הדתי.

פנייה ליהודי העולם

השר יעקב צור פנה אל גורמים יהודיים בארצות הברית להשמיע קולם נגד החוק המוצע, אשר עלול לפגוע ביהודים שהתגיירו בחו"ל.

ההערכה היא כי שרי המערך יצביעו בעד כניסתו לממשלה אם כי יסייגו את דבריהם כהתנגדות להסכם הקשור לשינוי הסטאטוס־קוו הדתי.

בעזה ניסו להצית מכונית ישראלית שדרסה למוות נער

תושבים נועמים ניסו להצית בשבת בעזה מכונית ישראלית שדרסה למוות נער ערבי. נהג המכונית הצליח להימלט לתחנת המשטרה. סמוך לשעה 15.15 בצהרי יום שבת דרסה מכונית ישראלית נער ערבי ברחוב סלאח א־דין, בשכונת סג'עיה בעזה, ליד מסילת הרכבת שבאזור השוק בשכונה. הנער שנדרס למוות הוא תמר אל בראווי אבו באכר (20) משכונת סג'עיה. הנהג החשוד בדריסה הוא ניסים לוי מאשקלון. לאחר התאונה, התנפלו עשרות עוברי אורח על המכונית וניסו להציתה, על נוסעיה. נהג המכונית הצליח לחמוק מהמקום, כשמטר אבנים מלווה אותו ולהגיע לתחנת המשטרה בכיכר המדינה בעיר, שם נחקר על נסיבות התאונה ושוחרר לביתו.

חרדים בבת־ים ניסו למנוע בכוח ניקויו של שטח מריבה

מאת אשר שילוני, כתבנו בבת־ים

חרדים משכונת קרית בבוב שבבת־ים ניסו בסוף השבוע למנוע מטרקטורים של העירייה לנקות ולייישר שטח, שנועד במקורו כשטח פתוח לצרכי ציבור, והמהווה שטח מריבה בין הקריה החרדית לבין שכנים חילוניים משכונת רמת הנשיא. כוח משטרה שהוזעק למקום הרגיע את הרוחות.

בעבר ניסתה קרית בבוב לרכוש את השטח לצרכי הרחבת הקריה. בשל התנגדותם הנמרצת של השכנים החילוניים לא יצאה התכנית לפועל. מאוחר יותר רכש את השטח גוף חרדי אחר והמתיחות בין החרדים לחילוניים נותרה בעינה.

תושבי נווה אביבים הפגינו ביום ו' נגד בנייה צפופה

תושבי נווה אביבים ברמת אביב הפגינו ביום ו' נגד עיריית תל אביב והוועדה המחוזית לבניין ערים, על שהתירו בנייה בצפיפות חריגה, לטענתם ברחוב אופנהיימר.

התושבים התריעו, כי תוספת הבנייה החריגה תעלה את הצפיפות באיזור בשיעור העולה על כל תקן צפיפות מקובל באיזורים עירוניים במדינה.

דוברי התושבים הודיעו, כי כבר הוחל בפעולה משפטית, ואם זו לא תפסיק את הבנייה החריגה, תהיה פנייה מיידית לבג"צ.

ועדי הבתים של כל האזור הביעו את נכונותם לפעול במשותף לסיכול הבנייה החריגה.

סגן ראש עיריית תל אביב פרופ' אפרים טורגובניק, נציג המערך, הבטיח את עזרתו למאבק התושבים ולנקיטת הצעדים המשפטיים. (עתים)

העובדים הסוציאליים ברשויות המקומיות ישבתו ביום ב'

העובדים הסוציאליים במחלקות לשירותי רווחה ברשויות המקומיות, ישבתו ביום שני הקרוב שביתת מחאה ליום אחד. מנהלי המחלקות התכנסו במשרדי האיגוד שבהסתדרות הכללית בת"א בבוקר השביתה, לתכנון צעדיהם הבאים.

שביתה זו היא צעד ראשון בסדרת צעדי־מחאה, המתוכננים על ידי העובדים הסוציאליים, אשר החליטו ביום ו' להכריז על השביתה, לאחר שנכשל תכנון המתמשך להגיע להסדר עם המעסיקים — משרד העבודה והרווחה והמרכז לשלטון מקומי.

לדברי העובדים הסוציאליים, המצב במחלקות לשירותי רווחה הולך ומחמיר. קשייהם של העובדים באים לביטוי בשכר נמוך, פחד מתמיד מגילויי אלימות וצימצום במשאבי כוח־אדם ותקציבים. כתוצאה מכל אלה, נטשו עובדים רבים את המקצוע או את המחלקות. תופעה זו גורמת לעומס רב של הפונים עם בעיות קשות במיוחד, פגיעה באיכות העבודה המקצועית וירידה במוטיבציה של העובדים. (עתים)

70% מלומדי הנהיגה בבתי־ספר הצליחו בטסט ראשון

שיעור ההצלחה במבחן הרישוי המעשי הראשון בקרב תלמידי תיכון שלמדו נהיגה בבית־הספר, גבוה יותר כ־50% בהשוואה לתלמידים בני אותו גיל שלמדו נהיגה במסגרת פרטית. שיעור ההצלחה בקרב הלומדים נהיגה בביתה"ס הוא 70%. ממצאים אלה מסר מנהל המחלקה לטיפול בתלמיד, במשרד החינוך שי גדיש, בעקבות תוצאות ניסוי בלימוד נהיגה בבתי ספר על יסודיים, שנערך מטעם משרד החינוך והתרבות בשיתוף משרד התחבורה.

הניסוי נמשך 5 שנים. השנה נלמד הנושא בכ־40 בתי ספר על־יסודיים במחוזות ירושלים, תל אביב, המרכז והדרום. (עתים)

<u>הכינוס הייצוגי בשפרעם החליט:</u>

הערבים — להפגנה מול הכנסת נגד חוקים בעלי אופי גזעני

גינוי חריף לרצח הילד רמי חבה מאילון־מורה

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

הכינוס הייצוגי הנרחב של הציבור הערבי, יצא אתמול בדרישה לבטל את כל החוקים התקנות וההנחיות בעלי גוון גזעני, המכוונים נגד האוכלוסייה הערבית.

הכינוס התקיים בשפרעם בהשתתפות מזכירות ועד הרשויות הערביות, ועד ההגנה על האדמות, חברי־הכנסת הערביים מכל הסיעות, חברי הוועדה המרכזת של ההסתדרות הערביים, חברי ועדת המעקב לחינוך הערבי ונציגי ארגוני הסטודנטים הערבים.

בגילוי־דעת שהוציאו המתכנסים, הובעו מורת־רוח ושאט־נפש מהחלטות הממשלה בנוגע לשכר הלימוד באוניברסיטאות. החלטות המפלות לרעה את הסטודנטים הערבים. הכינוס תבע לבטל את ההחלטה לאלתר. המתכנסים הזהירו מפני כל ניסיון להביא חלופית שתהיה „אותה גברת בשינוי אדרת".

בגילוי הדעת הובעה עוד הערכה עמוקה לעמדה האיתנה של כוחות הקידמה היהודים ובאופן מיוחד לסטודנטים ולמרצים באוניברסיטאות, המסרבים לשמש כלי שרת ליישום מגמות הממשלה.

הכינוס דחה על הסף כל ניסיון להשתמש בשאלת אי־גיוסם של האזרחים הערבים לצה"ל כאמתלא לאפליה. עוד נאמר, שהאזרחים הערבים התנגדו בעבר וימשיכו להתנגד לשירות חובה, שכן „הצבא מבצע מטרות מלחמתיות וכיבושיות העוינות את בני עמנו הפלשתינים והערבים ואת האינטרסים של העם בישראל ואת השלום".

ב־9 ביוני תתקיים הפגנה רבת־משתתפים מול משכן הכנסת ועוד שלוש הפגנות אזוריות בגליל המערבי, בגליל המזרחי ובמשולש. נציגי הציבור הערבי ישובו ויתכנסו לאשר שביתה כללית של כל המגזר הערבי במחאה על מדיניות הרשויות הערביות, דו"ח ועדת מרקוביץ ובעיות החינוך הערבי.

הכינוס גינה אתמול בחריפות את רצח הילד רמי חבה.

המורים והתלמידים יפגינו

המורים והתלמידים בבתי־הספר התיכוניים במשולש יפגינו בימים הקרובים מול בניין הממשלה במחאה על החלטת הממשלה. על כך הוחלט בכינוס של נציגי המורים שהתקיים שלשום בכפר גרביה. נציגי ועדי המורים מבקרים מחאה לראש הממשלה ולשר החינוך.

<u>אחרי 16 שנות סירוב הגיע לישראל בנה של דוברת „אמהות למען חופש"</u>

‚צלצל לאמא שתפסיק לעשות רעש בעולם' — הורו הסובייטים ללמברג

הפעילות בקרב מנהיגים בעולם איפשרה את יציאתי — אמר גרישה בן ה־41 שבא ארצה עם אשתו ובתו.

מאת יוסף גלילי, כתב „על המשמר"

„תודות לאימי שהזעיקה את גדולי העולם, הגעתי לישראל. אני מודה לה ולכל אלה שסייעו בעדה להגיע לארה"ב, לרקיאוויק, ללונדון ולוינה כדי להיאבק על יציאתי לישראל" — אמר בהתרגשות גרישה למברג (41) בהגיעו שלשום ממוסקבה לוינה ומשם לשדה התעופה בן־גוריון עם רעייתו ראולה ובתם ריטה בת ה־9.

הפגישה עם ההורים, פרידה ולאו למברג, שני אחיו וילדיהם לאחר שלא התראו 16 שנה, היתה רוויה דמעות גיל, חיבוקים ונשיקות.

גרישה למברג סיפר כי לפני חודשיים קיבל הודעה מן ה„אוביר" כי נימוק ה„סודיות" הוסר במפתיע והוא יכול לצאת עם משפחתו לישראל. איש ה„אוביר" ביקש ממנו לצלצל מיד לאמו בישראל „שתירגע ושלא תמשיך לעשות רעש בעולם". אמו, פרידה למברג, היא דוברת ארגון „אמהות למען חופש", שליד המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ.

חיים צסלר מזכ"ל המועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ שקיבל את פניהם, אמר, כי מאבקה של פרידה למברג הסתיים בהצלחה, „אך אנו נמשיך במאבק עד שיצאו כל הבנים והבנות. תסייע כדי האמהות המצפות לבניהן".

גרישה למברג גוייס לחיל הכינוי של בריה"מ, 4 שנים לאחר שהוריו הגישו בקשה לעלייה ומאז הוא מסורב עליה.

במטוס שלשום הגיעו גם משפחת יפה ממוסקבה האם חיה (67) מהנדסת לכימיה, בתה אלונה גם היא מהנדסת לכימיה והנכדה דינה בת ה־9.

כן הגיע פרופ' ריאטלביצקי (77) מקייב. (עתים)

משפחת למברג מתאחדת מחדש, שלשום (צילום: אסף שילה)

מסע הרשמה בקרב צעירים דרוזים בגולן ללימודים בברית־המועצות

100 צעירים דרוזים כבר לומדים במוסדות אקדמיים בברה"מ ● אחרים אינם עונים על הדרישות — ולא יסייגו

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

בכפרים הדרוזיים ברמת־הגולן החל מסע הרשמה בקרב צעירים מסיימי י"ב כיתות ללימודים אוניברסיטאיים בברית־המועצות. בכל כפר הוקמה ועדת קבלה הרושמת פניותיהם של המעוניינים ללמוד.

התנאים ההכרחיים לקבלה אינם הישגים בלימודים, אלא התנגדותם של הצעירים לשלטון הישראלי. הוועדות, המורכבות מדרוזים המזוהים עם מפלגת הבעת' והקומוניסטים בסוריה, דורשים שהמועמדים לא יהיו מזוהים עם מי שקיבלו בשעתם אזרחות ישראלית ויוכיחו נאמנותם לתומכי סוריה ברמת־הגולן. בשבועות האחרונים הודיעו שלטונות סוריה דרך גורמים ישראלים לדרוזים בגולן, שברית־המועצות העמידה 50 מלגות לטובתם הדרוזים בגולן. כל הקשרים עם שלטונות ברית־המועצות, העברת מידע על המועמדים והסידורים הכרוכים בנסיעתם נעשים דרך אנשי רק"ח בארץ.

100 כבר לומדים

בברית־המועצות לומדים עתה כ־100 צעירים דרוזים בכמה אוניברסיטאות. אחרים מהם מתקשים בהמשך לימודיהם, כך עולה ממכתבים ששיגרו הלומדים לקרוביהם. חלק מן הסטודנטים שבאו לישראל לחופשת קיץ, לא ישובו לברה"מ לסיום הלימודים.

הושעה צו־ההבאה נגד קמחי

עד בירור נושא החסינות ● המנכ"ל לשעבר של משרד החוץ מתכוון לעזוב את ארה"ב בקרוב ● התובע וולש מתנער מהסכם על־פיו תענה ישראל בכתב על השאלות בפרשת הנשק לאיראן והסיוע לקונטראס

מאת דליה רפאל, כתבנו בארה"ב

וואשינגטון. — שופט בחוקר המחוזי בוושינגטון אוברי רובינסון, השעה את „צו ההבאה" שנמסר למנכ"ל משרד החוץ לשעבר דוד קמחי.

הצו נמסר לקמחי ביום ד' בניו־יורק בעת ביקורו שם, מטעם התובע המיוחד בפרשת איראנגייט, לורנס וולש. השופט השעה את הצו, אך לא ביטלו. הוא קבע, שיש לבדוק את נושא החסינויות וביקש משני הצדדים להגיש חוות דעת.

אתמול הגיע קמחי לביהמ"ש בוושינגטון בלוויית השגריר רוזן, הציר עודד ערן ו... ישיבת ביהמ"ש היתה סגורה וסודית. ... שלא עלה בידי וולש להשיג את עדותו של קמחי, בפני חבר המושבעים המיוחד. כנגדו אמר קמחי לכתבים: „כפי שאתם רואים, אינני מעיד בפני חבר־המושבעים היום. אני יכול לצאת מהמדינה (ארה"ב) כרצוני, ולחזור כרצוני". הוא אמר, שיעזוב את ארה"ב בקרוב.

דובר השגרירות, יוסי גל, אמר כי טיעון קמחי בביהמ"ש התבסס על שלושה עקרונות:

● קמחי ביצע מעשיו כנציג ממשלת ישראל ולכן ההתדיינות צריכה להיות ברמה הבין ממשלתית.

● לא ניתן לנהל יחסים בין מדינות באמצעות צווי־הבאה.

● בהתאם לחוק הישראלי, איש אינו יכול לדרוש מקמחי, להעיד ולפרט את העניינים בהם עסק.

עמדת ישראל זכתה לתמיכת משרד־החוץ האמריקני, שגם פרסם הודעה ברוח זו, מחשש ל„בומרנג" שיפגע בדיפלומטים אמריקניים ברימוס. ההודעה קובעת, שקמחי אינו נהנה מחסינות דיפלומטית, אולם הוא מוגן ע"י החסינות של כל פקיד ממשלתי, מפני הצורך לפרט את מעשיו.

דובר מחלקת המדינה אמר, כי ניתן להורות לקמחי להופיע בפני חבר־מושבעים, אולם תהיה לו חסינות ממתן עדות ופירוט „משימות מיוחדות שביצע בתקופת היותו מנכ"ל משרד החוץ".

כרגע מוקפא העניין, אולם צפוי המשך נסיונו של וולש להשיג את עדות קמחי. אפילו אם יעלה בידו להביא בפני חבר־המושבעים, אין משמעות הדבר שקמחי ייאלץ להעיד. על־פי החוק האמריקני יכול אזרח זר להימנע מעדות, על מנת שלא לגרום להרשעה־עצמית.

ממשלת ישראל הגיעה להסכם עם ועדות הקונגרס החוקרות בפרשת איראן, לפיו תענה על שאלות בכתב. ביחס לחלקו של קמחי, ואחרים, בפרשת מכירות הנשק, נכללים בו תנאים הקובעים שהחומר לא יימסר לוולש ולא יפורסם בישיבות פתוחות. וולש הודיע, מספר פעמים, כי אינו רואה עצמו כפוף להסכם כלשהו. מעולם לא הסכים לתנאים שיעניקו חסינות לאזרחים ישראליים, או סודיות למידע שנאסף בישראל.

ראש הממשלה יצחק שמיר אמר, כי הזמנתו של דוד קמחי לבית המשפט בארה"ב היא הפרה ברורה של ההסכם בין ישראל לממשל האמריקני, באשר לשיתוף הפעולה בכל הנוגע לפרשת אספקת הנשק לאיראן.

בהופיעו ביום ו' בפני הפורום הישראלי בקריית ענבים אמר שמיר, כי ישראל מנהלת עתה מגעים עם ממשל ארה"ב, ונציגיה יבקשו מבית המשפט האמריקני להימנע מלחקור את קמחי בעניין פרשת הנשק עם איראן, משום שעצם החקירה היא בלתי־חוקית.

יואב אביב מוסר:

„ארה"ב לא תמצא כל הוכחות לניתוב הכספים על־ידי ישראל לקונטראס, משום שהדבר אינו נכון" — אמר ביום שישי שר התקשורת לשעבר אמנון רובינשטיין, בהרצאה שנשא בפני חברי המועדון הים־כלכלי בחיפה.

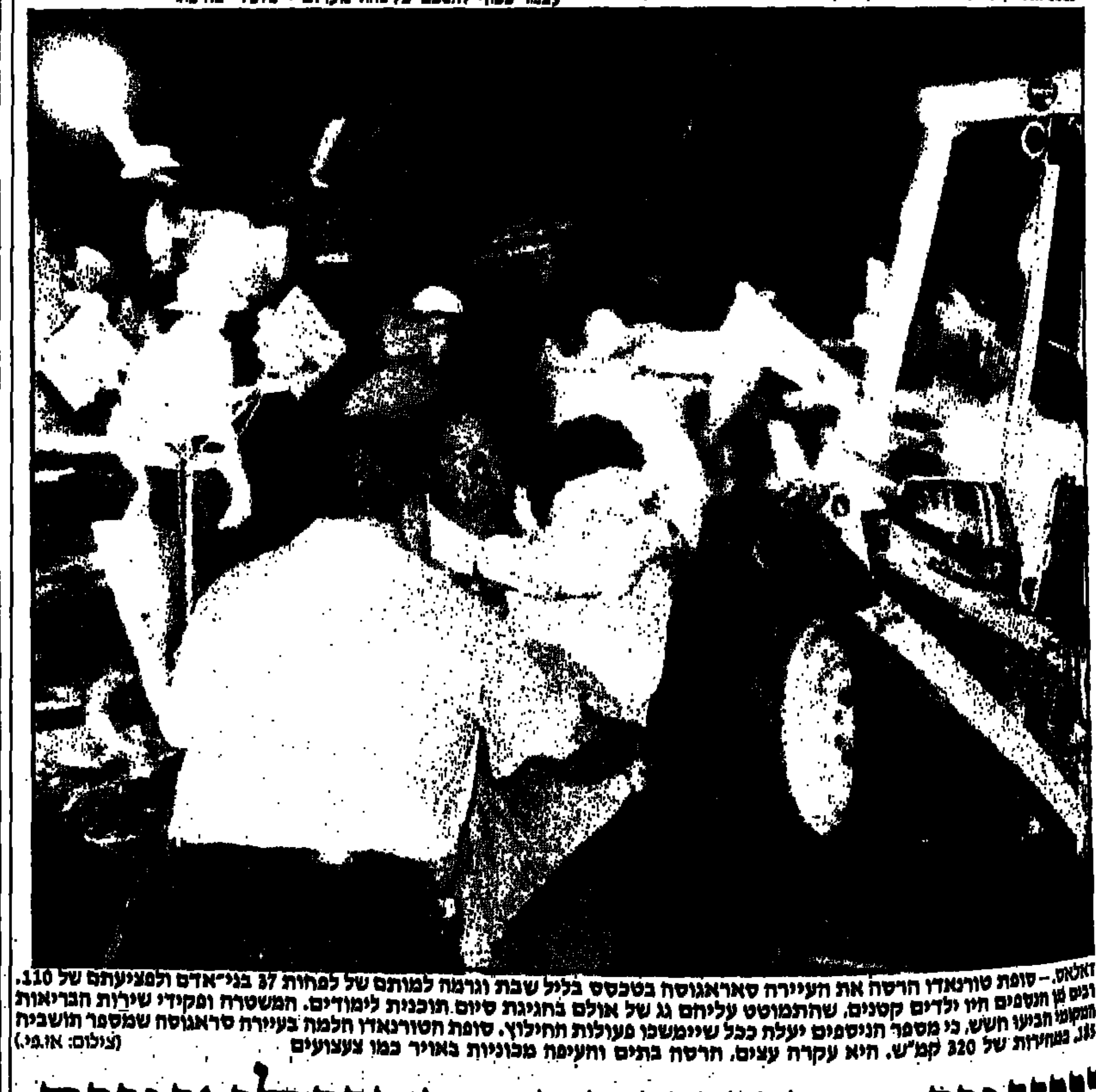

דאלאס. — סופת טורנאדו הרסה את העיירה סאראגוסה בטכסס בליל שבת וגרמה למותם של לפחות 37 בני־אדם ולפציעתם של 110. רבים מן הנספים היו ילדים קטנים, שהתמוטט עליהם גג של אולם בחגיגת סיום תוכנית לימודים. המשטרה ופקידי שירות הבריאות המקומי הביעו חשש, כי מספר הנספים יעלה ככל שיימשכו פעולות החילוץ. סופת הטורנאדו הלמה בעיירה סראגוסה שמספר תושביה 183, במהירות של 320 קמ"ש. היא עקרה עצים, הרסה בתים והעיפה מכוניות באוויר כמו צעצועים (צילום: אי.פי.)

וייצמן: הוועידה הבינלאומית — המשך להסכמי קמפ־דייוויד

„הוועידה הבינלאומית היא המשך של מה שהתחיל מנחם בגין בקמפ דייוויד", אמר שלשום השר עזר וייצמן בהרצאתו בסיום הוועידה הארצית של רוטרי־ישראל במלון הילטון בתל־אביב.

לדבריו, כהסכם קמפ דייוויד נאמר שהמו"מ על שלום יימשך עם ירדן ועם הפלשתינים. לא נאמר מי הם הפלשתינים. ישראל מחכה שירדן לא תראשי אישאווה, ואינה בוחרת מורים. לטענתו, הנשיא מובארק מצא היום, ובצדק, על „החכמים" במצרים שאינם מסכימים ל־242 ול־338.

וייצמן אמר, כי מ"מ ראש הממשלה שמעון פרס מנהל שנתיים וחצי שיחות למציאת דרך להביא את המלך חוסיין לשיחות, ובממשלה ידעו על דרכו זו. לאחר מאמצים וגישושים של שנתיים וחצי „קרה אסון", והשיגו הסכם עם חוסיין על הוועידה הבינלאומית. אולם חוסיין אינו יכול לבוא במסוק לירושלים והוא צריך מסגרת כדי להיפגש עם נציגי ישראל. בוועידה ישתתפו נציגי המעצמות, אולם ישראל מתנה את השתתפות בריה"מ בוועידה בפתיחת שעריה ליציאת היהודים וחידוש היחסים הדיפלומטיים איתה, אך לא תיתן לה להיכנס למזרח־התיכון. וייצמן העיר, כי טועה מי שחושב שאפשר להגיע להסכם בלי בריה"מ.

אשר להשתתפותה של סין בוועידה, אמר השר וייצמן, כי סין של היום שונה ממה שהיתה והיא משתנה מבפנים. ישראל מחפשת דרכים לניהול שיחות עימה.

וייצמן הסביר עוד, כי השיחות בוועידה יתנהלו בין צוותים — בין ישראל לבין ירדן. המשתתפים בוועידה ינסו לגשר בין הצדדים אולם לא תהיה להם זכות וטו או כפייה. כל נציגי המדינות יבואו להשתתף בוועידה לפי סיכום מוקדם, אחרת ישראל תעזוב את הוועידה. תפקיד שר החוץ האמריקני ג'ורג' שולץ הוא לפשר בין ישראל לבין ירדן ולא בין הישראלים לבין עצמם. (עתים)

הלובים קנו בני ערובה

פאריס. — ארגונים שיעים קיצוניים המחזיקים בבני־ערובה בלבנון, מכרו אחד או שניים מבני־ערובה צרפתים בלוב — אמר קצין סורי בכיר בלבנון בראיון ל„פיגארו". (רויטר עתים)

אנשים ואירועים

מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי, בועטת את בעיטת הפתיחה של משחק הכדורגל בין נשי מילן נעמ"ת־אזור, לבין קבוצת הגברים של „כור"־אזור

כתב־יד של מוצרט נמכר ב־4 מיליון דולר

לונדון. — כתב־יד של 9 סימפוניות בכתב־ידו של וולפגאנג אמדאוס מוצרט, נמכר במחיר שיא של 4.39 מיליון דולר בבית המכירות „סותבי" בלונדון.

כתב־היד כולל כמעט רבע מכל הסימפוניות הממוספרות של מוצרט והוא המקור היחיד של הסימפוניות הללו.

תשע היצירות נכתבו כמעט כולן בכתב־ידו של מוצרט. הן נקנו על ידי סוחר תמונות בלונדון, ג'יימס קירקמן, כנראה עבור לקוח.

כל כתבי היד אסופים בכרך אחד של 508 עמודים. לפי הסברה, כרך את היצירות אביו של מוצרט, ליאופולד. (רויטר עתים ועי"צ)

משטרת באווריה מתנגדת ל„סיורי קונדומים"

אוסנאבריק. — תקנות מנע חמורות שננקטו על־ידי ממשלת באווריה, עוררו גל מחאות מצד המשטרה הטוענת כי יש לה מספיק משימות ואין להטיל עליה „סיורי קונדומים".

מחאה זו של המשטרה מכוונת להוראה שעל השוטרים לסייר בבתי בושת, ולהבטיח שהפרוצות יחייבו את הלקוחות שלהן להשתמש בקונדומים.

ראש האיגוד המקצועי של השוטרים במערב־גרמניה הרמן לוץ אמר בראיון לעתון היוצא באוסנאבריק, כי „אין להעלות על הדעת כי המשטרה תבצע סיורים כאלה בבתי בושת. „לא נהיה משטרת קונדומים", אמר.

לפי התקנות החדשות בבאווריה, יבוצעו בדיקות חובה לגילוי איידס לזרים מסויימים ולעובדי מדינה בשירותים מסויימים.

כמו כן חייבים לעבור בדיקות. לפי תקנות אלה, כל מי שמשתייך לקבוצות סיכון. התקנות גם מקנות לבאווריה את הזכות לאשפז כל אדם הנגוע באיידס בבית־חולים. (עי"ר)

פיסגת רייגן־גורבצ'וב תיתכן בסתיו

וינה. — דובר משרד החוץ הסובייטי גנאדי גראסימוב אמר, כי ועידת פיסגה בין גורבאצ'וב ורייגן תיתכן בסתיו הקרוב, בתנאי שתחול התקדמות ממשית בשיחות פירוק הנשק בז'נבה.

„אם יהיה הסכם על חיסול הטילים הגרעיניים לטווח בינוני ואם יהיה הסכם בינינו לבין האמריקנים על בעיות מרכזיות בעניין צימצום נשק התקיפה האיסטרטגי, לרבות הצבת מערכות נשק בחלל, יהיה בכך משום בסיס מספיק לקיום ועידת פיסגה, אמר גראסימוב בראיון ל„רודה פראוו", עתון המפלגה הקומוניסטית בצ'כיה.

הרב ימשיך ללמד תורה באגודת עיתונאי חיפה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

עיתונאי חיפה ימשיכו לקבל שיעורי־דת יהודיים במסגרת אגודת העיתונאים מהרב הראשי של חיפה, הרב שאר־ישוב כהן. החלטה זו נתקבלה על ידי האסיפה הכללית של העיתונאים שלשום, בתום ויכוח סוער.

באחרונה קיבל ועד האגודה מספר תלונות מעיתונאים, שטענו כי אין להמשיך בשיעורי הדת של הרב הנערכים אחת לשבועיים, משום שהנושא תורתי שנוי במחלוקת ואל לה לאגודת העיתונאים לתת במה קבועה לצד מסוים. עוד נאמר כי שיעורי הדת מנוצלים לדעה על־ידי המשתתפים בהן והופכים למסיבות עיתונאים מאולתרות בהם זוכה הרב הראשי שאר־ישוב כהן מן ההפקר לפתחון־פה. בניגוד לאחרים. מצדדי השיעורים הדתיים אמרו כי מדובר בהרצאות בנושא מעניין והם אינם מתנגדים לחזמנת אישים נוספים.

עיתונאים באגודה החיפנית הודיעו, כי הם שוקלים כצעד מחאה להזמין חברי כת משיחית ולתת לרעיונותיהם במה קבועה בבית האגודה.

מגיבים

אוייב אישי, אוייב פוליטי

הסופר והח"כ לשעבר אמיל חביבי: כאילו לא במקרה, דברים כאלה מתרחשים בדיוק כאשר תנודות פוליטיות לכיוון השלום מתחילות להתגבש

יש בפירוש משהו מביך עבור שני הצדדים בפנייה של עתונאי יהודי־ישראלי לסופר ואישיות פוליטית ערבית־ישראלית, כמו זו של הסופר וח"כ לשעבר אמיל חביבי, בבקשה לתגובה לאחר רצח מתועב — כנראה על רקע חבלני. שנינו מודעים למעמד החקירתי־משטרתי שהשאלות יכולות לקבל, ורק העובדה שמדברים על כך בתחילת הראיון מאפשרת להמשיך הלאה, על אף אותן תחושות המבוססות על מציאות אובייקטיבית.

במקרה של אמיל חביבי, מפריע לו גם הפנייה אליו כסופר:

אמיל חביבי: „האם צריך להיות סופר, איש־רוח או יפה־נפש, כדי להיגעל ממעשה זוועה שכזה? „כל בן־אדם באשר הוא, יהודי, ערבי או מה שלא יהיה, חייב להתנגד ולגנות את הפשע הזה בכל לשון של גינוי כפי שעשינו זאת אנחנו.

„מי שעשה את זה, יכול להיות שהוא ערבי. אבל בטוח שבמעשהו הוא רק עוזר לאויבים המושבעים של העם הפלשתיני, שהרי מייד קופצים הגוענים ומנצלים את המעשה המזוויע הזה, בלי לחכות, בלי להמתין ולראות מה באמת אירע, וכו', לו שהמתינו למקרה, נושמים לרווחה, יוצאים לרחובות בצהלה וצועקים: צדקנו עוד פעם.

„מי שביצע את הרצח הוא לא רק אוייב אישי שלי, אלא גם אוייב פוליטי. כאילו לא במקרה, דברים כאלה מתרחשים בדיוק ברגעים שמאבקים משותפים של ערבים ויהודים נגד הגזענות ותנודות פוליטיות לכיוון של שלום מתחילות להתגבש.

„אין מטרה פוליטית שתצדיק מעשה שכזה. כפי שלא היו מטרה ורווח פוליטי כלשהו לעניין הפלשתיני מהרצח בבית הכנסת באיסטנבול. שתי הפעולות רק מביאות נזק לאינטרסים הצודקים של הפלשתינים ולאינטרסים הצודקים של האחווה בין העמים, הפלשתיני והיהודי. אלא שגם אם היתה מטרה פוליטית כזו, גם כך, אני הייתי מגנה את הרצח הזה בכל תוקף.

טינופת. נקודה.

עמוס עוז: על קבר פתוח זה לא הרגע לדבר. ליבי עם המשפחה

שלושה ימים בלבד לאחר שפורסמו דבריו של עמוס עוז שקרא בכינוס סופרים לקבלת גט הוגן מהתנועה הפלשתינית, אותה הגדיר כ„אטומה, מבוערת מרושעת, קנאות ואלימה" — פורסמה הידיעה על הרצחו של הילד רמי חבה ז"ל מאלון־מורה, אשר אחדים רואים בו ביטוי מוחשי לנכונות הגדרותיו של עוז.

אלא שכמה שעות לאחר הרצח, עמוס עוז אינו מחפש בו הוכחות לדבריו ואינגו אץ להגיב. „אני לא מחפש הוכחות לשום דבר. רצח הוא טינופת. נקודה. אני לא משתמש במקרה של רצח כלשהו להוכחת תיזות, ועל קבר פתוח זה לא הרגע לדבר — לא על העמדה העקרונית שלי לגבי המצב באיזור, ולא על הבעת עמדות בנושא עונש מוות לרוצחי ילדים וכו'. כל מה שאני חש, כרגע, הוא שליבי עם המשפחה ושהרוצחים הם טינופת, ולא אגרר אחרי אחרים לתגובות כאשר המת מונח עוד לפנינו."

שלמה סלוצקי

החלם. אביו של רמי חבה בהיוודע הרצח.

רמי חבה ז"ל (צילום: אפי שריר)

(צילום: רחמים ישראלי)

מערה ליד אלון־מורה, בה נמצאה גופתו של רמי

עונש מוות?

חבר הכנסת וירשובסקי מתנגד עקרונית לעונש מוות. הפשע הוא חמור ביותר גם כאשר קורבנות הרצח הם בחורה שנאנסה או זוג זקנים. פרופ' אהרון אנקר סבור, כי אין מניעה, מבחינה משפטית, לחוקק חוק הגוזר עונש מוות על רוצחי ילדים

מאת רונית מורגנשטרן

הרצח המתועב של הילד רמי חבה בן ה־8 מאלון־מורה העלה מחדש את הויכוח בעד ונגד עונש מוות, שהדיונים בו מתכוונים במובן להפעלתו על רוצחים־מחבלים בלבד.

יש אומרים קונסנזוס בלתי כתוב, שרצח ילד הוא הרצח האכזרי והמסליד ביותר משום שהקורבן, ילד קטן, הוא תמים, חסר־הגנה וחסר־ישע. יש הקוראים להנהיג עונש מוות על רוצחי ילדים בלבד והכוונה היא לרוצחי ילדים נגלל — יהודים כערבים. האם זה אפשרי, הן מבחינה משפטית והן מעשית האם ראוי לחוקק חוק כזה בישראל? האם הציבור הישראלי יהיה מוכן לגזור גזירה שווה על רוצחו של רמי חבה ז"ל כעל רוצחו של צחין יוסף ז"ל.

לשאלה המשפטית נדרש פרופ' אהרון אנקר, מן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת בר־אילן, שטוען שאין שום מניעה לחוקק חוק המפעיל עונש מוות כלפי רוצחי ילדים לעומת רוצחים אחרים.

— איך תגדיר משפטית לצורך הפעלת עונש מוות מהו ילד?

כדרך־כלל מגדירים קטינים עד גיל 14. אבל אולי, מפני שיש איזו הרגשה שילד הוא חלש בגופו וחסר־אונים וזו אכזריות יתרה לרצוח אותו. שיקולים כאלה, למשל, יכולים להביא להחלטה שלצורך ישום עונש מוות לגבי רוצחי ילדים, ייחשבו קרבנות רצח כילדים עד גיל 11־12, למשל.

— הפרדה כזו בין רוצחי ילדים לבין רוצחים קיימת במקום אחר בעולם?

אני יודע שזה קיים בעולם, אם־כי אינני יכול להצביע כרגע על מדינה מסויימת. בכל מקרה, פגיעה בגיל הקרבן היא נקודה שנשקלת לחומרה. גם בעבירות מין שיקול גיל הקרבן הוא שיקול לחומרה בגזר־הדין. ככל שגיל הקרבן צעיר יותר, העבירה נתפסת כחמורה יותר.

מספיק לומר: רצח

ח"כ מרדכי וירשובסקי מ„שינוי", חבר ועדת חוק חוקה ומשפט, מתנגד בכלל להנהגת עונש מוות בישראל משיקולים עקרוניים. „אין עבירה, לדעתי, המצדיקה עונש מוות, חוץ אולי מהשמדת עם. זה עניין של עיקרון — אם לוקחים בחורה ואונסים אותה באכזריות ואחר־כך גם רוצחים אותה, זה לא פחות נורא כמו רצח ילדים? גם הבחורה היא קורבן תמים וגם הרצח שלה הוא אכזרי. כל רצח הוא אכזרי. השימוש במלים האלו —

רצח אכזרי או רצח איום — זה עוני של הדימיון שלנו. מספיק לומר רצח. הרי כל רצח הוא דבר איום — אם זה רצח של ילד קטן או של בחורה שנאנסת.

לרצוח זוג זקנים חסרי־ישע זה פחות אכזרי? גם סוחר סמים שהופך ילדים בבתי־ספר למכורים לסם אינו רוצח אותם באותה מידה? בעיני, זה שווה לרצח המתי. העניין הוא עקרוני. צריך להחליט אם יש צורך בעונש מוות או לא; ומי קובע מהו ילד? נער מעל גיל 14 כבר אינו ילד על פי החוק. האם רצח ילד בן 9 אכזרי יותר מרצח של בן 14? הרי אין לדבר סוף. זה העניין העקרוני. כעניין מעשי, הרי הכוונה היא ליישם עונש מוות רק כשהרוצח הוא ערבי. הפעלת עונש מוות נגד טרוריסטים רק תדרבן אותם ליותר פעילות טרוריסטית. זה יביא לכך שאם ייתפסו מחבלים, ייעשו מעשים חמורים יותר. זה רק יביא ליתר־שפיכות דמים.

אני רוצה לראות מה יהיה אם ייתפס בן־שימול כזה או מי שהרג את הילדה הערביה במאפיה בשכם, ויגזרו נגדו גזר־דין מוות. האם החברה הישראלית תסכים לכך? הרי היא לא תעמוד בזה. אנחנו עשינו את הדבר הנכון כשביטלנו את עונש המוות בישראל. העניין הוא עקרוני — השאלה היא אם אנחנו מוכנים לעונש מוות באופן עקרוני ולא רק לרוצחי ילדים, או לחלק את זה למרורים.

לבד עם האסון

מהלומה נוראה ניחתה על משפחת חבה, ששיכלה את בנה הקטן בן ה־8, ברצח אכזרי במיוחד. המשפחה נמצאת עדיין תחת הלם האסון — מי מסייע לה ברגעים קשים אלה ומי יסייע לה אחר־כך? האם העובדה, שרצח בן המשפחה הקטן נתפש כרצח לאומי, מה שמביא להתעניינות של הציבור, כולל מנהיגי העם ואמצעי התקשורת, מקלה על ההתמודדות או שמא זה בכל זאת אסון פרטי ומי שמתמודד אתו הוא בסופו של דבר רק המשפחה עצמה?

הפסיכולוג, יגאל קידר: „גם במקרה הזה כמו בכל מקרה של אסון במשפחה, כלומר מוות במשפחה, יש תקופה ראשונה, בה באים המבקרים אל המשפחה, יושבים אתה ומעודדים אותה. ההתמודדות הפסיכולוגית האמיתית מתחילה למעשה לאחר שכולם הולכים ועוזבים את המשפחה לבדה — בדרך־כלל זה קורה לאחר השבעה.

החברה שלנו למודת אסונות והיא טיפחה איזו יעילות צינית לשעת אסונות. יש שירותים קהילתיים כמו עובדים סוציאליים, פסיכולוגים. כולם מתנדבים ביום־יומיים הראשונים, אפילו עושים תורנויות. אבל מהר מאוד עוכרת להם רוח ההתנדבות ואחרי כמה ימים כבר לא תמצאי אצל המשפחה אף גורם מסייע. זה כמו ערב מלחמה, כשכולם מציעים טרמפים, אבל זה עובר להם בתקופת שלום.

בסופו של דבר, האדם נשאר עם עצמו וצריך להתמודד לבדו. כושר ההתמודדות שונה כמובן מאדם לאדם. אם יש צורך, אז זו לא בושה לערב סיוע נפשי מקצועי. גם אסור לשכוח, שאלון־מורה היא ישוב דתי, מאורגן בחיי קהילה דתיים, כלומר למשפחה יינתן כנראה סיוע גם מצד רבנים, שזה מעבר לשרותים הקהילתיים הרגילים".

ר.מ.

דם בגלגלי השנאה

[illegible]

לוי מורג

העורך: לוי מורג
עריכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנטר

מכתבים לידיד

יוזמת רייגן לא נקברה

ראשי הליכוד מאשימים את פרס בכך ש„הקים לתחייה את תוכנית רייגן". האמת היא, שארה"ב מעולם לא חזרה בה מעיקרי התוכנית

נפתלי היקר,

בעת הביקור האחרון של שר החוץ שמעון פרס בארצות־הברית השמיע עמיתו האמריקני ג'ורג' שולץ נאום, שבו ציין, כאילו דרך־אגב, שהנשיא עדיין דבק בנה שקרוי „תוכנית רייגן" למזרח־התיכון; אותה תוכנית, שהנשיא רייגן העביר בזמנו למנחם בגין בראשית ספטמבר 1982, וכעבור יממה גם דיבר עליה בשידור טלוויזיה.

ראשי הליכוד מאשימים כעת את שמעון פרס, כי הוא אשם בכך, שתוכנית רייגן קמה לתחייה וזאת בגלל מהלכיו המדיניים במשותף עם חוסיין, מלך ירדן. הליכוד מנסה ליצור רושם, כאילו נשיא ארצות־הברית הוא עובר בטל, אשר פוליטיקאי ישראלי משופשף וערמומי כמו פרס גרר אותו להביא ל„תחיית מתים" של תוכניות, אשר נקברו ונשכחו.

והרי היו דברים מעולם. שמעון פרס לא רק „החייה" את תוכנית רייגן, אלא כביכול אף היה מולידה ואביה הטבעי, כפי שטענו ראשי הליכוד בספטמבר 1982. פרסום תוכנית רייגן בספטמבר 1982 גרם מבוכה וזעם בממשלת הליכוד, ובמיוחד אצל ראשה מנחם בגין, אשר טען כי האמריקנים הפירו התחייבות להיוועץ עמו בטרם יינקטו יוזמה מדינית כלשהי.

מנחם בגין, אשר נמצא אז בחופשה בטבריה, רתח מזעם ומבלי לחשוב הרבה הדף אותה על הסף, כשהוא מכריז בפומבי „התוכנית הזאת מתה". הוא סבר, כי די בהכרזתו שלו כדי לבטל את המדיניות האמריקנית. הוא לא התפנה כלל לניתוח הסעיפים שבתוכנית הזאת. לא הלך בעקבות עצות שהושמעו אפילו בחוג מקורביו, אשר טענו כי מוטב לא לומר „לא" לנשיא רייגן, אלא להתמקד באותם הסעיפים שהממשלה רואה אותם כבלתי קבילים. אבל בגין, שאהב קביעות פסקניות ובמידה מסויימת ראה את עצמו „נבגד" על־ידי רייגן, החליט להורדו עם תגובה שלילית מוחלטת.

אז גם באה האשמה מפי צמרת הליכוד, כי שמעון פרס, אשר חזר אז מוושינגטון, הוא זה אשר לחש לאוזנו של רייגן את סעיפי התוכנית. מה עוד, שעם שנויים כאלה או אחרים, התוכנית היתה קרובה לניסוחים במצע המערך.

• • •

המדיניות האמריקנית נקבעה בשנת 1970 בתוכנית הקרוייה על שמו של שר החוץ דאז, רוג'רס. עיקרה של התוכנית, החזרת כל שטחי הכיבוש ונסיגה ישראלית לקווי גבולות 1967, פרט לשנויים מיזערים. ארצות־הברית מעולם לא הודיעה על ביטול או התכחשות לתוכנית רוג'רס. הנשיאים התחלפו, אך עמדת הממשל נותרה בעינה. לא נמצא אף נשיא אחד שרמז לישראל, כי ארצות־הברית תתמוך בסיפוח או בשליטה ישראלית בגדה וברצועת עזה. הנכון הוא, שמדי פעם היו תקופות של אי־פעילות אמריקניות, אשר התפרשו — בעיקר על־ידי הליכוד — כאילו ארצות־הברית לא תורבן את ישראל לסגת מן השטחים.

תוכנית רייגן כללה דברים אופראטיביים מיידיים, כמו הדרישה להפסקת הקמת התנחלויות חדשות או להרחבתן של הקיימות. רייגן בנה גם על קירוב ירדן כשותפה לפתרון, ראשית על־ידי שיתופה והפעיל בהנהגת האוטונומיה, אך גם בהבטחת קשריה עם הגדה. לאחר שיושג פתרון קבע, מכל מקום, בארץ ראו בתוכנית רייגן מעין אישור של האופציה הירדנית־פלשתינית, אף־כי היו בה סעיפים שגם המערך הסתייג מהם, כמו קביעתו של הנשיא, כי עתיד ירושלים ייקבע במשא ומתן בין הצדדים.

לעומת זאת, היו בתוכנית סעיפים שהתחשבו בעמדת ישראל, כמו שלילת שיתופו של אש"ף מכל משא ומתן (כל עוד לא יכיר בהחלטות האו"ם 338 ו־242), ויצהיר על הכרתו בקיומה של ישראל). גם התנגדות להקמת מדינה פלשתינית, כאשר נשאלו פקידי הממשל מדוע מתנגדת ארה"ב למדינה כזאת, השיבו כי הצעה כזאת עלולה לדחות את פתרון הסכסוך למאה שנים.

העיתוי ליוזמת רייגן לא היה מיקרי. למעשה, זו היתה הגירסה הראשונית של המהלך הנרקם בימים אלה, אלא אז עדיין ללא „פתיחה בינלאומית". הליכוד, הטוען כיום כי הוא מוכן לשיחות ישירות עם ירדן, אך בלי ועידה בינלאומית, יכול היה להשיג את זה בשנת 1982, אילו נתן תשובה חיובית ליוזמת רייגן. נוסף לכך, תוכנית רייגן באה על סף הפיסגה הערבית בפס, אותה ועידה של מדינות ערב (כולל אש"ף), אשר קבעה לראשונה הכרה עקרונית בישראל, וקיבלה את תוכנית רייגן. אומנם בוועידה זו הוכנסו תיקונים לתוכניתו של רייגן, כמו התביעה להקמת מדינה פלשתינית, שבירתה מזרח ירושלים. אבל לראשונה גבר בוועידה ערבית הקו המתון המציג קווי תוכנית שלום עם ישראל. התביעות שהועלו שם, שלא היו קבילות על ישראל, שימשו כנקודות התחלה של המשא ומתן, כפי שישראל יכלה לקבוע אותן.

אבל מנחם בגין כבר אמר את „הנייט" שלו ליוזמת רייגן, יתירה מזו, הוא החליט על „פעולת תגמול" — הממשלה החליטה על הקמת מספר התנחלויות חדשות. ממשלת בגין החמיצה בכוונה תחילה את המומנטום לפתיחת תהליך השלום, וזאת מאותה סיבה שהיא מטרפדת היום את רעיון הפתיחה הבינלאומית ותרחה בעתיד, אם זה יהיה תלוי בה, כל יוזמת שלום. שבבסיסה שלום תמורת שטחים. בגין הכריז אז, כי „לעולם לא ניסוג מארץ ישראל", ושמיר רבק בגירסה זו לא פחות ממנו.

• • •

נזדמן לי באותם ימים, זמן קצר לאחר נאומו של רייגן, להפגש בארצות־הברית עם הרולד סונדרס, ששימש בימי נשיאותו של קארטר כעוזר שר החוץ לעניני המזרח התיכון ודרום אסיה, איש הנחשב למומחה רציני בנושא המזרח־התיכון. עתה, הוא מראשי מכון למחקר של מדיניות חוץ. סונדרס שמר על כללי הזהירות הדיפלומטית ולכן ביקש לחלק את השיחה לשניים: דברים לפרסום, ודברים אחרים, גלויים יותר — לא לפירסום.

הוא תמך בעיקרי יוזמתו של רייגן, אשר בה ראה למעשה את המשך תהליך השלום שנקבע בהסכם קמפ־דיוויד. אך סונדרס לא סבר שצריך לקבוע כעת את המסגרות לגבי המדינה הפלשתינית. ייתכן, אמר, כי גם ישראל וגם ירדן יגיעו בשלב מסויים לידי מסקנה, כי מוטב לשמור על יישות פלשתינית עצמאית, שהיא פחות מטוכנת בשבילם מאשר אותה הקשורה לירדן או לישראל. ומה שחשוב ומהותי יותר, הוא לקבוע את טיב היחסים והקשרים שיהיו בין היישות הפלשתינית לבין ישראל וירדן. במלים אחרות, סונדרס לא שלל אפשרות של הקמת מדינה פלשתינית, ואת העיקר ראה בהסדרים שייקבעו לגבי קשריה עם ישראל וירדן.

כאשר בגין דחה את תוכנית רייגן „וקבר" אותה, היתה תשובת רייגן: תוכנית זו קיימת, היא תייצג את המדיניות האמריקנית בחודשים ואף בשנים הבאות. ווהי האמת לאמיתה — משנת 1970, מאז תוכנית רוג'רס, ארצות־הברית דוגלת בנסיגת ישראל מן השטחים. יצחק שמיר, הטוען שהוא מוכן להחליף את הפתיחה הבינלאומית בשיחות נוסח קמפ־דיוויד, כאשר ארצות־הברית היא המתווכת בין הצדדים, חייב להבין, כי המתווך האמריקני רחוק מאד מתפיסתו של שמיר על ארץ־ישראל־השלמה.

שלך בידידות

מארק גפן

עיזאת נאפסו נגד השב"כ

על היום

24.5.87

מאת בצלאל עמיקם

בתום ארבעה־עשר ימי חקירה נשבר סגן עיזאת נאפסו, הקצין הצ'רקסי מהכפר קמא שבגליל התחתון, והודה באשמות החמורות שהוטחו בפניו. ההודאה שנרשמה מפיו הרשעה לו ונחתמה על־ידו. כשנפתח משפטו הצבאי בבית הדין בקריה בת"א — היא שימשה כראיה נגדו.

תחילה הציעו נציגי התביעה לנאפסו להודות בחלק מסעיפי האישום, בתמורה למחיקת סעיפים אחרים. נאפסו, זקוף־קומה וגא, סירב להסכים לעיסקה. שנתיים ימים נמשך המשפט הארוך. בית הדין אימץ לבסוף את הודאת הנאשם, הרשיע אותו בעבירות המיוחסות לו וגזר עליו עונש כבד — 18 שנות מאסר בפועל. פסק הדין היכה בתדהמה את הקהילה הצ'רקסית הקטנה החיה בישראל ועד היום היא מסרבת בעקשנות להאמין, כי אחד מבניה חטא בבגידה.

כשניתן פסק הדין ב־1982, הוא השתרע על פני 160 עמודים. נאפסו עירער בפני בית הדין הצבאי לעירעורים. הדפים הלכו ותפחו והגיעו כבר ל־11 כרכים ו־2000 עמודים. השופטים, ביניהם השופט המנוח יצחק כהאן, יצחק שילה ואחרים, קבעו פה אחד: ההודאות ניתנו כדין, העירעור נדחה.

נאפסו לא אמר נואש. הוא עתר לבית המשפט העליון, כשעיקר טענתו — ההודאות נסחטו מפיו באמצעים פסולים. נאפסו דרש, כי חוקריו יעמידו לרשותו את ההתכתבות הפנימית ביניהם וטען כי העלימו ראיות. הבג"ץ, בראשות השופט חיים כהן, דחה את העתירה. דלתות בית הכלא נסגרו מאחורי האסיר הביטחוני והפעם, כך היה נראה, לשנים רבות. נאפסו כמו השלים עם מר גורלו. הוא שכנע את אשתו להסכים ולהתגרש ממנו, כדי שלא תכלה ימיה כעגונה חיה. האשה הצעירה נפרדה ממנו, אך לא נישאה בשנית.

ואז חל המפנה. זמן רב לאחר שנשיא ביהמ"ש העליון מאיר שמגר המליץ לשנות את חוק השיפוט הצבאי ולאפשר להגיש בקשת רשות ערעור על הערכאה הצבאית, קיבל שר הביטחון יצחק רבין המלצה זו, והחיר למורשע בבית משפט צבאי לערער בפני הערכאה האזרחית והעליונה. פרקליטיו של עיזאת נאפסו לא איבדו זמן ומיהרו לפנות אל נשיא בית המשפט העליון בבקשה לאפשר לנאפסו לפתוח דיון מחודש. דיון זה נפתח היום.

בניגוד לפרשת קו 300, הדרג המדיני לא מעורב בעניין סגן נאפסו. אם יתברר שהשב"כ אכן סרח, כטענת ההגנה — לא יהיה מנוס מהסקת מסקנות בוועדת הבדיקה

בניגוד לפרשת השב"כ בקו 300, אין ראש הממשלה ושריו הבכירים מעורבים בפרשת נאפסו. אם יתברר אמנם, כטענת ההגנה, שהשב"כ „כופף את שלטון החוק", ייאלץ כנראה הדרג המדיני להורות על בדיקת דרכי החקירה של השב"כ. לפי שעה מעדיפים שרי הממשלה את מיצוי התהליך המשפטי. מעורבותו של השב"כ היא שעומדת במוקד המשפט.

פרשת אוטובוס 300 הדליקה בשעתו, כהגדרתה של ממלאת־מקום נשיא בית המשפט העליון, השופטת מרים בן־פורת, „נורה אדומה המחייבת בדק־בית יסודי בשירות הביטחון". כאן כן עתה עשו ראשי השב"כ מאמץ למנוע חשיפת האמת כולה והעמדה לדין של האחראים לשיבוש החקירה. כבר עתה ברור, כי עיסוק בביטחון איננו מעניק עוד זכות לסטות מנהלים.

יוסף גינוסר, מבכירי השב"כ, היה מעורב בפרשת נאפסו. הוא עמד בפועל בראש צוות החקירה נגדו. הממונה עליו, אדם שכינויו „פשוש", נושא אמנם באחריות מיניסטריאלית אך דווקא גינוסר, ששמו נקשר בבידוי ראיות והסתרת עובדות מוועדת החקירה בקו 300 — הוא שמיקד לעברו את האש.

„פעלתי ללא דופי, ולפי מיטב ידיעתי אין לממונים עלי כל טענה בעניין פעילותי בנושא נאפסו" — הצהיר מנהל מכון הייצור כיום ואיש השב"כ לשעבר, גינוסר.

אלא שהסערה רק החלה. משבר האמינות בשב"כ גרם לשסע עמוק בין הזרוע הביטחונית לבין פרקליטות המדינה. שוב אין מקבלים את גירסת חוקרי השב"כ כאמת צרופה.

בשב"כ חששו מפתיחת תיבת פנדורה והציעו עיסקה מפתה. נאפסו יזכה בחירותו אם על־ידי בקשת חנינה מנשיא המדינה ואם באמצעות הסכם שיביא לזיכויו בבית המשפט ללא חקירה. בצמרת השב"כ מעדיפים פתרון זה בשם ה„שיקולים ביטחוניים". ברור כי אם יתגלה בבית המשפט כי השב"כ פעל על־פי שיטתו ואנשיו מסרו עדות־שקר — תיפתח חקירה משטרתית. ואז, האם ניתן יהיה לבטוח בשרים שיעלו לרגל לבית הנשיא כדי שיעניק פעם נוספת חנינות סיטונאיות לחוקרי השב"כ?

דרכי העבודה של השב"כ הן חשאיות ותהודה חדשה בפרשה עלולה לגרום לנזק בלתי־הפיך — גורסים חוגים המקורבים לזרוע ביטחונית זו, שטרם התאוששה מזעזועי העבר.

השחרור המותנה מהכלא קוסם אמנם, אך נאפסו נחוש בדעתו לטהר את שמו. „לא יסתכלו עלי בכפר אם לא אצא בזיכוי מלא" — הוא הסביר. וכשעוסקים בעניינים של כבוד — נסתמות כל הטענות.

וכך התגלגלו הדברים אל פיתחו של בית המשפט הגבוה לצדק. נאפסו בחר להתייצב נגד מדינת ישראל שהשליכה אותו לכלא, כשהוא בטוח כי צידקתו תצא לאור.

יריב לא בוחרים

מאת נחום שור

יוזמת השלום של מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, הציבה במת דילמות בפני השמאל הציוני ומפ"ם בראש ובראשונה. ביניהן: כיצד ניתן, במשבר הנוכחי, למצות קודם כל את מירב התרומה האפשרית לתהליך השלום עצמו, במגמה שלא יוחמצו הסיכויים שנפתחו, לחידוש תהליך השלום וקידומו;

וכיצד לתמוך בצורה היעילה ביותר ביוזמת פרס, מבלי לטשטש את ייחודו של השמאל הציוני והסוציאליסטי ואת העובדה שהעקרונות והפתרונות המדיניים שיש באמתחתו עשויים לדחוף את התהליך קדימה ביתר שאת, ומאפשרים לא רק את פתיחתו של תהליך השלום אלא גם את סיומו המוצלח.

גם לאחר ששמיר והליכוד הצליחו לשבש ולעכב, לפי שעה, את יוזמת פרס, נשארה המשימה העיקרית בשלב זה לרכז את כל המאמצים על־מנת להביא קודם כל לפתיחת התהליך המדיני והמשא־ומתן לשלום.

על־פי כל הסקרים, יש רוב משמעותי ביותר בקרב הציבור (כשני שליש) בעד פתיחת התהליך המדיני וגם בתמיכה בנוסחת שט־טובי־ידיב, אף כי בשלב זה יש עדיין רוב ניכר נגד מחיר השלום (ויתור על רובם המכריע של השטחים). אך כשיתחיל התהליך המדיני יש סיכוי ניכר מאד שיתרחש גם שינוי עמדות בקרב דעת הקהל, לגבי המחיר והנכונות לשלמו.

העיקר — פתיחות התהליך

הדוגמה של השגת השלום עם מצרים היא מאלפת מאוד, מבחינה זו. ברגע זה, נקודת הכובד היא במציאת כל דרך אפשרית להצלחת היוזמה המדינית הנוכחית, על־מנת לאפשר את פתיחת תהליך השלום וחידושו. דרך זו כוללת פנייה למפלגת העבודה שלא להירתע ממגי פירוקה של ממשלת האחדות, שחסכה למכשול משמעותי וברור לכל יוזמה מדינית לשלום או אף התקדמות לקראתו.

דרך זו גם כוללת את הצורך במאמץ הסברתי מחודש בציבור, להציג את הליכוד והימין כולו לא רק כסרבני השלום אלא גם כפחדני השלום, שהרי הוכח באופן הנוקב והדרמאטי ביותר, שכאשר נשקפת „סכנת" שלום ממשית (או שנראה כך), יוצאים ראשי הליכוד משיווי־משקלם ונחלצים בכל כוחם וכאיש אחד להדוף את „הסכנה" הזו.

ומאמץ עיקרי זה כולל גם שינוי טאקטיקה והישענות נרחבת יותר על פעילות ציבורית ופארלמנטרית, על כל מעגליה. בכנסת: הצעות אי־אמון והצעות לסדר היום; בכלי התקשורת וההסברה הציבורית: סימפוזיונים, אסיפות, עצרות וכו' וגם הגברתן של פעולות כגון אלו שביצעו צעירי מפ"ם באריאל, או הפגנת הלפידים של „שלום עכשיו" בירושלים וגם בשם המפורש של מפ"ם כגורם פעיל במאבק להשגת תשלום.

תפיסות חיסור — קו מנחה

טרם פורסם בציבור מהו בדיוק התוכן והנוסח של ההסכם שהושג בין חוסיין לבין פרס. אך גם עתה אין שום סיבה לוותר על התפיסה הגורסת, שהסדר שלום של קבע בין שני הצדדים מותנה בנכונות שניהם לקבל את עקרון ההכרה ההדדית בזכות ההגדרה העצמית והזכות להתקיים בגבולות מוכרים

(המשך בעמוד 8)

על הפרק

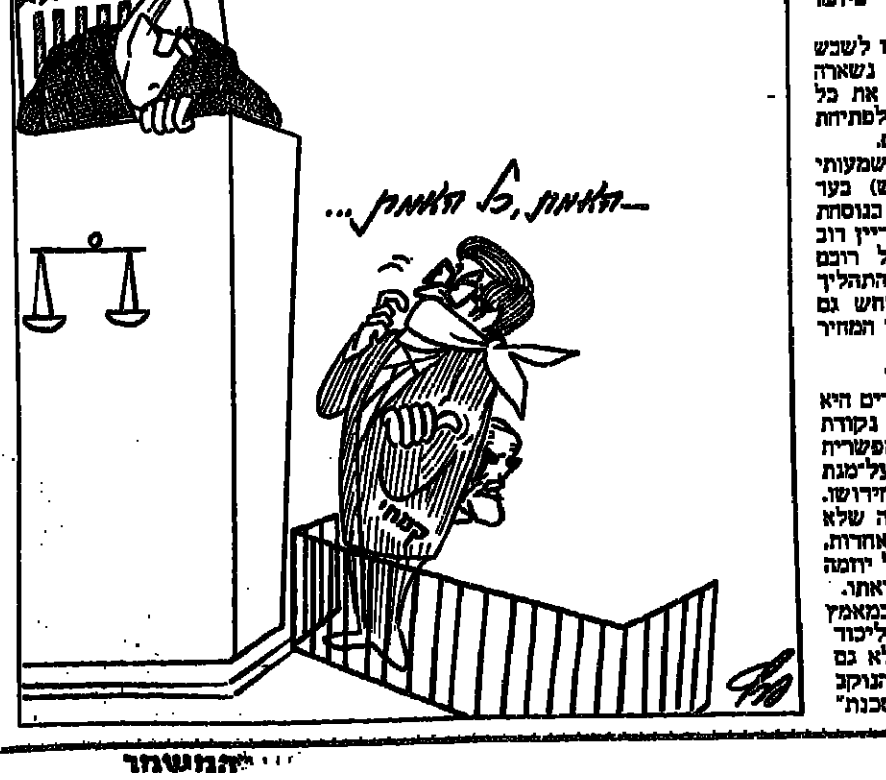

רעננות ונחרצות

נחזור כאן על דברים שאמרו שני מרצים באוניברסיטת בן־גוריון בעת ההפגנה שהיתה באוניברסיטה נגד החלטת הממשלה בעניין שכר הלימוד.

דוקטור זאב צחור, מן המחלקה להיסטוריה: „להלן הצהרה שבדעתי לקרוא היום בכל שיעור שבו אלמד במחלקה להיסטוריה. כיהודי גאה, כציוני בעל הכרה, כמרצה בכיר להיסטוריה של עם ישראל בעת החדשה, כמי שהולך ללמד אתכם היום על נושא הנומרוס־קלאוזוס ועל חוקי נירנברג, אני רוצה להודיע אני בוש ונכלם על החלטת ממשלת ישראל בעניין שכר הלימוד. אני רואה בה החלטה גזענית".

דוקטור אמיר בן פורת, מן המחלקה למדעי ההתנהגות: „בשנות העשרים של המאה הזאת, עמד אבי בחוץ באוניברסיטה של קראקוב, משום שהפאשיסטים של פילסודצקי חילקו הטבות לחיילים המשוחררים שלהם. „ההחלטה הזאת שהתקבלה אתמול בירושלים, היא תולדה של רמיה, היא תולדה של טמטום. אין לה אותי גזעני אלא היא גזענית ממש. היא לא מפלה לטובה אלא היא מפלה לרעה. היא התקבלה על־ידי אנשים שהאשכים שלהם יותר מנופחים מאשר השכל שלהם. הגיע הזמן שהחלטות כאלה תעלמנה לפני שתכתמנה את כולנו, וכך ייטב לכולנו, יהודים וערבים כאחד".

זאב צחור — בוש ונכלם

מישהו יכול להסביר את הפער בין רעננותם ונחרצותם של המרצים באוניברסיטה הזו, אנשים שיש כבר כמה וכמה קמטים על פניהם, לבין השיממון, הרדידות, ואהבת הקונסנזוס שמאפיינת את הסטודנטים שלהם?

באופקים רוצים את הלביא

הלביא - עוד מאה עובדים

שני מפעלי תעשיה באופקים, „ארוונס פאואר" ו„אלישרא", שעוסקים בייצור פריטים אלקטרוניים, הם בעלי כושר ייצור ורמה טכנולוגית שמאפשרים להם להשתלב בקבלת הזמנות עבור פרויקט הלביא — כך אמרו חברי הנהלה בכירים של אלת"א, שביקרו השבוע באופקים כדי לבדוק את מערכות הייצור ואת הניהול בשני המפעלים.

חברי ההנהלה אמרו, כי הם מרוצים מרמת הייצור בשני המפעלים. הם אמרו כי שני המפעלים יכולים להשתלב בפרויקט הלביא, וכי הם מוכנים להפנות הזמנות לייצור פריטים של פרויקט הלביא, אם תאשר הממשלה את המשך הפרויקט.

אם תתחיל מינהלת הפרויקט להוריד הזמנות, אפשר יהיה להגדיל את מספר המועסקים בשני המפעלים בכמאה עובדים נוספים. כיום מועסקים בשני המפעלים חמישים עובדים.

אין דרך אחרת

בנגב יש 6000 מבנים לא־חוקיים, ורק נגד 880 מהם הוצאו צווי הריסה. כך גילה השבוע סמנכ"ל משרד הפנים, יעקב מרקוביץ'. מרקוביץ' עמד בראש הוועדה שבדקה את הבנייה הבלתי־חוקית במגזר הערבי והבדואי. השבוע השתתף בישיבת מנהלת איכלוס הבדואים בנגב.

מרקוביץ' אומר, כי יש לדחות את ביצוע ההריסות במגזר הבדואי, עד שימצאו פתרונות אלטרנטיביים למגורים עבורם וזאת בתנאי שראשי השבטים יתחייבו לחדול מבנייה לא־חוקית. גם היום מתבצעת בנייה לא־חוקית, ו־40 צווי הריסה לא מבוצעים מסיבות שונות.

מרקוביץ' אומר, כי עם זאת, יש התקדמות גדולה בהקמת יישובי הקבע עבור הבדואים, וכי בקרוב יוחל במכירות 170 המגרשים הראשונים בעיירה הבדואית חורה. עד כה הוכנו 5273 מגרשים בחמש עיירות, והם נמכרים לבדואים במחירים מסובסדים.

כדאי לציין כאן, במאמר מוסגר, שבדואים רבים מוסיפים לבנות בתים לא־חוקיים, פשוט משום שאין להם שום דרך לבנות בית חוקי.

אנשי השטח בעקבות המבריחים

מה עושה אדם שקם בבוקר ורואה שרכבו נעלם? הולך למשטרה, לחברת הביטוח. לא כך יענקלה שביט, מנהל בית־ספר־שדה הר־הנגב במצפה רמון. בערב החנה שביט את מכוניתו ברחבה ליד בית־הספר, בבוקר קם וגילה שהרכב איננו.

שביט, שמכיר כל שביל וכל ואדי באזור, החליט שלא יוותר. עשר שעות רדפו הוא וחבריו אחר הגנבים. בסוף המסע מצאו את הרכב מוסתר סמוך לגבול ישראל־מצרים.

יענקלה שביט: „גייסתי כמה חברים־מדריכים וחיילים, והחלטנו להוכיח מי שולט בנגב. אנחנו, ולא מבריחי המכוניות לסיני. התחלקנו לחוליות והלכנו אחר העקבות שגילו הגששים. במקביל, אירגנתי מטוס בכוננות מחברת השכרה. במהלך המרדף נדהמתי מהמיומנות ומההכרות של המבריחים את השטח. הם נמלטו דרך אחת הדרכים הקשות לתנועה בהר הנגב, ועברו דרך ערוצים ומצוקים".

„השיא היה, שהם ירדו עם המכונית ממצוק בגובה 550 מטר. ממש קשה להאמין, אבל זה מה שהיה. המשכנו אחרי עקבות הצמיגים יותר משישים קילומטר. בדרך גם מצאנו שקופיות נוף שלי, שהיו במכונית, וכך ידענו שאנחנו בדרך הנכונה".

תשושים ומלאי סיפוק מצאו שביט וחבריו את המכונית, מוסווית בין השיחים בתוך ערוץ סמוך לגבול ישראל־מצרים. „למרות שהמכונית נהרסה", אומר שביט, „ההרגשה האישית שלי טובה. כשיחזרו לקחת את המכונית ויראו שהיא איננה, יבינו שהשטח לא הפקר, ושיש מי שמכיר טוב מהם את האזור. המסקנה היא שאנשי השטח צריכים להילחם בגל הגנבות, ולא אף אחד אחר".

יסורים חוסכים חיים

מאת דורון מאירי

מסע הכומתות האדומות נועד להעניק לחייל את הידיעה והביטחון שהוא יכול לעמוד במאמץ. הצליעה יכולה להיגרם משלפוחיות שאין בהן כל נזק. לא צריך להתרשם לרעה מתמונות החיילים העייפים בטלוויזיה, שרצו להדגיש דווקא את העזרה והערבות ההדדית

היתה הרבה היתממות והיו הרבה שאלות תמוהות ברשימתו של גדעון ספירו „כומתות ויסורים" (15.5.87, „פוקוס אישי"). גם מדור הביקורת על תוכניות הטלוויזיה לא חסך שבטו. אבל מה לא נפלה הפתעה — המבקרים צריכים להתפרנס ממשהו, רק חבל שבמקרה זה חוות הדעת היתה פחות מקצועית והרבה יותר קטנונית. לא שספירו היה הרבה יותר מקצועי, אבל אצלו לפחות נעשה נסיון לתת צידוקים לטענותיו, אם כי רובם מופרכים ולא הגיוניים לדעתי, וזאת, בניגוד לרשימותיו המבוססות והנבונות בדרך כלל.

מסע כומתה, מסע בן 90 ק"מ בפרק זמן של 18 שעות, הוא ללא ספק אתגר קשה ביותר — אבל הוא ניתן לביצוע. השנים מוכיחות זאת. (יש גם קשים ממנו בהרבה).

בניגוד לשלל הדעות המשונות והתמוהות שנמנו ברשימה, אתגרים גופניים, לרבות מסעות מפרכים כמו זה שסוקר על־ידי הטלוויזיה — נועדו כדי להעניק לחייל את הידיעה והבטחון כי הוא מסוגל למאמץ שכזה (ובהמשך הדרך, להרבה יותר מזה). ואמנם אמר אחד החיילים: „בחיים לא האמנתי שאעמוד בכך".

במסגרת שירות ביחידה קרבית, קורה שחייל נקלע למצב בו עליו לעבור מרחק גדול בתנאים קשים — ורק אז להתחיל לפעול. ראה לדוגמה כיבוש מוצב החרמון, או, מצד שני, נסיגה מתוך שטח עוין בתנאי עייפות תהומית. במקרים אלו, מאין יהיה לו לחייל הכוח הנפשי להגיע למקום מבטחים, או הידיעה הברורה והבטחון כי הוא אכן מסוגל לעמוד בכך, אם לא מאימונים אלו ודומיהם?

עייפות ותשישות הם גורמים שניתן להתגבר עליהם, או לפחות על חלקם, באימונים קשים. ככל שהחייל יהיה מאומן יותר — תופיע אצלו העייפות מאוחר יותר. ככל שיהיה מאומן יותר — יתפקד בעת העייפות בצורה יעילה יותר. מה שב„זמן אמת" עשוי להציל את חייו וחיי אחרים.

שלפוחיות על כל רגל

על ספירו לדעת כי ביחידות הקרביות של צה"ל מצויים קציני אימון גופני, שהם אנשי מקצוע מעולים. כמו כל קצין בצה"ל הם עוברים הכשרה מקצועית בתחומים רבים, הכוללים נושאים כפיזיולוגיה, אנאטומיה, ביומכאניקה וכו'. רבים מהם נשלחים אף ללימודים ארוכים במכון וינגייט.

מחלקת כושר קרבי בצה"ל עובדת תוך תיאום וייעוץ יחד עם טובי המומחים במכון וינגייט בשטחים שונים. גוף זה אינו חוסך כל מאמץ ומשקיע מחשבה רבה בדרכי אימון, הגברת היעילות, הפחתת הנזקים וכו'.

האימונים ביחידות הקרביות נעשים בהדרגתיות ותחת פיקוח. מסע בן 90 קילומטר אינו נוחת על החייל כרעם ביום בהיר, קודמות לו הכנות ואימונים רבים. אם המראה של החיילים המתקשים גרם זעזוע ועשה רושם כי החיילים אינם מאומנים — הרי שזה רושם מוטעה. שלפוחית מים בכל כף רגל עלולה לגרום לצליעה חמורה, ללא גרימת נזק. ראינו כבר לא אחת אתלטים מאומנים היטב כורעים במהלך ריצת מראתון, או מסיימים אותה באפיסת כוחות.

בלם לטובה

כל עיסוק בענף ספורט כלשהו גורם לנזקים מסוימים, גם אם העיסוק הוא תובבני ולא תחרותי, וגם אם מדובר על מקצועות ספורט שאינם נוקשים, כטניס, שחייה, ריצה, כדורעף וכו'. מכאן, בהכרח שמסעות אימונים יגרמו לנזקים שברוב המקרים, אם אכן האימון לקראתם מחושב ומתוכנן, יהיו בהחלט הפיכים ושלפוחיות, נפיחות ברגליים, שפשופים מכאיבים, כאבים במפרקים וכו'.

אמת, קורה שהנזקים חמורים יותר וכבר הליכה, קרעים במיניסקוס, פגיעות עצמיות, אבל זוהי ודאי אינה סיבה כדי לחדול מאימונים אלה, מאחר שהפסקתם תתבע מחיר כבד הרבה יותר. מיותר לציין כי למסעות מסוג זה נלווה צוות רפואי מיומן, חובש ורופא.

במסעות אלו ובדומיהם חותר צה"ל לחדד הערכים החשובים — העזרה ההדדית והתגלות האנושיות, אשר מגיעות לידי ביטוי (או שאינן, וזה כבר נושא לחיבור נפרד) ברגעים האלה. קטע שדווקא בלט לטובה במהלך הכתבה.

יסורים מרצון

נקודה קטנונית למדי שהועלתה בכתבה: היתה התנועה בשעות הלילה. א. הכן המתוכנן ברציפות ל־90 ק"מ ב־19 שעות היה איפה־שהוא לגרר שעות חשיכה; ב. שעות הלילה קרירות ונוחות יותר לתנועה והן מורידות ממוטיב הסבל בצורה ניכרת; ג. בסוף המסע מתוכנן טקס אליו מוזמנות משפחות, סביר להניח כי טקס סיום שהיה נפתח קרוב לחצות היה גורם קשיים למשפחות החיילים להגיע למקום. ופה בעצם אני מגיע לסיבות שגרמו לספירו להתרעמות, היינו: מומנט העלייה לירושלים, דגש תגר הנקף וכמובן, הסיום — קרוב להר הבית. כל אלו הם נושא אחר לוויכוח, אולם לא זה היה הנושא העיקרי ברשימה.

ובאשר לעורכי הכתבה, אף מטעם הכתבה שהבמאי עצר את הרגע על החיילים שהתקשו, על נסיונות העזרה, חייאוש, הכאבים, וחשוב מכל — נותן הרוח והרצון על רגעי התלשה. ביקורת לא היתה פה מהסיבה הפשוטה, שזו לא היתה המטרה, ואולי גם משום שפשוט לא היה מה לבקר.

הקמת ועדות חקירה במקרים של הרג, טרטורים, השפלות וכו' הוא אקט אשר חייב להיעשות. ל„שבור את הראש" כדאי להקים ועדות חקירה כדי לחות באופנה, זה מיותר וקטנוני.

ולסיום, התבססתי בתשובתי זו על נסיוני בנושא זה, הן במשך שירותי בצה"ל, הן במכללה לחינוך גופני במכון וינגייט, הן כאחד שעורך מדי פעם „מסעות יסורים מרצון" החופשי ואף חוקר את הנושא והתופעות הכרוכות בו, פיזיולוגיות, אנאטומיות ופסיכולוגיות.

מפ"ם העובדת — לא אובדת

מאת נעמי ריפתין

במאבק של ולמען ציבור העובדים אסור למפ"ם להצניע עמדותיה בעניין השלום והדמוקראטיה או הפרדת הדת מהמדינה, כדי לרכוש תמיכה. רק כשתצליח להסביר את עמדותינו, יחזרו העובדים אל מפ"ם

החלטתה של מפ"ם, לחזור ולהאבק ביחד עם ציבור העובדים את מאבקו להבטחת מקום עבודה, לתנאי שכר הוגנים ולשמירה על זכויותיו, היתה החלטה נכונה וטבעית למפלגת פועלים. ואכן בשנתיים האחרונות, לאחר שחזרה לעצמאות, השקיעה מפ"ם, מתוך הכרה, משאבים אנושיים רבים במאבקי עובדים וסייעה להם לא במעט.

יחד עם זאת, אסור לחברי מפ"ם לוותר על מאבק מתמיד בעמדות היסוד האחרות שלה, שבמרכזן התפיסה של בסיס החיים הדמוקראטיים לחברה במדינת ישראל, כי ללא אלה לא נוכל להיאבק למען העובדים. במאבק זה לבסיס החיים הדמוקראטיים מכרסמות בעיקר שתי רעות חולות. האחת היא השתלטות הממסד הדתי על הממסד השלטוני במדינה, השתלטות שמחזקת את הכפייה הדתית על הפרט והחברה ומסכנת את שלמות העם היהודי בארץ ובתפוצות; והשנייה: שלטון בן עשרים שנה על עם אחר, הגורם להשחתת החברה וממכן את קיומנו כחברה דמוקראטית יהודית ציונית. יש צורך לומר דברים אלה, כיוון שנשמעות דעות בתוך המחנה, שכדי לבסס את מעמדה בקרב ציבור העובדים חייבת מפ"ם לפחות להצניע את עמדותיה בנושאים חשובים אלה. הוויכוח על הפגנת הדור הצעיר באריאל מעלה שאלה זו בבירור.

חלק מן החברים, גם בדור הצעיר, שאין לחשוד בהם שאינם מאמינים במסר השלום של מפ"ם או במסר של מה שנקרא בלשון העם „הפרדת הדת מן המדינה", חוששים שאם מפ"ם תיאבק על נושאים אלה במלוא העוצמה היא תאבד חלק מציבור העובדים, שעמדות אלה לא מקובלות עליו.

אם נכונה התפיסה של חברים אלה, ומפ"ם צריכה להחביא את עמדותיה הגורליות לחברה ובתוכה בעיקר לציבור העובדים, הרי זה מחיר שלא רק שאיננו כדאי אלא הוא אסור מכל וכל, משום שברור לנו כי כדי שציבור זה יוכל לחיות בחברה דמוקראטית ולהיאבק על זכויותיו, עליו להיאבק בנושאים הקארדינליים. אל לו לדבר בקולות שונים לציבורים שונים, כאשר שרעותינו הן מכלול הכרוך ומשולב זה בזה.

הפגנת צעירי מפ"ם באריאל היתה הכרחית ביותר ואין להשאיר את הבמה הציבורית לאלה שחזונם יביא להרס הדמוקרטיה במדינת ישראל. אין להשאיר את הבמה לאלה שנושאים את שם ההתיישבות לשווא ועושים השוואה שקרית ומסולפת בין המפעל הציוני החילוני, שהקים מדינת ישראל ציונית דמוקראטית, למפעל של שלטון על עם אחר שמעוות ופוגע בעצם קיומנו.

האם מפ"ם יכולה לעמוד מנגד כשהליכוד מוכר את אחדות עם ישראל תמורת כיסאות ומבטיח לתמוך בחוק „מי יהודי"? האם מפ"ם יכולה לעמוד מנגד כשנעשה טרנספר מוסמך של כל נסיון או סיכוי למצוא פתרון צודק לבעיות הסבוכות באזור?

נכון, הרבה יותר קשה להגיע לחלק מציבור העובדים עם מכלול העמדות של מפ"ם, אבל רק כשנצליח להסביר לציבור זה עמדות אלה ולהבהיר לו שהן חלק ממאבק של כלים שלובים, נוכל לומר לא רק שמפ"ם חוזרת אל העובדים אלא שהעובדים חוזרים אל מפ"ם. ומי שרוצה „לקנות" עובדים תמורת עקרונות, מוטב שיחפש כתובת אחרת.

יריב לא בוחרים

(המשך מעמוד 6)

כעדיפים על המצב הנוכחי. אם הם אכן יביאו גם (ובמוקדם) לגמר שלטוננו בשטחים ולסיום מצב הכיבוש, שמשחית ומעוות את נפש עמנו ואת החברה הישראלית.

תמיכה בלי טשטוש הייחוד

מבלי להציג כרגע את כל העקרונות שעימהם ניתן להגיע להסדר שלום של קבע, ייחודו של השמאל ומפ"ם, בעיקר, בשלב הנוכחי יכול להיות במידת הפעילות שהוא יכול לגלות בגיוס הציבור לתמיכה בתהליך השלום ובהיותו, בתהליך זה, הכוח שינסה להוביל ולעורר יוזמות של גיוס הציבור ולתמיכה במהלכי השלום.

ובכל עת או מצב, שבו התהליך ייתקע או ובטוחים, וכן בתפיסה שרק במשא־ומתן מדיני ניתן ליישב את הסכסוך הקיים (ולא בדרך צבאית, או בדרך של טרור).

אשר לפלשתינים, הרי גם הנסיון מהעבר הקרוב, שבו הם דחו את הצעת האוטונומיה שהוצעה להם בקמפ־דייוויד וגם הכרת הדעות הרווחות והמוצהרות בקרבם מלמדים שהם לא יקבלו כפתרון קבע שום דבר שהוא פחות מהגדרה עצמית ומימוש זכותם לריבונות. בצורה זו או אחרת. אף על פי כן, כל מסגרת וכל הצעה, שיוסכמו בין הצדדים הנוגעים בדבר ושיאפשרו את פתיחת התהליך המדיני והמשא־ומתן לשלום ולו גם כשלב ביניים, מוגדר וקצוב מאד בזמן, מן הראוי לראותם ישתבש, מן הראוי שהשמאל ינסה לגייס כוחות והצעות ופתרונות על־מנת לדחוף אותו קדימה, כשם שבכל מצב שבו יועלו תוכניות על־ידי פרס וחבריו, שיאפשרו את תנועת המהלך, מן הראוי לתמוך בכל דבר ובכל רעיון או הצעה שיקדמו את השלום, ואין זה מיותר גם להזכיר, לבסוף, שכל מתכונת שבאילו ניתן לקדם את תהליך השלום ללא שיתופה של נציגות פלשתינית מוסמכת, וללא כוונה לפתור את השאלה הפלשתינית, הינה אשליה וטעות חמורה, מפני שבלעדי פתרון שאלה זו לא יהיה שלום, ושלום בדרך כלל עושים עם היריב, וזאת גם כשלא ניתנה לנו ההזדמנות לבחור. לעצמנו יריב כרצוננו...

תמונת אסד בעמדה סורית. גם הנו מבוטשין בהיננו. (צילום: אי.פי.)

השקט שלפני ההתפרצות

ע'אזי כנעאן. חיזבאללה כבר מכירים את השד. הוא לא כל־כך נורא

נשיא רייגן התראיין השבוע בפעם הראשונה לעתון יומי ערבי (אל קבס), ואמר כי להערכתו הסורים לא יצליחו לכפות את מרותם בלבנון ואפילו אם כוונותיהם טובות. רייגן היטיב הפעם להתנבא, ואכן, לא חלפו ימים ספורים והסורים החלו לאסוף את אבדותיהם הראשונות מרחובות ביירות המערבית.

לעת עתה נראה, כי ההסכמות השונות שהסורים השיגו עם האיראנים באשר לשליטה בלבנון ובביירות בפרט, אינן מחייבות את השיעים של חיזבאללה. עבור אלה, העלאווים הסורים אינם שנואים פחות מחיילי צה"ל, והם עומדים כמכשול בפני השאיפה האיראנית והמוכמת על־ידי לגיונות חיזבאללה להפוך את לבנון לחלק מהאימפריה המתפשטת של המהפכה האיסלאמית. בינתיים, הסורים נוהגים באיפוק רב מהמצופה מהם ואינם נכנסים לאזורים הדרומיים של ביירות, מעוז חיזבאללה. מה, אם כן, קורה בביירות כמה חודשים לאחר שהסורים נכנסו לעיר בפעם המי יודע כמה כדי להשליט שם סדר? גן עדן של תוהו ובוהו, האנרכיה וחוסר ההגיון הפכו לחלק מהשיטה הלבנונית אותה מנהלים כל הפלגים השונים לטובתם. משך תקופה ארוכה היתה המדיניות הסורית בלבנון שמירה על „מאזן חולשה" בין הפלגים, כלומר לשמור את הפלגים השונים במצב מתמיד של חולשה וחוסר יכולת לגבור איש על רעהו. כל זאת, כדי להקל על הסורים לשלוט, מעין הפרד ומשול בנוסח סורי משופר.

המעורבות הסורית הפעילה בביירות לא שינתה עקרונית את התפיסה המסורתית של „מאזן חולשה". לסורים הסתבר, כנראה, כי ניסיון לשלוט בביירות באמצעות אנשי המודיעין של המפקד הסורי באיזור, ע'אזי כנעאן, אינו די יעיל והנוכחות המאסיבית של חיילי קומנדו תתרום ליכולת ההשפעה הסורית. הסורים, אגב, נקטו כמה שיטות כדי להשליט סדר בביירות. עיתונאי שחזר בשבוע האחרון מביירות סיפר לי, כי ב„קו הירוק" בין מזרח העיר למערבה, נתקל בנוהל־מעבר מעניין. האיש שנסע לביירות עם נהג מונית, נדרש על־ידי החיילים הסורים במחסום לצאת מהמונית. החיילים הסורים צילמו אותו, את המונית ואת הנהג במצלמת פולרויד. איש־שיחי הוא, כי זו כנראה שיטה סורית חדשה למנוע חטיפות של זרים. אם אותו עיתונאי היה נעלם, יהיו לסורים מספיק אינדיקציות כדי לדעת היכן להתחיל לחפש אותו, לאתר את המונית, וכו'. הסורים מאוד מוטרדים מחטיפות בני הערובה, וכמעט אינם יכולים להרשות לעצמם למקרי חטיפה לחזור ולהתרחש בביירות בשליטתם. אחת הדרכים שהסורים נקטו עם כניסתם לביירות כדי למנוע העברת בני־הערובה, היתה המשך סגירת נמל התעופה של העיר. הסורים סברו, כי השיעים ינסו להבריח את בני הערובה מביירות דרך נמל התעופה. לפני שבועות ספורים ולאחר שהתייאשו מלאתר את בני־הערובה, פתחו הסורים שוב את השדה לטיסות.

כיצד מבטיחים הסורים את מינימום הסדר בביירות המערבית? מתברר, כי הסורים מפעילים שם עשרות אנשי מודיעין מאוד יעילים, שמנסים בכל יכולתם לחזות את ההתפתחויות הצפויות בעיר־ללא־רחמים זו.

הם שולחים עשרות אנשי מודיעין המפעילים מאות שטינקרים כדי לאסוף כל בדל ידיעה. בסוריה עצמה הגיעו להישגים מאוד מרשימים בתחום זה, ותושבי הערים הגדולות כמו יודעים כי מה„מוחבראת", המודיעין הסורי, לא ניתן להסתיר דבר. בביירות נתקלים הסורים בבעיות קצת יותר מסובכות מאשר בבית. בבירה הלבנונית אין הם נמצאים לבד. בעיר זאת פועלים מנגנוני מודיעין של חצי כדור הארץ. כך קרה בשבוע שעבר, בביירות המערבית התפוצצו כמה מטעני חבלה בלי שלסורים היה שמץ של מושג מוקדם על העומד להתרחש. הסורים, שנקטו עם כניסתם לביירות שיטות של טרור, כנראה למדו להבין כי טרור מבהיל את חיזבאללה לזמן קצר בלבד. אחרי שהתאוששו השיעים של חיזבאללה מהלם ההסתערות של הסורים, שעלה להם בעשרים ושלושה הרוגים, הם הבינו כי השד לא נורא כל־כך, הסורים אינם הישראלים אך גם בהם ניתן לפגוע בשיטות שיעיות מסורתיות, וגם הם נפגעים מכך.

המאבק הסורי להשתלט על לבנון ובשלב ראשון לנסות ולהשליט בה סדר, אינו כפי שניתן אולי לחשוב רצון לגנוס עוד נתח לסוריה. שליטה בלבנון חשובה לסורים מבחינה אידיאולוגית. הסורים על־פי עקרונות הבעת' שלהם ועל־פי ההסטוריה רואים בלבנון חלק מסוריה. הסורים מעולם לא הכירו בלבנון עצמאית, ומעולם לא הסכימו, אף שלא ניסו כמובן לממש בכוח הזרוע איחוד עם לבנון הריבונית. עם כל השיקולים האסטרטגיים שרואים הסורים בלבנון, הפראקטיקה היום־יומית חשובה להם הרבה יותר. זה מכבר הבינו הסורים, כי לבנון היא נקודת תורפה של מערך ההגנה על גבולות סוריה. משך שנים חששו הסורים כי אחת האופציות העומדות בפני ישראל היא לאגף את הסורים מצפון־מערב, דרך לבנון, ולנסות להבקיע למרחבי דמשק דרך הגבול הלבנוני. פתרון מיידי לבעיה מצאו הסורים בכך שהציבו „פקק" של גדודי קומנדו חושבים על מעברי הגבול, נכונים לקדם כל ניסיון כיתור סורי מכיוון זה. משך השנים סגרו הסורים את הגבול על־ידי רוויה שריון שנועדה להוציא לישראל את החשק להמשיך ולזחול לעבר צפון הלבנון ולעבר מעברי הגבול עם סוריה. אולם הסורים מבינים היטב, כי חסימה צבאית של הגבול עם לבנון, לא תהיה די יעילה אם לא יוכלו לשלוט במידת האפשר במנגנון הפוליטי הבעייתי של לבנון. זאת הם מנסים לעשות בימים אלה. בינתיים לא בהצלחה רבה יותר מכפי שעשו זאת בעשר השנים הבאות.

אולם הצרה האמיתית ממנה חוששים הסורים בלי שהם נותנים לה ביטוי רב מדי אינה חשש להתקפה ישראלית דרך לבנון, ולא חזון אחרית הימים של סוריה הגדולה. הסורים חוששים, ובשבועות האחרונים קיבלו חיזוק לכך מהמלך חוסיין, מהקמתה של רפובליקה מוסלמית אילה חומייני בלבנון. אסד וההנהגה השלטת בסוריה, צריך לזכור, אינם מוסלמים, השיעים הפונדמנטליסטים רואים בהם כופרים ועובדי אלילים. ושנאתם לעלאווים קטנה רק במעט משנאתם ליהודים. הנשיא הסורי אשר במאמץ עילאי הצליח ב־16 השנים האחרונות לשמור על מעמד מבוצר היטב של כת המיעוט העלאווית שלו, מאוד מוטרד מן המגמות הפונדמנטליסטיות בלבנון. מחתרת „האחים המוסלמים" שגרמה לאסד צרות צרורות, ואשר טרם השמיד את קיני ההתנגדות שלה בעיר חמה — מחכה לשעתה. הנשיא הסורי חושש מאוד מההתחברות הפונדמנטליסטית בין מהפכני האיסלאם בלבנון הקרובה ובין הפונדמנטליסטים של „האחים" אצלו בבית. בינתיים, אין הנשיא הסורי פועל נגד קיני חיזבאללה בלבנון במלוא המרץ והשיטות האכזריות של הסורים. לנשיא הסורי, עם זאת, חשוב מאוד להיות בבקרה צמודה על החומייניסטים הלבנונים. זמן קצר לאחר שנכנסו עם יחידותיהם לביירות, הגיעו הסורים ל„מסמך הבנה" עם האיראנים, בו הבטיחו הסורים לנציגי חומייני כי בינתיים לא יפעלו נגד אנשיו של השייח מחמד חסיין פדלאללה בדרום־ביירות. בשבועות האחרונים נראה, כי ההבנה הזו הולכת ומתפוררת, ונראה כי האחיזה ההדדית של סוריה ואיראן, שהחזיקה מעמד יפה מאז עלייתו של חומייני לשלטון — עלולה להתפרק. הרקע המיידי לכך הוא דווקא הרחק מלבנון. המלך חוסיין מנסה להגיע בין אסד וצדאם חוסיין. בינתיים, המנהיג הסורי אינו מתלהב מהשידוך באותה מידה שעושה זאת צדאם חוסיין עצמו. אולם נראה כי אסד „יישבר" לבסוף ויגיע לפגישה גלויה עם המנהיג העיראקי. במקרה כזה, יש סיכוי כי הברית הבלתי־כתובה בין איראן לסוריה תתפרק, דבר שיגרום להשלכות מרחיקות־לכת על המזרח התיכון וגם על לבנון. כשזה יקרה אין ספק שהסורים יאבדו את כל הבלמים המונעים מהם לחסל, כפי שעשו בעבר בסוריה, את הפונדמנטליסטים האיסלאמים. והשיעים של השייח פדלאללה במקרה זה, לא צפויים לגורל טוב יותר משל אחיהם המוסלמים בחמה. בינתיים, שומרים הסורים על שקט יחסי בביירות. כשייכשלו גם בכך, נחזה באחת ההתפרצויות האלימות הגדולות שידעה לבנון. אחריה אולי יבוא השקט.

רשות הקורא

האביב הדמוקרטי של גורבצ'וב

ב־1968 נעשה ניסיון לשינוי פני החברה מלמעלה בצ'כוסלובקיה. קראו לזה „האביב של פראג". באותה שנה, כשהייתי סטודנט בלנינגרד, כתבתי כרוז בו קראתי לסטודנטים לקחת דוגמה מצ'כוסלובקיה ולהוביל את המדינה לרפורמות רדיקאליות בתחום החברתי — חופש העיתונות, חופש הדיבור, בחירות דמוקראטיות וכו'. הפצתי את הכרוזים בין כותלי המכון הטכנולוגי בו למדתי. הכרוזים, כמובן, כמעט כולם הגיעו לידי הק.ג.ב. שהחלו לחפש את המחבר [illegible]

עכשיו, אחרי 19 שנים, אני יכול לראות את התגשמות חלומותי במציאות. [illegible]

[illegible]

יש להביא בחשבון שגורבצ'וב הוא נציג הדור החדש של הביורוקרטיה, משכיל יותר, משוחרר יותר מהדוגמות של התקופה הסטאליניסטית האפלה. העובדה שהדור הישן — שהוא בעצם הדור הסטאליניסטי בעיקרו — החזיק ברסן השלטון עד לרגע האחרון, ושכל שנה היה עליהם להחליף את המנהיג כי הוא פשוט מת בגלל גילו המופלג — כל זה עזר לדור החדש לתפוס את ההנהגה ולהשתלט עליה במהירות הבזק וללא התנגדות רצינית.

אצלנו בקיבוץ נגבה ישנה צלחת לקליטת שידורים מחו"ל ואנחנו קולטים את שידורי הטלוויזיה הסובייטית. אינני מפסיק להתפלא מעוצמת השינויים המתחוללים בכלי התקשורת הסובייטיים. אין יום שלא משדרים איזה ויכוח בהשתתפות של הצעירים. אני רואה את זה כבית־ספר לדמוקרטיה. הוויכוחים שלהם ארוכים מאד, ולרוב מאוד לא תכליתיים. זה כאילו משחק בדמוקראטיה, כמו שילד משחק אלף פעם תפקידים של אנשים מבוגרים, ומכין את עצמו על־ידי זה להיות בוגר בשלב מאוחר יותר.

אולם השינויים המתרחשים בבריה"מ חשובים מאוד לכל האנושות, ובראש ובראשונה לעם היהודי, לישראל. יותר דמוקרטיה, יותר פתיחות בוודאי מובילים לשינויים במדיניות ההגירה של השלטון וביחס לתרבות היהודית. לכן, לדעתי, יש כל הסיכויים לשינויים כאלה וצריך להמשיך בהפעלת לחץ חיצוני על בריה"מ למען האצת השינויים האלה.

ברוך שילקרוט, נגבה

דניאלה יודעת נפש בהמתה

בנערותי הייתי לא אחת עד לכך שבריונים מקומנדו ה„אנדקים", המפלגה האנטישמית בפולין, רדפו אחר יהודים בגן סקי שבוורשה, כאשר בידיהם מקלות ותערים, כדי לגזור חלקים מזקניהם של היהודים. הם השתוללו עד שהופיעו השוטרים. וכידוע, אלה תמיד מאחרים. דומני שחלק מאנשי „גוש אמונים" רוצים ללכת בדרכיהם של אותם גויים בפולין. הם משתמשים בכוח הזרוע כדי להתנקם בחפים מפשע על מעשיהם של אחרים. האירוע האחרון בקלקיליה הזכיר לי מאוד אותם מחזות מהגלות, כאשר היהודים היו נסגרים בבתיהם מתוך פחד של התנפלות בריונית. אז קראנו לזה „פוגרום".

מה שמוזר ומפחיד בכל תופעה הוא, שכל הגיבורים האלה שיש המכנים אותם „בחורים יקרים", ובראשם מזכירת גוש אמונים דניאלה וייס, יודעים שלא ייענשו כחוק. הגיבורה הראשית, דניאלה וייס הצדיקה, היודעת „נפש בהמתה", אף התחכמה בראיון בטלוויזיה באומרה כי לא רצתה לענות על שאלות חוקריה על חלקה במעשה בריונות שבקלקיליה, ולא נתנה שיקחו ממנה טביעת אצבעות כנהוג לגבי כל חשוד שזוהה. היא אף שוחררה בערבות צד שלישי. כאילו לא קרה דבר. בדיוק כך פעלה המשטרה כלפי הבריונים שפעלו נגד יהודים בוורשה.

נשאלת השאלה, אם מותר להטיל עוצר על עיר ערבית שלמה בשל בקבוק תבערה שנזרק אל הכביש מצד מחבל לא מקומי, מדוע אסור להטיל עוצר על מקום מגוריה של דניאלה וייס שעברה על החוק? מדוע כאשר נער ערבי זורק אבן יורים בו ברגליים, ואילו את „הגיבורה" הזאת, שניפצה שמשות בבקבוקי קולה בעיר שלווה משחררים?

חיים חצורי, איילת השחר

הפועל ת"א נחלצה בקושי מסכנת הירידה – גברה על בית"ר נתניה 1:2 בדקה ה־83

בית"ר ת"א ומכבי יבנה — המחזור האחרון יכריע

★ יבנה הישוותה בדקה ה־89 נגד בני־יהודה 1:1 ובית"ר ת"א נוצחה 2:1 ע"י מכבי ת"א
★ בית"ר ירושלים המשיכה להלום – 0:3 נגד הפועל פ"ת; מכבי פ"ת – מכבי חיפה 0:0
★ הפועל כפר־סבא – הפועל לוד 2:2; מכבי נתניה – שמשון 0:2; הפועל באר־שבע – יפו 1:1

● לאומית

1. בית"ר ירושלים	29	19	9	1	25־59	66
2. בני־יהודה ת"א	29	11	18	—	20־35	51
3. מכבי ת"א	29	11	11	7	24־40	44
4. מכבי נתניה	29	12	8	9	28־30	44
5. הפועל לוד	29	10	12	7	21־33	42
6. שמשון ת"א	29	9	15	5	19־30	42
7. מכבי פ"ת	29	10	12	7	21־27	42
8. הפועל כפר־סבא	29	11	9	9	38־43	42
9. הפועל פ"ת	29	9	11	9	27־30	38
10. מכבי חיפה	29	8	12	9	26־30	36
11. הפועל באר־שבע	29	7	14	8	18־19	35
12. הפועל ת"א	29	6	16	7	20־20	34
13. בית"ר ת"א	29	6	13	10	39־31	31
14. מכבי יבנה	29	6	11	12	34־27	29
15. מכבי יפו	29	3	10	16	47־21	19
16. בית"ר נתניה	29	3	1	25	89־21	10

שים לב

כח, כח תרדוף!

מדוע סירבה הודו להעניק אשרות־כניסה לטניסאי־השולחן של ישראל, שעמדו להשתתף באליפות העולם בניו־דלהי, וביצד הסכימה לאפשר לטניסאי ישראל לשחק נגדה בארצה בגביע־דייויס? התשובה פשוטה. ההודים אינם גיבורים כל־כך כאשר מוטעל נגדם כח.

שתי התאחדויות בין־לאומיות הציגו עמדות שונות. ההתאחדות הבין־לאומית בטניס־שולחן ומזכירה גילו מורד־לב ופחדנות על־אף שערכו בהודו אליפות עולם. לעומת זאת היתה עמדת ההתאחדות הבין־לאומית בטניס נוקשה וחסרת־פשרות: לא תארחו את ישראל תצטרכו לקבוע מגרש חליפי ולא — תפסידו. וגם תיענשו.

ראש ממשלת הודו, ראג'יב גאנדי, שנלחץ על־ידי מדינות ערב במקרה האליפות בטניס־שולחן, התכופף הפעם נוכח הגישה מעוררת הכבוד של ההתאחדות הבין־לאומית בטניס.

מסתבר שהשושבינים העיקריים שאפשרו לישראל לשחק על אדמת הודו היו טניסאים, שנפגשו עם ראש ממשלתם והבהירו גם לאנשי צמרת המימשל שהודו עלולה להיפגע קשות אם תעמוד בסירובה הפוליטי.

במקרה של נבחרת ישראל בטניס־שולחן נקטו ההודים בעמדה של מרמה והערמה. תחילה הפיצו ידיעות שיעניקו אשרות־כניסה. אחר־כך משכו את העניין עד לנתק הסופי. בטוחני שהפעם לא יוכלו לנהל מדיניות־של־כיבוב. נראה שבטניס אין חוכמות. מסתבר שמול עמדה של־כח נכנעה גם מדינה סרבנית כהודו.

★ ★ ★

לדיכוי התשתית

מה שקורה כיום באיגוד הכדורסל הוא לא־תקדים. חייתי מכנה זאת כניקוי התשתית. קבוצות שנקטו במדיניות של „חבה נתחוכמה" ושיתפו כדורסלנים בליגה הארצית, בעיקר, שלא לפי תקנון התשלומים, מובאות עתה לוועדת המשמעת, וזו מוסקת להן עונשים כבדים.

קבוצות שונות יתחילו את העונה במינוס של נקודות. אחרות נמצאות עדיין בחקירת חברת המודיעין שהופעלה ע"י איגוד הכדורסל. התיקים מובאים ליועץ המשפטי שמעבירם לוועדת המשמעת. זו אינה חסה על מפירות התקנון. אומרים שרק 15 אחוז מכלל הקבוצות בליגה הארצית פעלו לפי התקנון. 85 אחוז של הקבוצות הפרו אותו.

השבוע יובאו לוועדת המשמעת שתי העולות החדשות ללאומית, מכבי נתניה ואליצור נוה־דוד רמלה, שגם הן מואשמות בהפרת התקנון. אבל לא רק האגודות מובאות לדין. גם כדורסלנים מועמדים לוועדת המשמעת. היה זה מגוחך ביצד שמו האגודות פלסתר את התקנון. הם ציפצפו על כל העולם. אם אשר לשלם לשלושה כדורסלנים תשלומים מוגבלים, הרי שעברו, לפי כתבי האישום, בצורה ניכרת על המותר. אולי יתברר עכשיו כמה קיבל ארל ויליאמס באליצור רמלה, ואם שיחק כמעט כ„התנדבות", וכמה קיבלו כדורסלני־התיגבור במכבי נתניה.

מי שמפר תקנון ביודעין, וברגל גסה, ראוי שיאכל את התבשיל שבישל עד הסוף.

★ ★ ★

משימה חשובה

כדורגלני ישראל במסגרת אירופה רשמית. זו עובדה. אמנם אין המדובר בנבחרת הלאומית. בכל זאת עושה ענף זה צעדים ראשונים ביבשת. נבחרת הנערים של ישראל, שעלתה לגמר אליפות אירופה, תיכנס מחר למסגרת המשחקים בצרפת, כשהגרלה בבית אחד עם נבחרות דנמרק, תורכיה ויוון.

האם יהוו הנערים את הסכנונית הראשונה להשתתפות עתידית של כל הכדורגל שלנו באירופה? בינתיים, זה בספק. הפוליטיקה חזקה מהספורט. כל עוד לא תשנה ברית־המועצות, ועמה מדינות מזרח־אירופה את גישתן, לא יעזור כלום. מדינות שונות אינן מוכנות להיכנס עימנו לעימות על תרקע הישראלי.

בכל זאת יכולה הופעה מוצלחת של שחקני־העתיד מישראל לתרום לעתיד, גם לרחוק יותר. לכן אנו מצפים מהנערים שלנו, שכבר הפתיעו בשלב הראשון, כשעברו את בלגיה, יגלו רמה טובה. אמנם אליפות של נערים, אבל היא נערכת לעיני ראשי הכדורגל של מדינות היבשת.

שבתאי לוי (11) כובש את השער הראשון להפועל ת"א לרשת בית"ר נתניה (1:2)
(תצלום: אריה קנפר)

● כדורגל

בית"ר ת"א, שנוצחה ע"י מכבי ת"א 2:1 ומכבי יבנה, שסיימה בתיקו 1:1 עם בני־יהודה ת"א, נותרו במעגל המתמודדות בשבת נגד הירידה במחזור האחרון בליגה הלאומית בכדורגל. לעומת זאת נחלצה סופית אלופת אשתקד, הפועל ת"א, שגברה בקושי בבלומפילד על בית"ר נתניה, סוגרת הטבלה — 1:2. בשער נצחון בדקה ה־183.

לשתי הקבוצות המתמודדות נגד הירידה נותרו במחזור ה־30 משחקי בית, כשמפרידות ביניהן שתי נקודות: בית"ר ת"א תארח בוינטר את מכבי נתניה ומכבי יבנה תשחק במגרשה עם הפועל באר־שבע. בית"ר ת"א חייבת לנצח שכן תיקו עלול לא להספיק לה אם יבנה תנצח ברברי־של־הדרום.

בני־יהודה ת"א לא נוצחה ב־29 מחזורים והשבוע צפוי לה משחק חוץ קשה נגד מכבי חיפה.

האלופה, בית"ר ירושלים, קצרה נצחון־חוץ מצויין על הפועל פ"ת — 0:3 וקבעה שיא בצבירת נקודות — 66 (הקודם של מכבי חיפה — 65).

חילופים חלו רק במקומות 3־8 ואילו המצב בין הקבוצות המקומיות 9־16 נותר בעינו.

מכבי ת"א, שניצחה את בית"ר ת"א 1:2, עלתה מהמקום ה־4 ל־3; מכבי נתניה זינקה מהמקום ה־8 ל־4 בעקבות נצחונה על שמשון ת"א — 0:2 (שמשון התחלקה מהמקום ה־3 ל־6); הפועל לוד (נותרה במקום ה־5) סיימה בתיקו חוץ 2:2 עם הפועל כפר־סבא (ירדה מהמקום ה־7 ל־8); מכבי פ"ת (ירדה מהמקום ה־6 ל־7) ומכבי חיפה (10) סיימו בתיקו 0:0; תיקו היה גם במשחק בבירת הנגב בין הפועל באר־שבע (11) ומכבי יפו (15).

האלופה ניצלה החטאות פ"ת

בית"ר ירושלים — הפועל פ"ת (1:0) 0:3

העונה אין מי שיעצור את האלופה. גם בלי אורי מלמיליאן ואורי אשש (פצועים) הביסה בית"ר ירושלים במשחק־חוץ את הפועל פתח־תקוה — 0:3.

פתיחות המשחק לא היתה ורודה כל־כך לאלופה הטרייה. לפחות ב־20 הדקות הראשונות החטיאו חלוצי הפועל פ"ת שלושה מצבי־הבקעה מצויינים. כבר בדקה הראשונה ניצב מני בסון מול השוער יוסי מזרחי, שבלם את כדורו לקרן; חלפה דקה תיר לרין נגח למשקוף; אותו שחקן החמיץ שער בטוח כעבור עשר דקות.

בית"ר ירושלים שפתחה בצליעה השתפרה ללא הכיר כעבור 20 דקות. סמי מלכה בקישור והמגד תוקף שלמה שירזי באגף השמאלי, ביוטו את מהלכי ההתקפה, בה עשה אלי אוחנה צרות להגנת הפועל פ"ת החוורה. פעמיים החטיא יעקב שוורץ תוך דקה אחת (21־20), גם לוין נכשל פעם נוספת כשמול יוסי מזרחי בעט בדקה ה־25 הישר לגופו.

הפתח־תקואים נוכחו שכאשר מרבים להחטיא — סופגים. כך היה בדקה ה־29: שוורץ הפעלתן העביר כדור־רוחב מאגף ימין, וסמי מלכה בעט מ־16 מטר כדור שטוח שנעצר רק ברשת — 0:1.

הזדמנות להשוות ניתנה לגבע מרקוס בדקה ה־45 כשניצב בעמדת נבדלת ברורה, ללא תגובת השופט, אולם מול מזרחי בעט חלש והשוער הדף לקרן.

הפתח־תקואים, שגילו עדיפות במחצית הראשונה, נשברו לאחר ההפסקה והירושלמים הכתיבו את הקצב, ובדקה ה־55 הגדילו את התוצאה ל־0:2 סמי מלכה הגביה למרכז הרחבה ואלי אוחנה נגח לרשת.

שלוש דקות לסיום ביססה האלופה את נצחונה בשער נוסף של אוחנה, שניצל טעות בהגנת היריב וקבע — 0:3.

שפט יאיר טילינגר, לעיני 2000 צופים, בפתח־תקוה.

השחקן המצטיין: אלי אוחנה

● בית"ר ירושלים: יוסי מזרחי, אבי כהן, חנן אזולאי, בן־הרוש, שירזי, קדוש, סמי מלכה, שוורץ, שמואלי, גולדר, אלי אוחנה.

● הפועל פתח־תקוה: רוני גדבי, דוד לוי, בורדניוק, קייסי, סאבו, חזן, אליה, מחפוד, מרקוס, לוין, בסון.

משה רוזנברג

נקבעו השופטים בחצי־גמר הגביע

מאת יוסף חכם

יעקב שיינר ויצחק בן־יצחק נקבעו כשופטי חצי־הגמר בגביע־המדינה בכדורגל, מחר־תיים באיצטדיון ברמת־גן.

שיינר ינהל את המשחק הד־מסקרן בין האלופה, בית"ר ירושלים ומכבי ת"א, ובן־יצחק ישפוט במשחק בין מכבי חיפה ובית"ר ת"א.

גרמנים ודנים – יריבות בני־יהודה ובית"ר י־ם

קבוצות טובות ממערב־גרמניה ומדנמרק יהיו יריבות הנציגות הישראליות, בית"ר ירושלים ובני־יהודה ת"א, במשחקי האינטרטוטו בכדורגל.

משחקי הבית הישראלי יתחילו במיפגשים בין שתי הקבוצות הישראליות ואילו ההתמודדויות עם הגרמנים והדנים ייערכו בארץ ב־27 ביוני.

● מלך השערים

1. אוחנה (בית"ר ירושלים)	18	
". יאני (הפ. כפר־סבא)	15	
". מלמיליאן (בית"ר י־ם)	15	
4. מלכה (בית"ר י־ם)	13	
". י. מנחם (מכבי נתניה)	13	
6. דריקס (מכבי ת"א)	10	
7. לביא (בית"ר ת"א)	9	
8. ארמלי (מכבי חיפה)	8	
". גורדנה (בני יהודה)	8	
". נוזהר (הפועל כפ"ס)	8	
". נתן (מכבי ת"א)	8	
". סמדג'ה (הפועל לוד)	8	
". עובדיה (שמשון)	8	

● הניחוש הנכון

1.	בני־יהודה – מכבי יבנה	x
2.	מכבי פ"ת – מכבי חיפה	x
3.	הפועל פ"ת – בית"ר י־ם	2
4.	מכבי נתניה – שמשון ת"א	1
5.	מכבי ת"א – בית"ר ת"א	1
6.	הפ. כפר־סבא – הפ. לוד	x
7.	הפ. באר־שבע – מכבי יפו	x
8.	הפ. דימונה – בית"ר נהריה	1
9.	בית"ר רמלה – הפ. בית־שאן	x
10.	הכח ר"ג – הפועל ר"ג	1
11.	מכבי עמידר – הפועל חדרה	2
12.	הפועל י־ם – הפועל חולון	x
13.	הפ. חיפה – מכבי שעריים	1
14.	הפועל עכו – הפועל טבריה	x

לנדאו־ז'אנו: שער־גאולה

הפועל ת"א — בית"ר נתניה (1:1) 1:2

„אם היינו עושים השמע אימן רציני אחד, איני יודע כיצד היה מסתיים המשחק"... הזובה יצחק אהרוני, מאמן בית"ר נתניה שעמדה אתמול בעקשנות מול הפועל ת"א, שניצחה את הזוחה לליגה הארצית — 1:2.

גיל לנדאו, מי שהביא נכונה שעברה את האליפות להפועל ת"א בשער־נצחון שכבש לרשתו של אבי רן ממכבי חיפה (0:1), יכול להתהדר גם אתמול למושיע של „האדומים".

לנדאו לא כבש אמנם את שער הנצחון, אך לחימתו ללא־פשרות הביאה את שער־הגאולה להפועל ת"א שבע דקות לסיום — שער שהבטיח את הישארותה של הפועל ת"א בליגה הלאומית.

בדקה ה־77 הורחק שחקן בית"ר נתניה, משה בן־סימון, לאחר פגיעה באלי כהן. בן־סימון היה זה שכבש את שער־השוויון והיה היותר פעיל מחבריו.

הפועל ת"א שיחקה בלחץ ונראה השחקנים השתדלו להצליח אך הדיוק היה מהם והלאה. אוהדים רבים לא היו באיצטדיון בלומפילד ו־2000 הצופים השתעממו מרמת הכדורגל ירודה, והתעסקו בהקנטת כוכבי הפועל ת"א.

הפועל ת"א ניסתה להבקיע את שמעון לביא, שוער בית"ר נתניה, כבר בפתיחות המשחק. גיל לנדאו הגביה בדקה ה־4 כדור לבן־סימון, שבעט מהאוויר ולביא הדף. עד לדקה ה־18 לא היו אותם מיוחדים, אולם בדקה זו ביצע בית"ר סיני בעיטת־קרן קצרה לאקרמן, כלם הפועל ת"א החזיר את הכדור לסיני, שהגביה לרחבה ושבתאי לוי נגח מקרוב לרשת — 0:1.

משה בן־סימון בעט בדקה ה־32 היטב ואלטר קלט. בדקה ה־36 לא יכול היה גם אלטר להושיע: בן־סימון היתל בדור פיונטי, חלף על פני אלטר, ומול רשת השוער הריקה — 1:1.

המחצית השנייה היתה „צבעונית" למדי. לאחר ששני כרטיסים צהובים לגניש ובן־טוב ספג בן־סימון את הכרטיס האדום מידיו של השופט יוסף ריאטו והורחק. שבתאי לוי ראה גם הוא כרטיס צהוב, לפני ששחקני הפועל ת"א זינקו אל־על בעקבות שער הנצחון שכבש מוריס זאנו. לנדאו חטף כדור ובעט בחוזקה לביא הדף לעברו של זאנו שמקרוב שלח לרשת — 1:2.

המאמן בני קונפורטי הצליח לזכות בנצחון־בכורה. רמי שרם, הבן 17, ערך הופעת בכורה מוצלחת במדי הפועל ת"א כשהחליף את גיל שיטרית בדקה ה־57.

השחקן המצטיין: גיל לנדאו

★ הפועל ת"א: אלטר, הרשליקוביץ, אקרמן, זאנו, פיונטי, שבתאי לוי, אלי כהן, זאנו, סיני, לנדאו, בן־שיטרית (שרם).

★ בית"ר נתניה: לביא, חבה, פרוסי, חדד, טובינאנה, מאמי, ניסים, יוסי תשובה, בן־סימון, עדיה, אוריי.

יצחק ויכהר

המשחק המרכזי

ועקנין הגביר תקוות יבנה בשער בדקה ה־89

בני־יהודה ת"א — מכבי יבנה (0:0)1:1

מאת נפתלי כהן

שער־שוויון שהובקע בדקה ה־89 לרשת בני־יהודה ת"א הותיר סיכוי למכבי יבנה לנסות ולהישאר בלאומית — 1:1.

אוהדים רבים הגיעו מיבנה כי לעודד את קבוצתם שפתחה בתנופה רבה. שחקני יבנה הגיעו ראשונים לכל כדור, ויתרונם במרכז המגרש לא הוטל בספק, במיוחד במחצית הראשונה.

בדקה ה־11 שלח ציון יעקב כדור ארוך ימינה, לעברו של רפי אוכמי, שבעט לרוחב השער, אך דוד ועקנין, שלא היה עירני די, לא ניצל את ההזדמנות.

יבנה המשיכה לתקוף אולם שחקניה שגו כשהגביהו שוב־ושוב כדורים למרכז הרחבה, שנקלטו ללא קושי בידי שוער בני־יהודה, יעקב אסייג, או שהורחקו על ידי הבלם המצויין ירון אדיב.

שחקני בני־יהודה לעומת זאת, גילו אדישות רבה. הם נעו ללא חשק על כר־הדשא. חלוצי בני־יהודה לא הורגשו כלל, במיוחד שני הבין־לאומיים, משה איזנברג ודוד גורדנה, שהיו חלשים ביותר. גם הקישור כמעט שלא פעל.

במחצית השנייה השתנתה התמונה. שחקני בני־יהודה השתפרו. המאמן יצחק שניאור ערך חילוף ושיתף את רמי לוי, במקומו של אייל חיים החלש. רמי לוי הביא למפנה במשחקה של הקבוצה. הוא ידע לנווט את חבריו שהחלו לתקוף. בדקה ה־48 פרץ רמי לוי מימין, שלח כדור־רוחב מצויין למשה איזנברג, שמצא את עצמו לבדו מול שוער יבנה, פרדי לסנר, שיצא לקראתו. איזנברג ניסה להערים על השוער ולבעוט מעליו, אך הכדור חלף מעל הקורה וחמק החוצה.

בדקה ה־50 נקבע כדור־עונשין לבני־יהודה: אהוד בן־טובים הגביה את הכדור שהורחק על־ידי הגנת יבנה. ישר לרגלו של רמי לוי, שניצב על קו ה־16 ובעט מהאוויר כדור חזק פנימה — 0:1 לבני־יהודה.

ככל שנעו מחוגי השעון גברה עצבנותם של שחקני יבנה, שהחלו לתקוף עם שמונה־עשרה שחקנים במטרה להשוות.

בדקה ה־89 שלח ציון יעקב כדור לתיבת החמש של בני־יהודה, שם נוצרה מהומה גדולה. כל שחקן ניסה לבעוט לכיוון אחר. דוד ועקנין, שבעט אחרון, הצליח להשכין את הכדור ברשת — 1:1.

שפט מצויין, משה אשכנזי, במגרש בשכונת־התקווה, לעיני 2000 צופים. הוא שלף שני כרטיסים צהובים לאלקבץ ולעלולואה מיבנה.

השחקן המצטיין: ירון אדיב

• בני־יהודה: אסייג, סלמון, אדיב, סגל, עלו, אייל חיים (רמי לוי), כהן, רייך, בן־טובים, גורדנה (שירזי), איזנברג.

• מכבי יבנה: לסנר, עשור, (אבנעים), אלקבץ, סלומון, אוסמר, עלואה, חלפון, בן־שמעון, ציון יעקב, רמלה, ועקנין.

שני שערי־בזק של יגאל

מכבי נתניה — שמשון ת"א (0:2)0:2

שני שערים של יגאל מנחם בדקות ה־13 וה־20 הקנו נצחון ביתי למכבי נתניה על שמשון תל־אביב — 0:2.

הדקות הראשונות היו שייכות חוקא לשמשון, שפתחה בתנופה. ניסות ה־4 וה־6 פרץ יום־טוב

בדקה ה־13 שער די מקרי לזכות מכבי נתניה: יגאל מנחם הבחין בשוער שמשון, אבי חודר, הנמצא הרחק משערו, ומ־35 מטר שיגר כדור קשתי שנחת בין שיפולי הרשת — 0:1.

מעודדים משער זה המשיכו שחקני מכבי נתניה לתקוף וכחלוף שבע דקות הגדילו את יתרונם: יגעון מנחם הגביה כדור מאגף ימין, השוער חודר הדף חלש, ויגאל מנחם רחק משלושה מטר את הכדור פנימה — 0:2. בדקה ה־50 ניתנה לשמשון הזדמנות לצמק את התוצאה. צהל ארמוני בעט לקורה הפנימית והשוער המצויין, יעקב בלדב, קלט ממש על קו השער.

בדקה ה־57 שלח שלום תקוה את רוני לוי לרחבה: זה מצא את עצמו לבדו מול השוער אך בעט את הכדור לגופו של חודר המזנק.

צהוב בודד נשלף לעבר מגן מכבי נתניה, שמעון מנחם.

שיפוטו של רחמים רינצ'י היה מצויין. לעיני כ־1000 צופים, באיצטדיון מכבי נתניה.

השחקן המצטיין: יגאל מנחם

● מכבי נתניה: בלדב, שמעון מנחם, בר, חסן, קורן (רוזן), גבאי, תקוה, גואטה, לם, (עטיה), יגאל מנחם, רוני לוי.

● שמשון: חודר, זכרוני, ברדה, אורי כהן, הלוי, דהרי, (אבי מלכה), יגאל הלל, אפרים שמעונוב, עובדיה, ארמוני, שוקרון.

דוד בכר

הקורה בלמה את מכבי פ"ת

מכבי פ"ת — מכבי חיפה 0:0

רק 600 צופים באו בשעות הבוקר לחזות בתיקו ללא שערים במשחק בפ"ת בין קבוצות מכבי פ"ת ומכבי חיפה.

אותם צופים התאכזבו קשות במחצית הראשונה, בה כמעט שלא נרשמו אירועים. האירוע היחידי היה בדקה ה־44 כאשר השופט דאוד סוהיל ספל את שערו של הפתח־תקואי אייל בגלייבטר בטענת נגיל צורקת.

המשחק התעורר במחצית השנייה. מכבי חיפה, ללא דניאל בראלינסקי (פצוע), הגיעה בדקה הין למצב הבקעה קורץ כשוואזי אייבי נגח את כדור־הקרן של ציון באחד־תיקואי עופר סביאן, אולם השוער שד נחות בזינוק לאחור.

עד לסיום הכתיבו הפתח־תקואים את הקצב בניצחום של הקשרים, אייל בגלייבטר ואלישע לוי, אולם השוער אבי רן, במיקום טוב, קלט את כדורו של מנשה נוריאל בדקה ה־72, (כעבור שלוש דקות סייעה לרן קורת השער מכדורו של אלישע לוי.

לחיפנים היו טענות לשופט סוהיל שלדעתם התעלם במחצית הראשונה (40) מהכשלה שבוצעה ברחבה על ארמלי, שהיה היחידי שבלט בשורות מכבי חיפה.

השופט סוהיל שלף כרטיס צהוב למרילי.

השחקן המצטיין: אייל בגלייבטר

★ מכבי פ"ת: סביאן, אזובל, סרסלני, דניאל, דאן, אלישע לוי, נדל (נוריאל), בגלייבטר, גד מכבס, רפי כהן, קרטיקה (רבינזון).

★ מכבי חיפה: רן, אהרוני, אלי כהן, קלינגר (ראובן נתן), מרילי, ליאור רוזנטל, אברקרט, ממן, עופר מזרחי, סלקטר (איתי מרדכי), ארמלי.

משה רוזנברג

משה גריאני ממכבי ת"א מכניע בדרבי את אלי ג'רבי מבית"ר ת"א (1:2) (תצלום: אריה קנפר)

בית"ר ת"א רק צימקה

מכבי תל־אביב — בית"ר תל־אביב (0:2)1:2

שלושה ימים לפני ההופעה בחצי־גמר גביע־המדינה לא הצליחו שחקני בית"ר ת"א לחלץ אפילו נקודה אחת מול מכבי ת"א, והסתבכו חזק במאבק נגד הירידה לליגה הארצית, כשנוצחו 2:1.

שחקני בית"ר ת"א עלו אתמול לכר־הדשא בבלומפילד אחרי שחזו בנצחון הפועל ת"א על בית"ר נתניה, ונחלצה סופית מאיזור הסכנה. הם ידעו כי רק נצחון יעניק להם אוויר לנשימה, אך מה שנראה במגרש היה שונה לגמרי. מכבי ת"א, בהרכב התקפי, הצליחה להכניע את אלי ג'רבי, שוער בית"ר ת"א, כבר כחלוף חמש דקות ואחר־כך פעם נוספת במחצית הראשונה, כאשר שחקני בית"ר ת"א היו אובדי עצות ולא מצאו את מקומם במגרש.

בית"ר ת"א התעוררה רק עם תחילת המחצית השנייה, אבל זה הספיק רק לשער מצמק.

בית"ר ת"א, עם שלושה חלוצים במחצית השנייה, ואחר־כך עם חלוץ נוסף, טרי מהספסל, לא ניצלה את המצבים הקורצים מול השוער בוני גינצבורג, וירדה מנוצחת.

בית"ר ת"א שיחקה בהקרבה רבה ובנוקשות והמשחק גלש לא אחת לפסים חריפים ביותר.

אלון נתן קבע כבר בדקה ה־5 יתרון למכבי ת"א: כדור־קרן הוגבה מאגף שמאל, מנשה שמעונוב נגח בעוצמה למרכז הרחבה, ואלון נתן הניף רגל ומהאוויר שלח כדור לחיבורים — 0:1.

בדקה ה־29 — 0:2 אלון נתן הרים כדור מאגף ימין, ומשה גריאני נגח פנימה מול אלי ג'רבי המשתהה.

עם פתיחת המחצית השנייה איבד מנשה שמעונוב כדור ללביא, אך זה החמיץ בשלומיאליות מול גינצבורג.

בית"ר ת"א המשיכה לתקוף ובדקה ה־54 הצליח רוני צמח לצמק כשדחק כדור לרשת מתוך הערבוביה — 1:2.

חלפה דקה ושבתאי טורס העביר כדור־רוחב ברחבת שער מכבי ת"א ושלושה משחקני בית"ר ת"א לא הצליחו לבעוט את הכדור פנימה.

בית"ר ת"א ניסתה בכל כוחה להשיג שוויון אבל בסיום ירדה מנוצחת. שחקני בית"ר ת"א טענו נגד השופט כשלא העניק להם בעיטת־11 בסיום.

שפט עובדיה צבי. ששלף כרטיסים צהובים ליעקב כהן וליחיאל אבן־צור מבית"ר ת"א, לעיני 2500 צופים, באיצטדיון בלומפילד.

השחקן המצטיין: שבתאי טורס

● מכבי ת"א: גינצבורג, מנשה שמעונוב, אבי כהן (קרמר), קריים, מיקי כהן, גולדברג, לולו, נתן (סנדורי), טבק, גריאני, דריקס.

● בית"ר תל־אביב: אלי ג'רבי, טורס, יעקב כהן, צמח, אבן־צור, יוסי מזרחי, עמרן, אדרי (שוויג), עמר, ירון כהן, לביא (פז).

אורי שטינבך

● במחזור הבא

ליגה לאומית

מכבי יבנה — הפועל באר־שבע; מכבי יפו — הפועל כפר־סבא; הפועל לוד — הפועל ת"א; בית"ר נתניה — מכבי ת"א; בית"ר ת"א — מכבי נתניה; שמשון ת"א — הפועל פ"ת; בית"ר ירושלים — מכבי פ"ת; מכבי חיפה — בני־יהודה ת"א.

ליגה ארצית

בית"ר נהריה — הפועל עכו; הפועל טבריה — הפועל חיפה; מכבי שעריים — הפועל ירושלים; הפועל חולון — מכבי רמת־עמידר; הפועל חדרה — הכח רמת־גן; הפועל רמת־גן — בית"ר רמלה; הפועל בית־שאן — הפועל מרמורק; הפועל יהוד — הפועל דימונה.

לוד הישוותה תוך 3 דקות

הפועל כפר־סבא — הפועל לוד (0:2) 2:2

הרחק מאור הזרקורים ומ„מלחמות" הצמרת והתחתית ראו 1500 הצופים באיצטדיון בכפר־סבא שתי קבוצות. הפועל כפר־סבא והפועל לוד, הממוקמות בחלק העליון של הטבלה, כשלפחות „על הנייר" הבטיחו להציג כדורגל חיובי ומשוחרר.

הצופים באו על סיפוקם בחלק הראשון של המשחק. במחצית הראשונה התנהל משחק עשיר באירועים מצד שתי הקבוצות, שסחטו תשואות רמות. כפר־סבא הוליכה במחצית זו — 0:2.

במחצית השנייה הצליחה אמנם לוד לכבוש שני שערים, אולם המשחק היה חלש, אדיש, ולעתים מרגיז.

במחצית הראשונה שלטה כפר־סבא, הציגה משחק מהיר, תקפה, החמיצה רבות ולמרות זאת הוליכה רק 0:2. בדקה ה־14 הצליח מאיר נוזהר לנגוח מקרוב לרשת, ועם שריקת השופט יהושע לויה למחצית היה זה גדי מרגון, שהכניע את יעקב בנודיס, שוער לוד, בבעיטה חדה מעשרה מטר.

במחצית השנייה ירד קצב המשחק פלאים. לוד ניצלה שתי טעויות גסות בהגנת המארחים והישוותה ל־2:2.

בדקה ה־51 הצליח המחליף, ישראל בן־ממס, לנגוח מתחת לאפם של שוער כפר־סבא, אדיר שמיר, והגנתו (1:2) וכעבור שלוש דקות הישווה רונן הלל לאחר טעות נוספת בהגנת כפר־סבא. אופיר בן־חיים החזיר כדור בצורה רשלנית לשוערו: רונן הלל חטף את הכדור ומול שער חשוף לא נכשל והישווה — 2:2.

לאחר כיבוש השער הפך המשחק חלש ומשעמם ושריקתו של השופט לויה לסיום, העירה את הצופים. ישראל מאיה מהפועל לוד ספג כרטיס צהוב.

השחקן המצטיין: נח אינשטיין

● הפועל כפר־סבא: שמיר, אידינגר (מללי), סיימון, רבינוביץ (תמיר בן־חיים), אינשטיין, אופיר בן־חיים, מרגון, יפה, יאני, נוזהר, רביבו.

● הפועל לוד: יעקב בנודיס, יצחק בנודיס, נעמן, אורי בנודים, שלמה חביב, רפי שמואל (בן־ממס), יעקב הלל, מאיה, שרביט, פרין, רונן הלל.

חיים לוי

קוזניצקי עצר גם כדור־11

הפועל באר־שבע — מכבי יפו (0:0) 1:1

יכולת נאה שגילה אתמול שוער מכבי יפו, לביא קוזניצקי, אילץ את שחקני הפועל־באר־שבע להסתפק בנקודת־ליגה בודדת (1:1) ולסיים את משחקי עונת 1986־87 ללא נצחון־בית.

הפועל באר־שבע, עם מספר שנויים בהרכב, לא הצליחה להשיג את מלוא שלוש הנקודות. שחקניה, ובעיקר החלוצים יובל אוחנה ואלי וייצמן, החטיאו מצבים קורצים.

לשיא הגיעו ההחטאות כאשר בדקה ה־87 בעט יובל אוחנה מהנקודה־הלבנה ושוער מכבי יפו הצליח להדוף.

המשחק נפתח בלחץ של באר־שבע שלא הניב פרי. בדקה ה־15 העלה ראובן סולטן כדור לעבר שער יפו: שלמה אילוז נגח מקרוב, אך קוזניצקי גילה שהוא ביכולת־שיא ומנע הבקעה.

מכבי יפו, עם צעירים רבים בהרכבה, לא הסתגרה בהגנה, ויצאה להתקפות על שער באר־שבע.

בדקה ה־21 היה זה מנשה מזרחי ששיגר כדור אדיר לעבר שער באר־שבע, שהחטיא בסנטימטרים את שערו של יגאל מדר.

בדקה ה־49 נכנע לביא קוזניצקי בפעם היחידה: אלי וייצמן הגביה כדור: שלמה אילוז נגח במדוייק ליוסי שושני, שבעט שטוח לפינת השער — 0:1.

יפו לא נשברה. בדקה ה־60 קפאה הגנת באר־שבע על מקומה; אהרון גונן, שניצב בסמוך לקו שערו של מדר, לא הצליח לחסום את דרכו של מנשה מזרחי, שמיהר לנגוח כדור חזק לפינה — 1:1.

דקות הסיום היו שייכות לבאר־שבע, אולם יכולת־שיא שגילה קוזניצקי מנעה מיובל אוחנה, שושני וסולטן להבקיע את שערו.

שיפוטו של דני ימפולר, לעיני 2000 צופים, היה מדוייק.

השחקן המצטיין: לביא קוזניצקי

● הפועל באר־שבע: מדר, בן־חמו, אילוז, דוויר, גונן, בן־יעקב (יונה), חיון, סולטן, שושני, וייצמן (אוחיון), יובל אוחנה.

● מכבי יפו: קוזניצקי, מהן־יצחק, יצחק לוי, בוטסיקה, דוד מאיר, יוסי לוי, לנידאו (פריאנטה), שלום לוי, מגד, דיגמי, מנשה מזרחי.

אברהם בר־לב

● נוער

מכבי פ"ת נפלטת ממאבק האליפות

מחזור אחד לפני סיום משחקי הליגה הלאומית לנוער בכדורגל נקבעו רק היורדות, הפועל חדרה והפועל רמת־גן, שנוצחו אתמול. הפועל ר"ג הובסה ע"י מכבי נתניה — 10:0 והפועל חדרה הפסידה למכבי ת"א — 2:0.

ההכרעה בצמרת נדחתה לשבוע הבא. הפועל באר־שבע מוליכת הטבלה, ניצחה אתמול את מכבי יפו — 0:2.

שאר משחקי אתמול: נוה־יוסף חיפה — בני־יהודה 1:2; מכבי חיפה — מכבי פ"ת 1:2; בית"ר ירושלים — הפועל פ"ת 2:3; הפועל ירושלים — הפועל ת"א 0:2; הפועל כפר־סבא — הפועל חיפה 1:1.

צמרת הטבלה
(לאחר 28 מחזורים)

1. הפועל באר־שבע	18־40	43
2. מכבי ת"א	22־48	42
3. מכבי פ"ת	25־48	40

התחתית

14. מכבי יפו	62־36	22
15. הפועל חדרה	48־25	19
16. הפועל ר"ג	67־28	18

פרידה משפיגל

גיורא שפיגל התרגש אתמול כאשר קיבל שלושה גביעים, לפני המשחק בין הפועל פ"ת ובית"ר ירושלים.

קפטן הפועל פ"ת, איתן בורניוק, העניק לשפיגל גביע בשם שחקני הקבוצה: גביע נוסף קיבל ממנהלי קבוצות מחלקת הנוער, עליהם פיקח, והשלישי מאוהדי הקבוצה.

אוהדי הפועל פ"ת הביאו כרזה גדולה עליה כתבו: „גיורא שפיגל, תודה רבה, והצלחה".

הפתח־תקוואים לא שכחו גם את האלופים. כל שחקן של האלופה קיבל זר פרחים, והקפטן חנן אזולאי קיבל גביע ודגלון.

● כדורמים

גבעת־חיים — קרית־טבעון 8:9

אלופת המדינה בכדורמים, הפועל גבעת־חיים, נזקקה לשער של ארנון פלה, 12 שניות מהסיום, כדי לגבור על הפועל קרית־טבעון — 8:9.

בגבעת־חיים הצטיין פלג, שכבש 3 שערים, רמי פריזר ועופר פרידמן הבקיעו 2 שערים כל אחד. לקרית־טבעון הירבו לכבוש: רוני קרן, אוהד בן־דרור וליאור חורדה — 2 שערים כל אחד.

המשחק נערך בגבעת־חיים, לעיני 400 צופים.

במשחקים אחרים גברה הפועל אפיקים/עמק־הירדן על הפועל גוש־זבולון 8:11 ומכבי קרית־אונו על הפועל פ"ת 5:15.

הנערים החלו בהכנות לקראת המשחק עם דנמרק

מאת שרות „על המשמר"

נבחרת הנערים של ישראל בכדורגל הגיעה ביום שישי לצרפת ופתחה בהכנות לקראת הופעת־הבכורה שלה בגמר הטורניר האירופי מחר נגד דנמרק.

אם ביום שישי הירשו המאמן אמנון רז והנהלת המשלחת לנערים לצאת לבילוי בעיר־האורות, הרי שאתמול הוקדש כל היום לאימונים, בבוקר ואחר־הצהריים.

המגמה אצל המאמן להכין את הנבחרת למשחק התקפי נגד דנמרק.

האווירה בנבחרת טובה, המוראל גבוה והציפיה להופעת הבכורה רב. השופט הבין־לאומי אריה פרוסט שרכץ לשפוט מחר, בבית ד', במשחק בין נורבגיה ואוסטריה. פרוסט היה מעורב בתאונה. המכונית שהסיעה אותו מנמל־התעופה למלון נפגעה אך השופט יצא בשלום, וישפוט מחר, כמתוכנן.

● כדוריד

הפועל הרצליה — אלופת הוותיקים

מאת יוסף חכם

בגמר הגביע ה־5 בכדוריד לוותיקים זכתה אתמול קבוצת הפועל הרצליה, שגברה על אס"א תל־אביב — 8:10 (4:2).

בין המנצחים בלט עקיבא לפלר, בן ה־41, שכבש 5 שערים. לאס"א הירבה להבקיע אשר ברייט 2.

במשחקים שנערכו באולם צאיינין בקידראון השתתפו קבוצות: מכבי ת"א, מכבי מיסדריים רחובות, הפועל ר"ג, הפועל חולון אס"א תל־אביב והפועל הרצליה.

בין השחקנים היו פרופ' גור בן־ארי, מנהל המחלקה הכירורגית בבי"ח שיב"א, ששיחק באס"א ת"א, וד"ר יונה חדיר, מנהל מחלקה בבלינסון, שהופיע בהפועל רמת־גן.

מנסל: החום הפריע

ג'ק מנסל, מאמנה המיועד של מכבי פ"ת, חזה אתמול במשחק הקבוצה נגד מכבי חיפה.

„החום הכבד השפיע על שחקני שתי הקבוצות, אסיכי נהניתי כלליות מרמת המשחק" — אמר מנסל.

לשאלה מי בלט, השיב: „אינני מעוניין להעניק ציונים, אסיכי שיחקו צעירים כשרונים רבים. יש לעבוד אתם הרבה."

היום יימשכו הפגישות בין נציגי מכבי פ"ת ומנסל.

★ הנער יואב קרוממי מאגודת רוכשנים חיפה ניצח אתמול במירוץ אופניים בסיבובים, שהיה ביר־אליהו, כשעבר 44 ק"מ בזמן של 55.03 דקות.

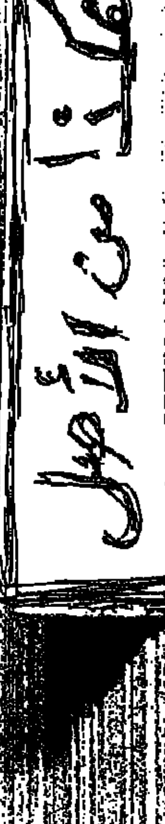

המחזור האחרון יכריע גורל העולה לליגה הלאומית

פנסו השתיק צהל"ת ירושלים בדקה ה־89 — 1:1

הפועל חיפה ניצחה את שעריים 1:2 וחזרה לתמונה

ליגה ארצית
(אחרי 29 מחזורים)

.1	הפועל ירושלים	[illegible]	[illegible]
.2	הפועל חיפה	21־39	50
.3	הפועל חולון	16־34	50
.4	הפועל חדרה	32־40	[illegible]
.5	מכבי עמידר	27־26	42
.6	הפועל טבריה	33־36	40
.7	הפועל יהוד	[illegible]	[illegible]
.8	הפועל עכו	25־28	38
.9	מכבי שעריים	19־24	37
.10	הכח רמת־גן	25־23	37
.11	הפועל בית־שאן	[illegible]	[illegible]
.12	בית"ר נהריה	[illegible]	[illegible]
.13	הפועל מרמורק	[illegible]	[illegible]
.14	הפועל רמת־גן	[illegible]	[illegible]
.15	בית"ר רמלה	[illegible]	[illegible]
.16	הפועל דימונה	47־19	19

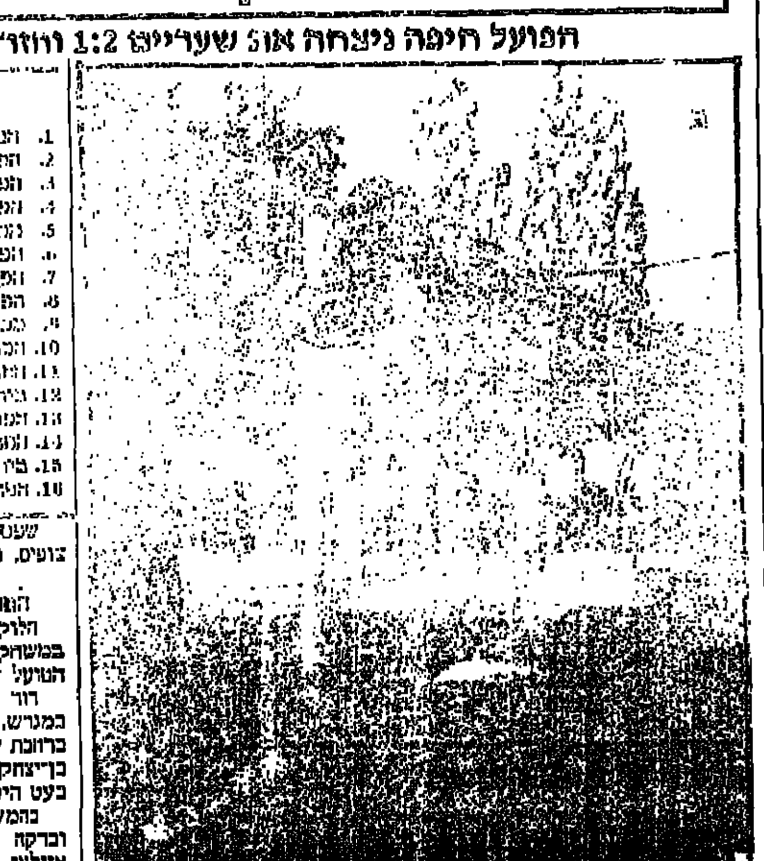

יוסי תא־שמע על הקורה לאחר הבקעת השער, לקבוצתו, הפועל ירושלים. לרשת הפועל חולון, שהישוותה לאחר־מכן (1:1).
תצלום: רחמים ישראלי

● ארצית

חבל מתוח בליגה הארצית בכדורגל בשנותר מחזור אחד לסיום. הדרבי הדרמטי אתמול בימק"א בין הפועל ירושלים והפועל חולון 1:1, החזיר לתמונת המאבק על הכרטיס הלאומי גם את הפועל חיפה שניצחה בדקה ה־90 את מכבי שעריים — 1:2.

להפועל ירושלים יספיק תיקו במשחק החוץ ברחובות נגד מכבי שעריים, הנאבקת נגד... ירידה; הפועל חולון תארח את מכבי רמת־עמידר והפועל חיפה תשחק בטבריה.

גם בתחתית המאבק מעורפל. בשני משחקים בין קבוצות המעורבות בקרב־הירידה גברה הכח רמת־גן על הפועל רמת־גן — 1:3. בית"ר רמלה והפועל בית־שאן נפרדו בתיקו 0:0.

הפועל מרמורק ניצחה את הפועל יהוד — 0:2: הפועל עכו והפועל טבריה נפרדו בתיקו 1:1; הפועל חדרה ניצחה ברמת־עמידר — 0:1 ובמיפגש היורדות גברה הפועל דימונה על בית"ר נהריה — 1:2.

הפועל חיפה — מכבי שעריים 1:2 (1:1)

שער מהנקודה־הלבנה שהבקיע רונן רוקמן בדקה ה־90(!), העניק להפועל חיפה נצחון ביתי — 1:2 על מכבי שעריים.

המשחק היה נוקשה ועשיר בפגיעות גופניות — מדווח כתבנו יוסף גלזר.

הפועל חיפה עלתה ליתרון בדקה ה־23, משערו של רוני מלכה, לאחר מישגה בהגנת שעריים. חלפו שלוש דקות, ומכבי שעריים השוותה ע"י יצחק צבי.

במחצית השנייה גילו החיפנים יתרון, בניצוחו של אבי לימשיץ, ובדקה ה־90 הכשיל מוטי חיימוביץ את רוני מלכה ברחבה, והשופט שלמה שחר הורה על כדור־11. רוקמן דייק והעניק נצחון להפועל חיפה — 1:2.

400 צופים חזו במשחק שנערך בקרית־אליעזר.

הכח רמת־גן — הפועל רמת־גן 1:3 (0:1)

8000 הצופים שבאו אתמול לאיצטדיון וינטר ברמת־גן חזו במאבק תחתית לוהט שבסיומו גברה קבוצת הכח רמת־גן בדרבי על הפועל רמת־גן — 1:3, לאחר 0:1 במחצית.

כתבנו יוסי חכם מדווח ששחקני הכח שלטו במשחק ושחר בראל היה הבולט בשורה.

השער הראשון נכבש בדקה ה־26: יצחק מוסרי מסר כדור לבראל שממרחק 16 מטר הכניע את גילרדי — 0:1.

בדקה ה־59 העביר נסים אהרון כדור, מזווית קשה, למרכז השרה, ובראל קבע מקרוב — 0:2.

שחקני הכח המשיכו לתקוף ובדקה ה־74 מסר גווילי כדור לנסים אהרון — 0:3.

כחלוף דקה הוכשל שוקו טמרר מהפועל רמת־גן ושמעון פרץ הקטין בבעיטת־11 ל־1:3.

שפט היטב יצחק בן־ייצחק.

הפועל חדרה — מכבי רמת־עמידר 0:1 (0:1)

שער של רונן שפירא בדקה ה־25 הנחיל אתמול הפסד ביתי ראשון למכבי רמת־עמידר, במשחקה עם הפועל חדרה — 1:0 — מוסר יוסף חכם.

המשחק לא התעלה. בדקה ה־10 נגח עודד מכנס כדור מקרוב לידיו של השוער רוני גיצי.

כעבור 15 דקות נקבעה תוצאת המשחק: אלון סלומון הרים כדור למכנס, זה מסר לשפירא, שבעט מקרוב לרשת — 0:1.

בדקות הסיום ניסתה עמידר להשוות אך השוער החדרתי מוטי עסיה סיכל את הנסיונות.

שפט עמית קליין, לעיני 150 צופים, ברמת־עמידר.

בית"ר רמלה — הפועל בית־שאן 0:0

יתרון ברור שגילתה בית"ר רמלה לא הספיק לה במגרשה והיא נטרדה בתיקו ללא־שערים עם הפועל בית־שאן.

המשחק שהיה ירוד ברמתו הבליט את קשר רמלה, נח איוב, אך זה לא קיבל סיוע מחבריו, שהירבו לתקוף וחסרו רגל מסיימת.

שפט היטב יעקב שיינר, לעיני 1000 צופים, ברמלה.

הפועל מרמורק — הפועל יהוד 0:2 (0:1)

שני שערים, אחד בכל מחצית, העניקו להפועל מרמורק נצחון ביתי צודק על הפועל יהוד — 0:2.

שתי דקות להפסקה הצליח אילן בן־דרור לקבוע 0:1 למרמורק לאחר שקיבל מסירה מבן־ציון פנקס — 0:1. שבע דקות לסיום ביסס פנחס שכטר את יתרון מרמורק כשבעט מקרוב לפינה הימנית — 0:2.

במהלך המשחק הצטיין השוער מרמורק, אמיר לוינגר.

שפט סבי אלנקווה, לעיני 200 צופים, ברחובות.

הפועל עכו — הפועל טבריה 1:1 (0:1)

חלוקת נקודות צודקת היתה במשחק הדרבי 1:1, בין קבוצות הפועל עכו והפועל טבריה.

דוד חלפון מעכו, שהיה הטוב במגרש, הוכשל כבר בדקה ה־4 ברחבת שער טבריה והשופט עובדיה בן־יצחק פסק על כדור־11. חלפון בעט היטב וקבע — 0:1 לעכו.

בהמשך התנהל משחק שקול, ובדקה ה־76 הושג שער השוויון: אזולאי הגביה מימין, ועופר דן השכין בנגיחה את הכדור ברשת — 1:1.

המשחק נערך בעכו, לעיני 1000 צופים.

הפועל דימונה — בית"ר נהריה 1:2 (0:1)

במאבק בין שתי היורדות לליגה א' גברה הפועל דימונה על בית"ר נהריה — 1:2.

אריה תורג'מן העלה את דימונה ליתרון — 0:1 בדקה ה־23. יתרון זה נשמר עד לדקה ה־59, בה הישווה עוזי כהן מקרוב ל־1:1.

נצחון דימונה נקבע בדקה ה־77 משערו של שמואל אבוטבול בנגיחה.

שפט ראובן זינו, לעיני 200 צופים, בדימונה.

השער הדרמטי של פנסו

הפועל ירושלים — הפועל חולון 1:1 (0:0)

מאת נפתלי קורן

באווירת כדורגל נהדרת, כאשר 8000 צופים מילאו כל פינה במגרש ימק"א, גילו קבוצות הפועל ירושלים והפועל חולון מאבק דרמטי שנסתיים בתיקו 1:1. כרטיס־העלייה לליגה הלאומית טרם הוכרע.

בתום 90 הדקות היו אוהדי הפועל ירושלים כמוכי־הלם. הצופים הירושלמים מיאנו להתנחם משער השוויון החולוני וסירבו לנטוש את מקומותיהם לאחר שריקת הסיום של השופט צבי שריר. לטענת אותם אוהדים וכן של שחקני הפועל ירושלים, גזל מהם השופט את הנצחון כשאיפשר להפועל חולון להבקיע שער שוויון ע"י ליאון פנסו, שהיה בנבדל ולא איפשר למאמן הפועל ירושלים, יהושע פייגנבוים, לבצע חילוף באותה דקה, ה־89.

הפועל ירושלים פתחה את המשחק בסערה. כעבור 60 שניות נגח אשר ששון מעל למשקוף. בדקה ה־3 הוכשל יאיר אסייג 20 מטר משער חולון: מרדכי ועקנין בעט בחוזקה ושוער חולון, יעקב ביטון, קלט.

הפתיחה הרועמת היתה זמנית. שחקני חולון נטלו את היוזמה כאשר יעקב (קובי) זיתוני, בן ה־40, שלח את חלוציו לעבר שערו של משה מרכוס, שוער הפועל ירושלים.

החולוני ארז שקרוקה הוכשל בדקה ה־10 ברחבת ירושלים, ללא תגובת השופט צבי שריר. כעבור חמש דקות ניצב מרקו בן־ברוך מול מרכוס, שהרף.

בדקה ה־17 השתחררה הפועל ירושלים להתקפה בודדת: יוסי תא־שמע מסר לאלי שכטר, שבעט וביטון קלט.

חולון היתה בדקות אלו במיטבה. חלוציה הגיעו למצבי כיבוש, אך התכליתיות, וכן השוער משה מרכוס, מנעו מהאורחים יתרון. סיום המחצית שייך להפועל ירושלים, כשציון אוחנה בעט מ־40 מטר וביטון הדף לקרן.

הפועל חולון שלטה במחצית השנייה. שחקני ירושלים היו כאילו משותקים. שקרוקה ובן־ברוך הגיעו בקלות לרחבת שער הפועל ירושלים. מאמן חולון, מאיר נימני, ביצע חילופים במגמה להגביר את המחץ בהתקפה. בדקה ה־67 נגח ארז שקרוקה בחוזקה לקורת שער ירושלים. כעבור שתי דקות שוב בעט שקרוקה מעל למשקוף. אמיר ליברמן חטף בדקה ה־75 כדור מהגנת ירושלים, אך מרכוס שקלט את הבעיטה החזקה.

בעיצומן של התקפות חולון נכבש דווקא שער האורחים: שלומי מלכה פרץ לרחבת חולון, חלף על פני שני מגינים, ובבעיטה חזקה קבע — 0:1.

כאש נדמה היה כי „המשחק גמור" וירושלים החלה לחגוג, הגיבה חולון בשער מדהים: בדקה ה־89 קיבל המחליף ליאון פנסו כדור ברחבת הפועל ירושלים, ניצל קיפאון בהגנה ובעט לרשת — 1:1.

● הפועל ירושלים: מרכוס, בסון, שפירא, נחמיאס, תא־שמע, ציון אוחנה, שלומי מלכה, ועקנין, שכטר, (סבן), אסייג, ששון.

● הפועל חולון: ביטון, גיל זיתוני, יעקובי, טליאס (סנסו), חלפון, קובי זיתוני (ליברמן), מרחן, עציוני, בן־ברוך, בני דמתי, שקרוקה.

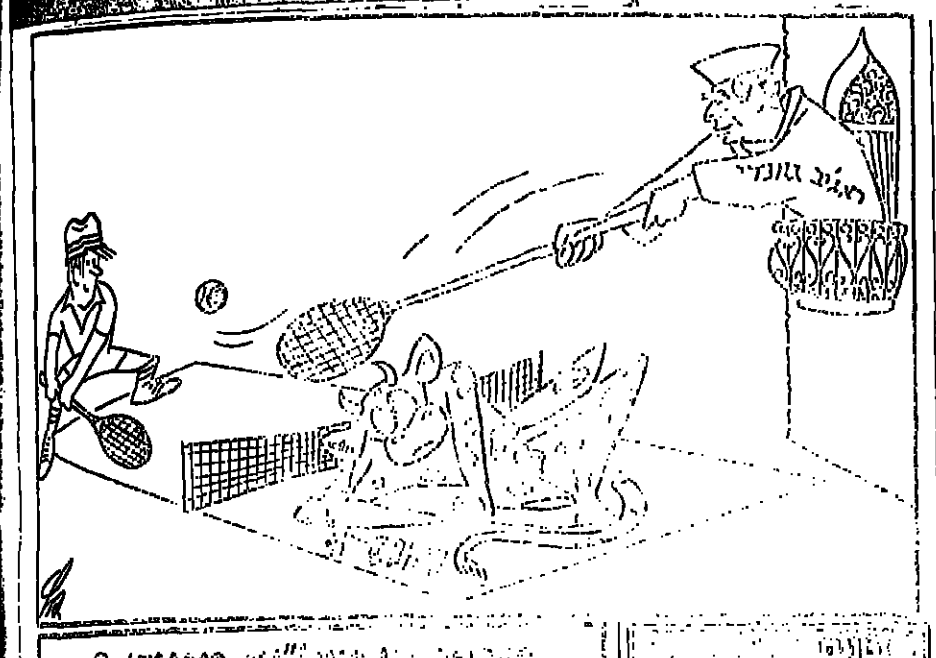

מכבי ראשל"צ מינוס 2, בקדנציה — והמשך יבוא...

הופעתה של מכבי ראשון־לציון בליגה הארצית בועדת המשמעת של איגוד הכדורגל תהיה ב... המשכים. כבר ביום חמישי פסקה ועדת המשמעת על הפחתת שתי נקודות בפועל לקבוצה בפתיחת העונה הקרובה. זאת, בשלב ראשון, בגלל אי־שיתוף פעולה וחוסר סיוע למשרד החקירות.

ועדת המשמעת החליטה שאם מכבי ראשל"צ לא תשנה דרכה ולא תשתף פעולה תוך שבועיים יורדו מהאונה בעונה הבאה שתי נקודות נוספות.

רק לאחר שיושלם התיק, על־ידי סיוע של האגודה, תובא לדין בהאשמה המרכזית של חריגה מתקנון התשלומים.

קבוצת הפועל עין־דור/תבור ספגה עונש של הפחתת שתי נקודות על־תנאי בעונה הבאה ושחקנה ראובן רוטשילד הורחק לארבעה משחקים על־תנאי.

[illegible]

שלמה הלוקשטיין, [illegible] קבוצות, מכבי ת"א, [illegible] משחקי הליגה הלאומית [illegible] ביום שישי, וזה הוראה לנצחון קבוצתו על מכבי הצפון ת"א, ללא עמוס [illegible] — [illegible].

מכבי ת"א רשמה אתמול נצחון שני כשגברה, ללא גוליקשטיין, על הפועל ירושלים — [illegible].

יתר התוצאות: הפועל צהלה — מכבי הצפון ת"א 3:3; אס"א ת"א — מכבי רחובות 4:2; מועדון הכרמל חיפה — אס"א ת"א 2:4; מכבי רחובות — הפועל ירושלים 1:5.

חיום – אירוע בין־לאומית בגולף

יום הגולף הבין־לאומי, בו יטלו חלק 120 גולפאים זרים, השוהים בישראל לצרכי עבודתם, ייערך היום במועדון בקיסריה.

שגרירי אנגליה, מערב־גרמניה, ארגנטינה, ונצואלה, יפאן וקונסול הכבוד של מונקו, יטלו חלק באירוע, המבוצע בחסות חברות „לופטהאנזה", „אלרן" ו„תבל".

אילת רוצה את חנן קרון

חנן קרן, שחקנה הבין־לאומי של אליצור קרית־אונו מהליגה הארצית, קיבל הצעה מעניינת מקבוצת הפועל אילת מליגה א'.

רומניה ניצלה עייפות ישראל וניצחה בסיום 86:95

● כדורסל

מאת יצחק אבידור,
מיוחד ל„על־המשמר"

נבחרת ישראל בכדורסל נוצחה אמש ע"י נבחרת רומניה — 95:86, לאחר יתרון ישראלי במחצית — 37:44.

ישראל הציגה משחק מצויין ב־30 דקות הפתיחה כשהוליכה — 55:58 (30), אולם אז הכריעה העייפות את שחקני הנבחרת, וגם השאננות שלטה בה.

דורון ג'מצ'י, קפטן הנבחרת, הסובל מעייפות רבה, כמעט שלא הורגש. היה זה אחד המשחקים החלשים שלו. מנגד בלטו במשחקה של ישראל מוטי דניאל והווארד לאסוף בסיום. לאוואן מרסר קלע אמנם 15 נקודות, אך כשל בקליטת הכדורים החוזרים. גם ארי רוזנברג, שהצטיין במשחק נגד צרפת גילה חולשה רבה.

לישראל קלעו: שפט 16; ג'מצ'י 15; לאסוף 14; דניאל 13; הנפלד 8; גמצ'י 7; ליפין 5; רוזנברג 3; אלימלך 4 ופליישר 4.

לרומניה הירבו לקלוע: צ'יגאנ 24; פרננביסטו 15 ודן ניקולסקי 11.

במשחק המוקדם גברה צרפת על הולנד — 82:93 (41:46). רוביטה (31 נקודות) ואוסטרובסקי (21) הירבו לקלוע לזכות צרפת. להולנד קלעו: אסוולט 14 וקיירס 11.

היום ב־4 אחה"צ תשחק ישראל נגד הולנד, ומיד לאחר־מכן תתמודד צרפת עם רומניה.

הנפלד וכהן חוללו מפנה בנצחון על צרפת —90:93

הדקה ה־28 בטורניר ב־אמסטרדם. צרפת עלתה ליתרון של 13 נקודות על ישראל (46:59). הישראלים נראו מחוץ לתמונת המשחק, אבל אז התעלו שני הצעירים, נדב הנפלד ואיציק כהן, וחוללו מפנה במשחק שנסתיים ביום שישי בנצחון ישראלי דרמטי — 90:93.

במחצית הראשונה התנהל מאבק שקול. שתי הנבחרות לא הצליחו לפצח זו את זו. בהפסקה הוליכה צרפת — 42:43.

במחצית השנייה עברה היוזמה לצרפתים. כמה משחקני־מפתח ישראלים, ובעיקר דורון ג'מצ'י, גילו עייפות רבה. הצרפתים ניצלו זאת והוליכו בביטחה — 44:51 ו־46:59. הישראלים התארגנו, ושני הצעירים, הנפלד וכהן, יחד עם ארי רוזנברג ולאוואן מרסר, שהיו מצויינים לאורך כל המשחק, הפכו את הקערה על־פיה, וקבעו 61:63 לישראל.

הישראלים עלו ליתרון 68:73, 71:74. צרפת לא ויתרה והוליכה 79:81. המאבק החריף — 81:81. ישראל הוליכה 83:86 ו־90:91 ואז קלע עדי גורדון סל ששיחרר את כל המתח — 90:93.

המאמן צבי שרף פתח בחמישייה: עדי גורדון, מוטי דניאל, דורון ג'מצ'י, לאוואן מרסר והאוורד לאסוף.

● לישראל קלעו: ארי רוזנברג 22; מרסר 19; לאסוף 12; ג'מצ'י 12; הנפלד 9; כהן 7; גורדון 7; דניאל 4 ושפט 2.

● לצרפת קלעו: רוביטון 25; דניאל 16; אוסטרובסקי 16; [illegible] 10; וסטריס 9; רגני והופנגאל 6.

שפטו: אלבכון (הולנד) ואנטונסקו (רומניה).

במשחק נוסף גברה הולנד על רומניה — 76:77, לאחר 47:47 להולנד במחצית; שפטו הישראלים שלום וולדר.

הפסדים לנבחרות הנכים

מאת אברהם תשובה

נבחרת הגברים של ישראל בכדורסל לנכים סיימה את משחקיה באליפות אירופה, באכזבה, לאחר שהפסידה בשני המשחקים האחרונים.

במשחק האחרון של הבית המוקדם נוצחה ישראל ע"י צרפת — 63:42 (16:36). במשחק זה גילתה נבחרתנו חולשה, בעיקר בהתקפה. היחידי שבלט בנבחרת ישראל היה עופר צור, שקלע 16 נקודות.

בתום השלב המוקדם תפסה צרפת את המקום הראשון בבית א', ואחריה — בלגיה וישראל — שלישית. בבית ב' דורגה הולנד, ראשונה לפני שבדיה ומערב גרמניה.

ישראל התמודדה ביום שישי נגד גרמניה על המקום החמישי בדירוג הכללי. ישראל הפסידה 56:54. עד למחצית הובילה ישראל — 22:24. בדקות האחרונות וכסיום — 50:50. כן ניצחה גרמניה — 56:54. גם במשחק זה בלט עופר צור, שקלע 22 נקודות, בעוד שמרבית חבריו הירבו להחטיא.

הנשים נוצחו בגמר

הצלחה היתה לנבחרת הנשים של מערב־גרמניה, שזכתה בגביע אירופה, לאחר שגברה בגמר על ישראל — 38:47. לאחר 20:22 במחצית.

24.5.87

נבחרת ישראל: עומדים, משמאל – המאמן גיורא הלפרין, מזכיר איגוד הכדורעף, יונה פלד, רז בורר, אלדר לחוביץ, אמיר אקרמן, ארז שכטר, גיל פישל, רפי רולניק, אורן שר, מאיר כץ, איתן הוד, דן הרטנו. כורעים, מימין – אליעזר כגן, ירון טרייבנד, עמיחי ברם, יעקב הרשקו, אורי חבר, שמאי גלזר ותמי אלבז.

כדורעפני ישראל – מחר ל„קרב אבוד" בספרד

ישראל בבית אחד עם פולין, יוגוסלביה, ספרד, תורכיה ודנמרק ● דורון ופרידמן החליפו את שר הפצוע ועמיר ● מאבקים שקולים רק עם דנמרק ותורכיה

● כדורעף

מאת יצחק ויסהוף

קפטן נבחרת ישראל בכדורעף, יעקב הרשקו, יוביל החל מיום רביעי את חבריו במשחקים במוקדמות אליפות אירופה, שייערכו בעיר הספרדית [illegible].

להרשקו, אורי חבר, אליעזר כגן וחבריהם לא צפויים חיים קלים. היריבים הפעם חזקים ביותר. ישראל שובצה לבית אחד עם נבחרות פולין, יוגוסלביה, ספרד, תורכיה ודנמרק.

למעשה הנבחרת היחידה אותה יכולה ישראל לנצח היא דנמרק. במקרה מעולה יוכל להביא נצחון אפשרי על תורכיה. „אנו נוסעים לספרד כדי לרכוש נסיון. ננסה להשיג נצחונות על דנמרק ותורכיה. לפני שנתיים ניצחנו את תורכיה — 2:3. תקוותי כי תצוגה זו תחזור גם הפעם, אך הסיכויים נראים קלושים" — אומר איתן הוד, מנהל הנבחרת הוותיק, המלווה את השחקנים.

עונה מתישה

„יש לנו כיום נבחרת די צעירה. נקווה לצאת מנסיעה זו בכבוד, כפי שאנו מנסים לעשות בכל נסיעה שלנו לחו"ל. העונה של שחקני הנבחרת ארוכה ביותר. לשחקנים הבכירים אין כמעט הפסקה בין סיום הליגה לפתיחת העונה החדשה, בחודש ספטמבר. לאחר סיום הליגה היה טורניר האביב. עכשיו, מוקדמות אליפות אירופה. חלק משחקני הנבחרת ישתתפו בחודש יולי במשחקי האוניברסיאדה — רפי רולניק, רז בורר, דן פרידמן, עמיחי ברם וארז שכטר. ממוקדמות אליפות אירופה עולות רק שתי נבחרות מכל בית לגמר. נראה לי כי פולין, ספרד ויוגוסלביה חזקות מישראל. כך שסיכויינו שלנו קלושים".

בנבחרת ישראל בוצעו כמה חילופים מאז משחקי טורניר־האביב. אורן שר מחלים מקרע בקרסול. ונגם טרם גילו הוסר והטיפול המסור אינו הוא עובר מידי המעסה דן הרטנו כשכטיח חזרה מהירה של שר לנבחרת. במקומו צורף הפעם גלעד דורון, חברו בהפועל כאר־אשר. גם הענק ארנון עמיר, שהשתתף בטורניר־האביב בשוויץ פינה את מקומו לצעיר דן פרידמן מאס"א באר־שבע.

לגבי פרידמן אומר מנהל הנבחרת איתן הוד: „דן פרידמן חייב לשחק בקבוצה לאומית. אם הוא יישאר בליגה הארצית יילך לאיבוד. זה שחקן בעל־עתיד. אני רק יכול לקוות שקבוצתו, ע"י אס"א באר־שבע, תאפשר לו להתקדם ע"י מתן שחרור. אני בטוח כי בעוד שנתיים יוכל דן לבאר־שבע ויעזור לה הרבה יותר ממה שהוא מסייע לה כיום. גם לגבי ארז שכטר אנו מקווים כי יוכל לשחק בליגה הלאומית".

חתולנדים יבואו

מי שחושב כי נבחרת ישראל תוכל לצאת למנוחה אחרי מוקדמות אליפות אירופה בספרד, ייאלץ להתחיל ומצימה. נבחרת הולנד בכדורעף, עם המאמן אריה זלינגר ועם אכיטל, המככב כשורות הנבחרת, תגיע לישראל באמצע חודש יוני, ותקיים ב־20 ביוני משחק נגד נבחרת ישראל.

כמו כן תשחק הנבחרת נגד הפועל קרית־אתא במשחק־הוקרה

לשחקן־העבר, אבי פייגנבוים.

12 השחקנים שייצאו מחר לספרד הם: יעקב הרשקו (קפטן), רז בורר, רפי רולניק (הפועל בת־ים), אורי חבר, גלעד דורון (הפועל מטה־אשר); אליעזר כגן, שמאי גלזר (הפועל המעפיל); אמיר אקרמן, ארז שכטר (מכבי ת"א); עמיחי ברם (הפועל קרית־אתא); דן פרידמן (אס"א באר־שבע) וגיל פישל (הפועל כפר־סבא).

מאמני הנבחרת הם: מאיר כץ וגיורא הלפרין. המנהל הוא איתן הוד, מעסה ופיזיותרפיסט — דן הרטנו, וראש המשלחת — צבי הרשקוביץ.

תכנית המשחקים
(השעה, לפי שעון ישראל)

27 במאי: ישראל–ספרד (5).
28 במאי: ישראל–יוגוסלביה (6.30).
29 במאי: ישראל–דנמרק (8).
30 במאי: ישראל–תורכיה (6).
31 במאי: ישראל–פולין (3.30).

סוביטי קפץ 8.86 למרחק

קופץ הרוחק הסובייטי, רוברט אמיין, חדהים בתחרות בארמניה בשקפו 8.86 מטר.

זה ההישג השני עד כה לאחר קפיצתו של האמריקני בוב בימון במשחקים האולימפיים במכסיקו־סיטי ב־1986 — 8.90.

צ'ארלטון – לידס 0:1

קבוצת הכדורגל הלונדונית צ'ארלטון ניצחה את לידס — 0:1, משער שהבקיע ג'ימי מילרוז.

היה זה המשחק הראשון בין שתי הקבוצות המתמודדות על השתתפות בליגה הראשונה בעונה הקרובה. משחק־הגומלין יתקיים מחר בלידס.

במשחק הראשון לעלייה לליגה השלישית גברה אולדרשוט על הקבוצה הנודעת וולבס — 0:2.

צ'כוסלובקיה — ארה"ב

נבחרות הטניס של צ'כוסלובקיה וארה"ב ישחקו היום בגמר גביע־האומות בדיסלדורף לאחר שהבטיחו את נצחונותיהם במשחקי היחידים.

קודם־לכן ניצחה שבדיה את אוסטרליה 0:2.

ברייידי סחף את אירלנד לנצחון על בראזיל — 0:1

נבחרת הכדורגל של אירלנד החופשית ניצחה אתמול בדבלין את נבחרת בראזיל — 0:1. כשאת שער הנצחון הבקיע הוותיק ליאם ברייידי בדקה ה־31.

שחקן זה מקבוצת ווסטהאם הלונדונית היה הטוב בשרה לאחר שרק לפני כחודשיים חזר מאיטליה.

היה זה הנצחון הראשון של האירים על בראזיל, לאחר שני הפסדים ב־1947 — 2:1 וכעבור שמונה שנים — 7:0.

נבחרת בראזיל לא היתה מלוכדת אבל שחקניה הפגינו משחק טכני. „בתוך כמה שנים הם יהפכו לכוכבים אמיתיים" — כך ציין פרשן הבי.בי.סי ברבליו.

משחקה הבא של נבחרת בראזיל יהיה מחרתיים בגלאזגו נגד נבחרת סקוטלנד: אחר־כך תצא לפינלנד, ומשם לישראל.

סקוטלנד — אנגליה 0:0

60 אלף צופים חזו בגלאזגו במשחק מאכזב בין נבחרות הכדורגל של סקוטלנד ואנגליה, במיפגש ה־105 ביניהן. היה זה התיקו ה־24 בין שתי הנבחרות הוותיקות.

משחק זה היה במסגרת גביע סטנלי רוס, שזו הפעם הראשונה בו נוטלת חלק גם נבחרת בראזיל, שסיימה ביום שלישי האחרון בתיקו 1:1 עם אנגליה.

במחצית הראשונה שלטו השחקנים האנגליים, ואילו בשנייה נטלו הסקוטים את היוזמה, בעיקר כאשר צ'ארלי ניקולאס מקבוצת ארסנל החליף בחוד את מקלר מקבוצת סלטיק.

[illegible] ריינג'רס, בה ישחק בעונה הק[illegible] אבי כהן, היתה מיוצגת ע"י שני [illegible] שחקנים בנבחרת אנגליה, השוער כריס וודס, שהחליף את השוער הוותיק פיטר שילטון והבלם המצויין בוצ'ר. בנבחרת הסקוטית הופיע מלך־השערים, מקרוויסט.

משחק זה נוהל על־ידי שופט מגרמניה.

● ליגות באירופה

באיירן שמרה על יתרון 6 הנקודות

האלופה המערב־גרמנית, באיירן מינכן, עדיין מוליכה בהפרש של 6 נקודות בבונדסליגה, לאחר שניצחה במחזור ה־30 את מנחיים — 0:3. גם יריבתה, המבורג, חביסה את דיסלדורף — 1:4.

לבאיירן 47 נקודות לפני המבורג — 41; דורטמונד וברמן — 36 כל־אחת; מנשנגלדבך — 35; לברקוזן וקלן — 34 כל־אחת.

נצחון חוץ השיגה דורטמונד על קייזרסלאוטרן — 2:3, ואילו בלאו־וייס ברלין, האחרונה בטבלה, הצליחה לסיים בתיקו 2:2 בלברקוזן.

תוצאות נוספות: ברמן — שטוטגרט 0:1; פרנקפורט — הומבורג 0:4; נירנברג — קלן 1:1; מנשנגלדבך — שאלקה 1:3; בוכום־אורדינגן 1:2.

בורדו הגדילה את יתרונה

קבוצת בורדו הגדילה את יתרונה לשתי נקודות בליגה הצרפתית בכדורגל, לאחר שסיימה בתיקו 1:1 בברסטו, ואילו יריבתה בצמרת, מרסיי, נוצחה במגרשה 3:1 על־ידי לנס.

בתום המחזור ה־36 יש לבורדו 51 נקודות, לפני מרסיי — 49. לסיום נותרו שני מחזורים.

בוסטון — דטרויט 101:110

אלופת האנ.בי.אי. קבוצת בוסטון־סלטיקס, עלתה אור ליום שישי, ליתרון 0:2 בחצי־גמר הפלייאוף, כשניצחה את דטרויט־פיסטונס — 101:110. שקלע 36 נקודות.

שחקני דטרויט, בניצוחו של איזייה תומאס, הוליכו ב־9 הפרש ברבע השלישי אולם פיניש אריך של לארי בירד, כוכב בוסטון (קלע 36 נקודות), איפשר לאלופה לנצח.

הלילה עמדו להיערך שני משחקי חצי־הגמר בסיבוב השלישי: סיאטל — לוס־אנג'לס לייקרס; דטרויט — בוסטון.

מאחורי הקלעים

פרופ' יסייע למכבי חיפה להיחלץ מהמשבר הפסיכולוגי

„הכרמליסטים" ישחקו בליגת הקט־רגל ● קירט – שלוש ירידות בנחות משנה ● ארמלי – לקורס מאמנים ● חודורוב נכשל ב... כדוריד ● רמת־השרון – סניף של הגליל־העליון ● מתעמלת ישראלית זכתה לציון 10 ב... מכון־וינגייט

★★★ חלוץ מכבי חיפה, זאווי ארמלי, נרשם לקורס המאמנים במכון־וינגייט. הוא אחד היחידים שעוד לפני שהתחיל את לימודיו בקורס יש לו כבר קבוצה לאמן. יוסף גלזר מציין כי ארמלי סיכם עם קבוצת־האם שלו, מכבי שפרעם, כיום בליגה ב', שיתחיל לאמנה בעוד שתי עונות ★★★ במכבי חיפה ישנה קבוצה שנקראת... „הכרמליסטים". היא כוללת את הכדורגלנים אבי רן, ליאור רוזנטל, ניר קלינגר וירדן גבעול, תושבי השכונות היותר מבוססות. הקבוצה, שלא הכל רואים אותה בעין יפה, התמסרה בזמן האחרון כאשר ה„כרמליסטים" הוריעו שישחקו כקבוצה בליגה העירונית בקט־רגל, שתחל בשבוע הבא. הקבוצה ביקשה לשבצה במשחקים עם גמר משחקי גביע־המדינה ★★★ ראש המכון לחקר פסיכולוגי במצבי־לחץ באוניברסיטת חיפה, פרופ' שלמה ברזניץ, יתבקש לסייע לקבוצת הכדורגל של מכבי חיפה לקראת העונה הבאה ולנסות לשחררה מהמשבר שהוא במודה רבה גם פסיכולוגי. זו אחת ההצעות של צוות ההיגוי הבלתי־רשמי הפועל לצד הנהלת האגודה. ברזניץ, הנחשב למומחה בעל שם עולמי בתחום זה, העניק בעבר שרותים גם לסגנית העולם בשחמט, אלה קושניר ★★★ 24 שעות לאחר תום משחקי הליגה הלאומית בכדורגל כבר יהיה מגן הפועל פ"ת, גבי לסרי, כרוך לצרפת, שם יפגוש ברעייתו, עו"ד קרולין, ובבנו, שנסעו לצרפת כבר לפני כחודש. לסרי מושאל להפועל פ"ת, ואמור לשוב להפועל ת"א. אולם עכשיו כבר ברור שמאמן הקבוצה בעונה הבאה, יצחק שניאור, לא יחזירו בעקבות סכסוך שפרץ בין השניים כשעוד היו במכבי ת"א. תוצאת אותו סכסוך: לסרי עבר ממכבי ת"א למכבי נתניה. בתשובה לשאלת מוטי חביב באיזו קבוצה ישחק השיב לסרי: „אם לא אשאר בהפועל פ"ת או כנראה שאצטרף למכבי נתניה" ★★★

קשטן ללנדאו: תחמצת!

★★★ לפני שהליגה הלאומית בכדורגל החלה נמסר על מו"מ המתנהל בין חלוץ הפועל ת"א, גיל לנדאו, לבין בית"ר ירושלים. דרור קשטן מאמן בית"ר ירושלים, המליץ להנהלת קבוצתו לחתום עם לנדאו, ואף קבע עמו פגישה. בסופו של דבר נשאר לנדאו בהפועל ת"א. לאחר שבית"ר ירושלים זכתה באליפות מיהר לנדאו לטלפן לביתו של קשטן ולברכו. קשטן המופתע הודה ללנדאו ואמר לו: „חבל, יכולת להיות אלוף בפעם השנייה ברציפות בשתי קבוצות שונות". לנדאו השיב: „נכון, חבל. באמת חבל". ★★★ הליגה הלאומית טרם הסתיימה אבל אורי סלימן, המגן הוותיק של מכבי יפו, כבר מצא לו „קבוצה" חדשה. סלימן נראה בשבוע שעבר נוטל חלק במרי קבוצת הוותיקים של מכבי ת"א, המקיימת משחקים בכל יום שישי. בשורות היפואיים אינו מתאמן אבל מתכונן להמשיך ולשחק בעונה הבאה בליגה הלאומית — דיווחו של מוטי חביב ★★★ ואם בוותיקים עסקינן הרי שכדורגלן־העבר המצטיין, יהודה שרתבני, המשמש כפרשן בטלוויזיה ובעל טור ב„מעריב", משכנע ביכולתו במרי קבוצת הוותיקים של הכח רמת־גן. עיקר כוחו של שרהבני ב„בעיטות־הננסה" שלו. חבריו לקבוצה מייעצים לו לשוב ולשחק בהכח רמת־גן, הנאבקת בתחתית הליגה הארצית, ולו רק בגלל אותן בעיטות־עונשין מלהיבות. שוער העבר, חיים זוירנברג (בעל הופעה אחת בנבחרת), שנכבש כמה פעמים לבעיטות אלה, אמר: „צעירים ממך בהרבה לא מסוגלים להגיע לדיוק כזה בביצוע" ★★★ „שיאן ישראל" בהחלפת קבוצות, אורי דניאל (שיחק ב־14 קבוצות), הודיע על פרישה בגיל 41. העונה שיחק כשוער, בלם וחלוץ בקבוצת מכבי צור־שלום מליגה ב', בה שימש גם כמאמן־חירום ומילט אותה מירידה לליגה ג'. דניאל, רס"ר בצבא הקבע, שיחק, בין השאר, גם בשתי קבוצות לאומיות: שוער במכבי חיפה ושוער וחלוץ בהפועל חדרה ★★★

אבי כהן אורז

★★★ קפטן הנבחרת הלאומית בכדורגל, אבי כהן, כבר מכין את עצמו לקראת הנסיעה עם בני משפחתו לסקוטלנד, שם הוא חתום לפחות לשנתיים בקבוצת גלאזגו ריינג'רס. בסוף השבוע — מוסר מוטי חביב — הספיק לסכם עם חבר על מכירת מכונית הב.מ.וו. שלו. ואת דירתו ברמת־השרון, על כל התכולה בה, ישכיר לידיד אחר ★★★ רוני רוזנטל ואבי רן נימנים עם מדריכי קייטנת־כדורגל שתיערך בקייץ בחיפה בהנהלת מאמן בית"ר חיפה, אלי גוטמן. רן יתן הדרכה מקצועית לשוערים ורוזנטל יעניק את חוכמת קבוצתו הבלגית, פ.צ. ברוז', לכדורגלן המצטיין — דיווחו של יוסף גלזר ★★★ בני רגב, יו"ר מחלקת הכדורגל של הפועל לוד, ערך הכנסת־אורחים נאה לשני מכובדים שבאו לחזות במשחק קבוצתו נגד הפועל באר־שבע (1:1) מאמנה בעונה הבאה של בית"ר ירושלים, מוטל'ה שפיגלר, והמאמן הלאומי לשעבר, עמנואל שפר. יוסף חכם מציין שכאשר נשאל מוטל'ה מה הביא אותו דווקא למשחק זה השיבו: „בלוד ישנה הכנסת־אורחים ולכן אני נהנה לבוא" ★★★ השוער אבי ליברמן עזב בתחילת העונה את בית"ר נתניה ובכך מנע מעצמו צרות של ירידה לליגה נמוכה יותר, אולם בינתיים אינו רווה נחת גם בקבוצתו העכשווית, מכבי שעריים, שטרם הבטיחה הישארותה בארצית ★★★ כדורגלן אחר ששיחק בבית"ר נתניה, שלמה קירט, עבר למכבי יפו. קירט לא הצליח. שתי קבוצותיו נשרו והכדורגלן הנבחרת לשעבר ירד תוך פחות מעונה עם שלוש קבוצות. בעונה שעברה שיחק במכבי שעריים, שירדה מהליגה הלאומית לליגה הארצית ★★★ קבוצת הכדוריד של מכבי ת"א כשלה פעם נוספת במאמצי־העליה לליגה הלאומית, כשנוצחה פעמיים במשחקי־המבחן ע"י הפועל נוף־ים. השנה עשתה מכבי ת"א מאמצים גדולים לחזור ללאומית ואפילו צירפה לסגל המקצועי במבחנים את שלמה חודורוב, מאמן מכבי נתניה, כדי שיסייע למאמן הקבוע של הקבוצה, עמר חודורוב — מוסר יוסף חכם ★★★ במשחק בוינטר בין קבוצות הכדורגל של הפועל ת"א ובית"ר ת"א (0:0) נמכרו רשק 45 כרטיסים. ביציע המכובדים ישבו אישים מתנועת החרות ומראשי בית"ר. שזכו בכל מהלך המשחק בכיבוד. יצחק ויסטוף מציין שכאשר הסדרן הממונה על הכיבוד שמע על מספר הכרטיסים שנמכרו פלט: „אוי ואבוי, אפילו לטרופית לא יהיה להם לשלם לי"... ★★★

חמו"מ עם ברודי נכשל

★★★ קבוצת הכדורסל של מכבי קרית־מוצקין הגיעה עד לטל ברודי בחיפושיה אחרי מאמן לקבוצה בעונה הבאה. היו"ר, בני סבג, בעבר יו"ר מחלקת הכדורסל בהפועל קרית־חיים, עד לפירוקה, פנה לברודי שלא דחה את הפנייה על הסף, אולם להפתעת אנשי מוצקין התנה נטילת שרביט האימון בחיזוק כדי שיוכל להוליך את הקבוצה ללאומית. הוא נקב — מגלה יוסף גלזר — בשמותיהם של כדורסלנים דוגמת סטיב מלוביק או טרי מיר מאליצור נתניה. מוצקין, שאינה יכולה לעמוד בדרישה הורידה מסדר־היום את מינויו של ברודי ★★★ לקבוצת הכדורסל של הפועל ת"א נסיון טוב עם שחקנים־קיבוצניקים. העונה שיחק בקבוצה שחר דיקמן מהפועל גן־שמואל. עתה עומד להצטרף לקבוצה קיבוצניק־עבר נוסף שהתגורר בשנה האחרונה באילת. זהו בועז רימון מאילת־השחר, ששיחק בעבר בהפועל הגליל־העליון. רימון שיחק בהפועל אילת מליגה א' לא ייחשב כהעברה — מוסר יצחק ויסהוף ★★★ בקבוצת הכדורסל של הפועל חולון אין עדיין עוזר־מאמן. בכוונת הנהלת הקבוצה למנות שני עוזרים שיעבדו עם המאמן האמריקני פרויין קסלר. המועמדים הם אילן קובלסקי, שיפעל עם קסלר בקבוצה הראשונה, ועומר חרותי, שיהיה אחראי על מחלקות הנוער ★★★ קבוצת הכדורסל של א.ס. רמת־השרון מהליגה הארצית הופכת להיות קבוצת־בת של... הפועל הגליל־העליון. לאחר שנויב הנטלר עבר מרמת־השרון לגליל־העליון מבקשים בגליל לקלוט את הרכז הצעיר רותם אריליך, שאינו נחשב כמעיין ההעברות בגלל גילו הצעיר ★★★ יוסף גלזר מציין שבמכבי חיפה כועסים על הפועל הגליל־העליון, שמישוה את הרופא לצירופו של הענק הצעיר הנוטר שטינהאואר. יועצה המשפטי של מכבי חיפה, עו"ד שמואל אלקלעי, שיגר בסוף השבוע מכתב לגליל, בו הבהיר שלתומר חוזה לשנתיים נוספות במכבי חיפה והתערבות הגליל רק גורמת להעלאת דרישותיו ★★★ למכבי חיפה יש, בשעה טובה, עוזר־מאמן. לצידו של יוסי חררי יפעל רוני ברשיך (28), שאימן בעבר את קבוצת הנערים של האגודה כשזכתה באליפות המדינה ובשנתיים האחרונות היה עוזר־מאמן בקבוצת הנוער של מכבי חיפה ובקבוצת הליגה הארצית של מכבי בת־גלים, לצידם של המאמנים, יוריב ורשיצקי וחיים מזכבי־נדר ★★★ הכדורסלניות שרה יעירי מהפועל חיפה זיוה רון מהפועל גבעת־חיים ודבורה פרישברג ממכבי ת"א, ששיתפו בעבר פעולה בהפועל חיפה עשויות לשחק יחד בשורות העולה החדשה, מכבי קרית־מוצקין, שכבר פנתה אליהן. לגבי רון יש ספק מאחר שקבוצתה, הפועל גבעת־חיים, מעוניינת שתמשיך ★★★ המתעמלת רביטל שרון מהפועל ת"א היא תושבת קרית־ביאליק ותלמידת אורט במקום. יוסף גלזר מגלה כי בגימנסיאדה במכון־וינגייט עשתה רביטל היסטוריה כאשר לראשונה הוענק למתעמלת הישראלית הציון 10 על ביצוע מושלם של תרגיל קרקע. האם גם באולימפיאדה היתה מקבלת ציון כזה? ★★★ בעקבות החלטת בית־המשפט המחוזי בחיפה על השארת מועדון הכרמל חיפה בליגה הלאומית בטניס ימשיך בשורותיה גם הטניסאי הצעיר והמוכשר אוהד וינברג, הנמצא כיום עם משלחת ישראלית בהונג־קונג. על־אף שמתגורר ברמת־השרון, אילו ירד מועדון הכרמל לארצית היה וינברג משחק במדי מכבי הצפון בלאומית. ההחלטה להשאיר את הקבוצה החיפנית גרמה לעבודה מואצת באיגוד הטניס שנאלץ לשנות תוך יומיים את תכנית המשחקים, שכן תחילה תוכנן שיהיו 8 קבוצות ואחרי החלטת בית־המשפט עלה המספר ל־9 ★★★

24.5.87

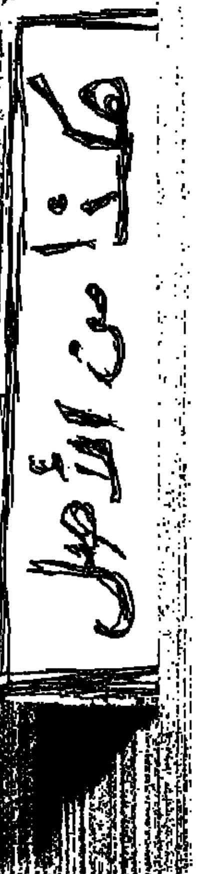

פסטיבל ישראל '87

ועידה בינלאומית

„ירושלים" — בכוריה עולמית של תיאטרון „לה מאמא" מניו־יורק בשיתוף עם כוחות ישראליים

מאת יוסי ונונו

איך עושים שלום? משטו לוקחים, בחסות הפסטיבל, חבורה של זמרים מכל המינים, הגזעים והשפות — סירוט בהמשך — ומבצעים ביחד יצירה שקוראת לשלום, אהבה, אחווה. זה אולי נשמע פתרון קל, אבל עובדה, זה עובד. רק שבדאי ליישם את זה על מאסות גדולות יותר, ואז אולי השלום והאהבה ייצאו ממצודת דוד ויקיפו את ירושלים כולה. זאת לפחות הכוונה של יוצרי המופע „ירושלים".

ראיתי אותם בחזרה ואני חייב לציין ואם אווירת החזרות תעבור גם במופעים עצמם זו תהיה חוויה אמיתית. אם המופע עושות שתיים — אליזבט סוואדוס (הלחנה וניצוח) ואלן סטיוארט (בימוי), שתיהן מתיאטרון „לה מאמא" מניו־יורק. „ירושלים" הוא בעצם ספקטאקל על העיר, נופיה, ריחותיה, צליליה ובעיקר עדותיה השונות, כפי שהן באות לביטוי במוסיקה ובתפילות. השחקנים גם הם אוסף של העדות והעמים השונים. אפשר למצוא בחזרה ערבים, יהודים, נוצרים, קוריאנים, אשכנזים, ספרדים, פרסים (אמא של ריטה), כושים, דרום אמריקני, הולנדית ובטח שכחתי מישהו. צוות ישראלי שנאסף בארץ על־ידי סטיוארט בשיתוף שחקנים אורחים מ„לה מאמא". ביניהם אפילו יוסי, ישראלי שחי ומשחק בניו־יורק. הפעם הוא יכול גם לעזור לבימאית בתרגום, סוגר מעגל. הכוונה במופע ליצור מעין מסע מוסיקאלי ברחבי מצודת דוד, שבתוכו ישולבו שירים של יהודה עמיחי, תפילות של העדות השונות ומוסיקה שמביאים איתם הזמרים מהבית. בחזרה עובדת אליזבט סוואדוס על קטע שוק, בו כל זמר מנסה להציג חפץ או מאכל מסוים בשפתו. סוואדוס מנסה לחבר את זה לקטע אחר. „החלק הזה והתפילות הן החלק הקשה ביותר לעבוד עליו", היא מספרת, „מפני שזו מוסיקה שהאנשים מביאים מהבית. בקטע השוק הם צריכים ליצור קולות אמיתיים ולנסות למכור באמת עצמם". לא לעשות פאנטומימה, היא מזהירה את השחקנים, היא שונאת פאנטומימה. מה שמושך אותה זה קולות. הבימוי שלה ליבראלי־קשוח — יודעת מה היא רוצה ובכל זאת נותנת הרגשה של שיתוף. „יש כל כך הרבה אנשים בקבוצה והמוסיקה מסובכת, חייבים לעבוד עבודת צוות", היא מסבירה לכולם. הקטע, שבהתחלה נשמע כמו חיבור לא מוצלח של שפות, הולך ולובש צורה. היא ג'ינג'ית רזה, צפורניים צבועות בלכה צהובה, הרבה סבלנות. כשהיא צריכה להרגיע להם את כוונותיה היא מרגימה קטע ראפינג מצחיק, בו היא מוכרת ספר של עמיחי, שבמקרה יושב בחזרה ומתמוגג. „המופע מסמל", היא ממשיכה, „את ארבעת הרובעים של ירושלים ואנחנו מוסיפים רובע נוסף על־ידי צוות אתיופי".

באים חברה מניו־יורק ועושים לנו את עבודת הקליטה. על הלוח בחדר החזרות אפשר למצוא את השורות הבאות: אלהי. הנשמה שנתת בי / היא עשן, משרפת תמיד / של זכרונות אהבה / אנו נולדים מייד ומתחילים לשרוף / וכך עד שהעשן כעשן יכלה".

הפעם הקודמת ש„לה מאמא" הופיעה במצודה היתה לפני מספר שנים ב„טרילוגיה", מופע שזוכרים אותו כמוצלח. הפעם המופע חד־פעמי. אי־אפשר להעלות אותו שוב אחרי הפסטיבל. בסוף החזרה והשיחה אנחנו חוזרים לשלום ואהבה, התקווה שאף פעם לא נגמרת, ואנשי תיאטרון שבאים מניו־יורק למכור לנו רעיון של מופע משותף. פסטיבלי מובהק, והמשפט שהיא חוזרת עליו: „אני לא מחפשת פירושים. אני מאזינה רק לצלילים ומנסה לחבר אותם. נקודה".

מצודת דוד, מאי 26־28, 30, 1 ביוני.

קונצרט ואופרה

ארבעת המופלאים

מאת אביבה שלח

שני קונצרטים של רביעיית טוקיו בסדרת מחזור כל הרביעיות של בטהובן. אולם הנרי קראון. 20/21.5.87.

רביעיית טוקיו בשישה קונצרטים של מוסיקה קאמרית מובחרת. מבצע מורכב של נגינה רצופה של כל הרביעיות של בטהובן.

תמצית יצירתו מן הנעורים אל סף המוות. ארבעה נגנים מופלאים שנגינתם מתמזגת ליישות מלוכדת וליבם הולם כבפעימה אחת גם אם היא לובשת פנים רבות. בצליל נדיר, ארבעה שהם אחד, מצטיירים זה לצד זה וגם בעת ובעונה אחת, כל גוני הקשת; מן הירקרק הצעיר השובב ורך הירוק העמוק המוצק, הזהוב הרך טוב הלב עד החום העמוק מלא העוצמה. היו שם משורר והוגה, אישרות ורומנטיקן. בנגינה עילאית וברגישות רבה.

כך ארבע הרביעיות הראשונות של אופוס 18, בשובבות נעורים ושמחת חיים וגם צלילי קטיפה רכים בפרקי האדג'ו הנוגים. אחריהם השלישית ברביעיות רזומובסקי, חכמה ובשלה, יצירת מופת בביצוע מושלם. וגולת הכותרת עד כה הרביעייה בדו־מינור אופ' 131, הישר מעולם הרוח, מן המוות...

אם כל הפסטיבל נערך רק כדי שנשמע את רביעיית טוקיו — דיינו.

רביעיית טוקיו

באך ללא כיוון

מאת אורח בן־דרור

פסטיבל ישראל. כנסיית הדורמיציון. מקהלה סולסטרינה מנירנברג. תזמורת הבארוק מנירנברג. מנצח רולף גרשל גודרון אבל — סופרן, סוזנה סורמן — אלט, ריכרד רסטט — טנור וורנר גרשל — בס. בתוכנית מוטט 225 ר.י.ב. סוויטה תזמורתית מס' 4, 1069 ר.י.ה מוטט 226 ר.י.ב ומגניפיקט ברה מזור 243 ר.י.ב.

הערב כולו הוקדש לבאך, כיד המסורת הטובה של כנסיית הדורמיציון. המסורת הטובה, והאווירה הנהדרת שמקנה המקום — כבודן במקומו מונח, אך אין ביכולתן לחפות על האקוסטיקה. תנאי השמיעה בכנסיה אכן בעייתיים.

המקהלה, גם היא מלאה בכוונות טובות. ביצעה את המוטטים בהתלהבות, אך לא הצליחה לרומם את הנפש. הריקנ... חלשה במיוחד. בסוויטה לתזמורת התגלו ריוקים טכניים, עד כדי פגיעה בתנא... היה כבד וללא זרימה וכיוון.

במגניפיקט התגלתה זמרת הסופרן ג... אבל כבעלת קול נדיר באיכותו ומיקי... נפלאה, ובכך היה מעט מן הפיצוי על ה... בניצוח, היחס בין התזמורת למקהלה לא... ברור והטמפים שנבחרו היו מהירים מ... לחצוצרות. שעשו חיל, המגניפיקט הפ... אותה „הדרת כבוד" המגיעה לו.

כוחן הגדול של יצירות באך עומד... עצמו, ואינו נתמך בפרשנות. גם כ... הוא „יומיומי" ו„רגיל" כמו כאן, ה... הביצוע של המגניפיקט... בירושלים יש בו תמיד מן החגיגיות...

מסך ראשון

אשתו

„פולה: — מונודראמה מאת מוטי לרנר, בימוי: רם לוין; תפאורה ותלבושות: סאול סלצברג; תאורה: חני ורדין, בתפקיד פולה: עדנה פלידל. התיאטרון הקאמרי של תל־אביב בפסטיבל ישראל, ירושלים.

המונודראמה, אשר גיבורתה היא אשתו של בן־גוריון, מבוססת על הרעיון שכל פרט בהקשר היסטורי חשוב מסוגל לספק חומר ראוי להציגו כאירוע דרמאטי. זאת כמובן אשליה, כי הבמה דורשת לידה מחדש של כל הדמויות, כיוון שהזהות ההיסטורית איננה מעניקה להן זהות דרמאטית אמיתית. אבל הנוסחה קיימת והיא מנוצלת בקולנוע המסחרי, אשר מצטיין בהצגת האנשים הגדולים בלבוש הפשוט היום־יומי, מחייכים ומתנהגים כפשוטי העם וכמוהם סובלים ושוגים בהרבה הזדמנויות. סביבם המשפחה, אשר כאילו איננה מייחסת חשיבות למעמדם הרם, אבל בליבו של כל אחד מקרובי המשפחה יש הערצה גדולה לגאון.

מוטי לרנר המחזאי ורם לוי הבמאי, בשיתוף פעולה עם התפאורן סלצברג, הרכיבו את התפריט הזה על־פי כללי המשחק הקולנועי. אנו עוקבים אחרי פולה, האשה שהקריבה את עצמה למען בעלה. מנסים ליצור מעין מיני־דראמה, כי אין... למונודראמה. החומר מקורו ב... הימים הללו, אשר העניקו לבן־גוריון... מסתורית, ואולי ידועה — אין זה... לקבוע את האמת ההיסטורית. בכל... פולה מנסה לאתר אותה, מוותרת... דבר ואין פרטים נוספים על האירוע... המסחרי המנחה את היוצרים הוא... של בן־גוריון, וגם אחרים שלמדו על... הספר. יהינו מהאווירה הנוסטלגית... זכרונות העומדים ברקע. העלילה... במקביל לרקע אשר בו נשמע קולה... מדריכה, המסבירה לקבוצת תלמידים... על בן־גוריון בעת ביקור בדירתו... מוזיאון על שמו. כיוון שאין מספיק... לבנות עלילה דרמאטית, האמצעי... העומד לרשות היוצרים... לחלוטין, הוא השפה המדוברת... של פולה. סלנג מורכב מאידיש... עברית מאולתרת הפך ל„אפקט"... העיקרי של היוצרים. כך הם... למפרשים, זוכים לפעמים בחיובי... נזכר בבדיחות ורכילויות של... הטקסט מזכיר את ה„פואנטות" של... האירי הפרובינציאלי.

השחקנית עדנה פלידל עשתה את... ועמדה באומץ לב במבחן הקשה... במסגרת דרמאטית תת־תרבותית.

מחול

ספרד שברגלים

„ספוריד" שבלב מצווית, ללא ספק, בחוזר של כל ריקוד פלאמנקו. אבל הרי נורוצות גם רגליים וידיים וגב ואברים אלה אצל רקדנים נפגעים לעיתים, והכל מסתיים בעצב ואכזבה.

נטע שיוה היתה עד לפני שנתיים הכוכב העולה בלהקתה של פילבירה דוראן, והיא אז נערה שטרם מלאו לה עשרים, הכל ניבאו לה עתיד מזהיר. אבל פציעה קטעה את הקאריירה שלה בעודה באיבה.

כעת שבה נטע אל הבימה, ולכבוד החלמתה יצרה עבורה סילביה... סולו חדשים. האחד... הפלאמנקו והשני לפי מוסיקה של המלחין אלבניז. שני הסולו הללו כלולים ב„פייסטה" — חגיגת... „ספרדיים", בה תופיע הלהקה בבית... לבנים בתל אביב, ביום ב', ה־25...

ג.ס.

קולנוע

עולם עצוב יפה

„נרדפי החוק", בקולנוע „לב" בת"א

מאת יעל ישראל

לא שכחנו להגים ג'ארמוש את סרטו הנפלא, מלפני שנתיים: „זרים מגן עדן" וציפינו לראות את סרטו החדש: „נרדפי החוק", שגם לו שם מקורי קשה לתרגום: DOWN BY LAW. בסרט זה מפתח ג'ארמוש האמריקאי את סגנונו והולך כמה צעדים קדימה, ואף אינו בוחל בשום ז'אנרים קולנועיים קיימים, בהם הוא עושה שימוש אירוני. שוב הוא לוקח אותנו אל המחוזות הנידחים של הדמיון הפרטי שלו, אל עיר עזובה וסתמית ריקה מאדם, שהיא גם שום מקום סימלי, ובה לא מסתובבת נפש חיה, פרט לדמויות הפועלות.

המתכונת החיצונית דומה מאוד ל„זרים מגן עדן". שכן גם ב„נרדפי החוק" יש שלוש דמויות, שאחת מהן היא מהגר, וב„זרים..." היתה זו אסתר באלינט המהגרת ההונגריה), שלושה פליטים של החיים הנודדים על פני מרחבי אמריקה תמוהה וריקה, זו הפרטית והאישית מאוד לג'ארמוש. „זרים" היה סרט מסע קלאסי בו הגיבורים הולכים ולא חשוב להיכן, לפי שלא משנה לאן אתה גורר את עצמך, כי לכל מקום תישא את האטמוספירה הרוחנית שלך איתך. נוודי השום מקום של ג'ארמוש נודדים מכלום לכלום, שום דבר לא מצפה להם כשיגיעו להיכן שגוררות אותם רגליהם. שלושת אנשי השוליים שלו מסתובבים באותו שום מקום של בתים הרוסים ועזובה ברובע עוני חסר ייחוד של איזו עיירה אמריקנית דרומית, ומסתבר, שזוהי ניו־אורליאנס שהפכה באחרונה לאתר צילום פופולרי. אך ג'ארמוש נטל ממנה במתכוון את כל סממניה הרומנטיים וזוהרה הפוטוגני.

אחת הדמויות הוא סרסור קטן בשם ג'ק (ג'ון לורי, שחקן־במאי ומוסיקאי שהופיע גם ב„זרים"), השני שמו זק (טום וייטס שהופיע במרבית סרטי קופולה) והוא דיסק־ג'וקי חסר הצלחה, והשלישי הוא רוברטו המהגר האיטלקי, שזה מקרוב בא ומסתובב עם פנקס מילים חדשות באנגלית, הוא מין נווד קטן וחלשלוש, שצורתו מעוררת גיחוך (אותו מגלם הקומיקאי האיטלקי רוברטו בניני).

מזל ביש מביא את השלושה, שאינם מכירים זה את זה, (ושכמובן כולם חפים מפשע) אל תא כלא משותף בבית הסוהר, שם הם יושבים באפס מעשה ורבים. בעוד רוברטו הליצן מצטט להם בבקיאות ובמבטא קלוקל פסוקים נבחרים משיריהם של וולט וויטמן ורוברט פרוסט, או שהוא מפליט אמרות שפר תמוהות וחסרות קשר כמו: „אין מקום להעיף חתול בחדר הזה" וכו'. אגב, אצל ג'ארמוש לשפה יש תמיד משמעות מיוחדת, ודווקא המהגר (או המהגרת ב„זרים) הוא היותר בקיא באנגלית משני האחרים.

כמו ב„זרים" גם בסרט זה ממשיך ג'ארמוש לעסוק בקלישאות סרטי המסע, אך לוקח גם מסרטי הבריחה מבתי כלא. אלא שאצלו אין שום בריחה נועזת ושום ידידות גברית אמיצה. ערכים אלו מוצגים במלוא עליבותם, מפני שהדמויות שלו הן היפוכם של הגברים הגבריים, ולכן גם בריחתם נלעגת ולא הירואית.

העלילה של ג'ארמוש אנמית, איטית ורזה. אין אצלו שוסר דרמות, בנוסח סרטי בריחה וכלא: „רכבת אל החופש", „הבריחה הגדולה" או „הפרפר". את יחסו לסרטים אלו שם ג'ארמוש בפי המהגר, שהוא היחיד שעדיין מוקסם מהסרטים ההוליוודיים, וחולם להגיע לטקסס שבמערב הפרוע. אבל דווקא רוברטו הקטן, הנווד העלוב, הוא הרוח החייה בין השלושה, הוא המפשר ביניהם ומשמח את הצופים במכטאו המצחיק. תפקידו של רוברטו להיות המצחיקן, פיקארו, שירו בכל ויד כל בו, מין מוקיון איטלקי, ארלקינו, חושם וגם צ'רלי צ'פלין, שציצית שיער ראשו ושרידו הנפולים מלעיגים לחזותו. אך למרות שהוא נראה כקריקטורה של גבר הוא היחיד שיוצא ללא כל פגע. הוא סתגלתן ואופטימיסט, יודע להסתדר ולשרוד בכל מצב ולכן הוא היחיד שימצא בית ואהבה, בעוד ג'ק וזק ימשיכו בדרכם מכלום לכלום.

אחת מאימרותיו המוזרות של רוברטו היא: „עולם עצוב יפה", שמאפיינת בדיוק את העולם בסרטי ג'ארמוש. עולם מתמוטט, מלנכולי וריקני, וגם מצחיק ונוגע ללב. עירוב של סוט ופיוט, אגדה וחלום בלהות, המתובלים בהומור שחור. את הפיוטיות והיופי שבעולם המכוער והעזוב משיג ג'ארמוש שוב, בעזרת צילום בשחור־לבן, סגנון מינימליסטי ואווירה דחוסה, שמושגת בזכות צלמו רובי מולר, אמן התאורה והצללים, שעבר ברוב סרטיו של וים ונדרס, מורו הרוחני של ג'ארמוש. ב„נרדפי החוק" הוא ממשיך להציב מגבלות בפני עצמו, אף שבחומרה פחותה המוו של „זרים", שצולם בקפדנות נזירים ופורמליסטית, ובין כל שוט החשכה התמונה לשניות ספורות.

למרות שהוא פועל בשולי תעשיית הסרטים, ג'ארמוש אינו מזהה עצמו עם קולנוע מחתרת, בראיון איתו אמר: „אני רוצה להתקיים איפשהו בין הזרם המרכזי האמריקני לבין הסגנון האירופאי האינדיווידואלי. זו קומבינציה בין הכישרון האמריקני לנראטיב לבין וכוח האירופאי, ביצירת אווירה וסביבה. אני קורא לסגנון הסרט NEO-BEAT NOIR-COMEDY", עם עלילה שמסתגלת לקונוונציות, ואווירה שהיא בחלקה סיוט ובחלקה אגדת פיות".

„נרדפי החוק" — אווירה שהיא בחלקה סיוט ובחלקה אגדת פיות

אירוע

א.מ.י מארחת את פ.י.א

מאת יעל ישראל

א.מ.י — אגודת אמני ישראל, מתכבדת לארח השנה את הכנס ה־54 של פ.י.א. — הפדרציה הבינלאומית של האמנים, בה חברים חמישים ושבעה איגודים מקצועיים מארבעים ושלוש ארצות.

הקונגרס מתקיים אחת לשלוש שנים, וקובע אמנות וכוונות יוצרים ומבצעים. השנה יודגש נציגי האמנים על ה„שימוש החוזר בהצגות ומופעים מצולמים ומוקלטים" — במילים פשוטות הכוונה, כמובן, להקלטות הפירטיות של סרטים והופעות בווידיאו, וכן של הקלטות מוסיקליות, כשהרצון הוא למצוא דרך שתבטיח את זכויות האמנים המופיעים בהקלטות ובסרטים אלה. חשיבות הנושא הגדולה, שהוא כקוץ בבשר לרוב האמנים בעולם, תביא לכנס, כמאה משתתפים, חברי משלחות האיגודים, ומשקיפים של איגודים בינלאומיים הקשורים לתרבות ולהמלוגי יצירה.

המשלחת הישראלית מורכבת מחברי א.מ.י הבכירים: גילה אלמגור, מיקי ורשויאק, שלמה בר שביט, מכרם חורי, יהודה פוקס, אורי לוי, טובה פרדו, כשאת הקוסמים מייצג הקוסם רוני שכנאי. הכנס יתקיים במלון „רן פנורמה" בין ה־30־24 למאי ועלותו כ־45,000 דולר שנתרמו מגופים ממשלתיים ומסחריים כמו עיריית ת"א, משרד החוץ והתעשייה, כור, בנק הפועלים ואחרים. מארגני הכנס ינסו להנעים את זמנם של המשתתפים באירוחי ערב, בסיורים בארץ ובמסיבות.

מאת א. אבישר

שאלה של זיהוי

...הורשע בבית־המשפט המחוזי... במכירת סם מסוכן מסוג הרואין... בשם שמעון, נגזרו עליו 18... בפועל ו־18 חודשי מאסר על... אולם נוסף על כך הופעל נגדו... של שלוש שנות מאסר על תנאי... עליו נעבר בגין עבירות התפרצות... ולכן הוטל עליו לרצות עונש כולל... שנים וחצי שנות מאסר בפועל.

אהרון ערער על ההרשעה, ולחילופין נגד חומרת העונש.

...לערעור על ההרשעה, זה נסב כולו סביב שאלת זיהויו על־ידי השוטר הסמוי. לדברי שמעון, השוטר הסמוי, פגש את אהרון פעמיים. תחילת ההיכרות ביניהם היה לאחר שאירעה התפרצות לדירתו של... ונגנבה ממנו מערכת סטריאופונית... כי מיודעו של אהרון, רפי, ידו... שמעון להיעזר באהרון כדי... להחזיר את הרכוש הגנוב. הוא... עם שמעון, בתיווכו של אחד בשם... לאחר פגישה זו בוצעו, לדברי שמעון,... הסם.

אהרון נעצר לאחר שבועות רבים. לא נערך... זיהוי, אלא רק עימות בין שמעון לבין... האחרון מכחיש כל היכרות עם... מסתבר, שבכתובת בה נערכו... של אחיו של אהרון. האח טוען,... זה שנפגש עם שמעון בעניין... שנגנב על־ידי רפי, אך סירב... לשאלות בדבר היותו קשור במכירת... על זכות השתיקה השמורה... העלולים להפלילו. שמעון מייחס... אהרון אירועים שלמעשה קרו...

...רב בין שני האחים, וישנה... כניה שאדם שאינו מכירם היטב... להבחין ביניהם, כאשר אין הוא רואה... ונתקל רק באקראי באחר... היו דומים גם כאלה, שתיתכן... מצירו של שמעון... כי אין לבוא בטרוניה אל המשטרה, כאשר לא בחנה את זיהויו של אהרון על־ידי שמעון באמצעות מסדר זיהוי — ההתושב בעובדה ששמעון מסר על שלושה מפגשים עם החשוד. וניתן היה איפוא להניח כי הספיק להורשם היטב מתווי פניו. אולם כאן יש להבחין בין שיקול הדעת הסביר של המשטרה, והעובדה שאין לראות בהתנהגותה משום מחדל שבעטיו יש לפסול את זיהוי הנאשם, לבין מצב עובדתי, אשר התברר בדיעבד, ואשר לאורו מסתבר כי מסדר זיהוי היה למעשה חיוני כדי לשוות משקל מכריע לזיהוי.

במלים אחרות, לו היתה המשטרה בשעתה ערה לכך שקיימים כאן שני אחים בעלי הופעה ותווי פנים כה דומים; שאחיו של החשוד רק הוא אשר גר בדירה בה נפגש הסוכן, לפי סברתו, עם החשוד; ושהאח טוען כי הוא ולא אהרון אכן נפגש עם הסוכן, כי אז יש להניח, שהמשטרה היתה עורכת מסדר זיהוי לשמעון. במסדר זה היו משתתפים, בין היתר, שני האחים. מכל מקום, עתה מסתבר כי מבחינה אובייקטיבית היה צורך במסדר זיהוי, אף אם מבחינת ידיעתם הסובייקטיבית לא שגו חוקרי המשטרה, כאשר נמנעו מלערוך מסדר כזה.

השופט כך טען, כי לא שוכנע שאכן נערכו הפגישות של שמעון עם האח, ולא עם אהרון. הוא לא שלל את האפשרות כי האחים ביצעו כאן „תרגיל", תוך ניצול הדמיון שביניהם, כדי לחלץ את אהרון. אולם קל יותר להשלים עם הצלחת מזימה כזאת מאשר לסכול את האפשרות האחרת. החמורה פי כמה, כי בשל טעות בתום־לב מצד השוטר הסמוי הורשע אדם שאינו אשם בעבירות הספציפיות.

לשופט כך נראה, כי הספקות מחייבים את המסקנה שאשמתו של אהרון לא הוכחה במידה הדרושה במשפט פלילי. לפיכך קיבל בית המשפט העליון את הערעור וזיכה את אהרון מחמת הספק. כן הורה ביהמ"ש לפתוח בחקירה משטרתית נגד אחיו של אהרון בקשר לכל ההיבטים הנוגעים מעדותו.

בולים ובולאים

מאת יהושע מרקוס

תערוכת בולי תנ"ך

...אלה התקיימה בבית התנ"ך... בתל־אביב תערוכת בולי... על־ידי איגוד אספני... ישראל בחסות התאחדות בולאי... והשירות הבולאי. השתתפו 14... עם 16 תצוגות בנושא התנ"ך, על... ישראל ובולים מכל העולם. התערוכה... עניין רב, במיוחד בקרב תלמידי בתי... שביקרו בה עם מוריהם. כן נערכו... מאורגנים של סמינרים למורים... שהיתה צנועה בהיקפה, כללה... ופרסים בולאיים מרשימים.

...הפתיחה השמעו דברי הערכה... ולמארגנים. לאחר דברי פתיחה של... בית התנ"ך, אליעזר בר־חיים, ודברי... מנהל התערוכה, אריה ליץ, על... התנ"ך בבולי ישראל ובבולים... העולם, בירכו סגן ראש עיריית תל־... (נתן וולך), מזכיר מועצת פועלי תל־... (קאופמן), יו"ר התאגדות הבולאים... (סינק), ומנהל השירות הבולאי,... שציין כי התנ"ך תופס מקום... על בולי ישראל, וכי נרבים מהם... על השובלים פסוקים מהתנ"ך.

...הבולטת בתערוכה היתה של יוחנן... כתב בצה"ל, שהציג גליון מזכרת... הפירות ולוחות הברית על בול קנדי עם כתובת בעברית על בול עשרת הדיברות (הציור של רמברנדט), תצוגה זו, זכתה בפרס התערוכה, שנתרם על־ידי איגוד אספני „הולילנד" (ארץ הקודש) ו„יודאיקה" בארה"ב.

שלום אריסמן, שהציג את החי והצומח על בולי התנ"ך, זכה במדליה מוזהבת ובמדליה נוספת, של איגוד „יודאיקה" בישראל. לצבי אפרת שהציג בולים בנושאים מבריאת העולם ועד שיבת ציון, הוענקו מדליה ופרס העמותה של בולאי תל־אביב. יעקב זכאי, שהציג חותמות ישובים ששמן נגזר מהתנ"ך, זכה במדליית כסף ובפרס מטעם מועצת פועלי תל־אביב. כן זכו במדליות עו"ד עמירם חרלף (חותמות ישובים מן התנ"ך), מדלית כסף; אליעזר איסטנד (בתי כנסת על בולים), יצחק גינור (תנ"ך בבולי דואר), מדליה מוכספת. יוסף להקוביץ (בולי הקק"ל), ארד. מנחם מרגלית (תנ"ך וארכיאולוגיה), ארד. פאול הירש (חגי ישראל), דפלומה. יקותיאל פלביץ ובולי הקק"ל מחוץ לתחרות מדליה של איגוד אספני „יודאיקה" בישראל. מפעל הבולים של הקק"ל זכה לתחרות בדפלומת השתתפות.

ביום פתיחת התערוכה הופעל בבית התנ"ך סניף דואר מקומי שהטביע חותמת דואר מיוחדת עפ"י רישום של שאגאל, כשבמרכזה דיוקנו של משה רבנו ולוחות הברית.

חותמת שאגאל שהוטבעה בפתיחת התערוכה ב־6.5.87

מועצת ועדי העובדים

לנסח מחדש את משנת העבודה

„חשוב שצריך להתחיל כאן מחדש", אמר חנן ארז, מזכיר מרכז מפ"ם, בדברי הפתיחה שלו לפני צוות כינון מועצת ועדי העובדים של מפ"ם. „אנו באים להתמודד בנציגות עם נושא שתנועת העבודה נכשלה בו. מדיניותה של הממשלה היא מורשם מצוח להמשך השחיקה בשכר העובדים ולפגיעה בייצור. מוכרחים לנסח מחדש את 'משנת העבודה' ואת המושג סולידריות העובדים".

„כדי להבטיח הסתדרות איתנה, כדי שתתקיים דמוקרטיה פעילה ובנייה מלמטה, יש צורך בגוף כשלנו", אמר ארז. „צריך למנוע פוליטיזציה של האיגוד המקצועי, אך ברור שההכרעות הקובעות גורלו של מפעל הן במקרים רבים הכרעות פוליטיות".

כזכור, כ"ו במאי נערך כנס כינון המועצה. בין 250 המשתתפים באותו ערב חגיגי, שייצגו 87 מקומות עבודה, היו חברי ועדים, מהם 26 יושבי ראש ועדים. לצוות הכינון הגיעו אומנם פנים מוכרות, אך בין למעלה מ־40 נציגי העובדים היו גם אנשי ועדים חשים, שהצטרפו בשבועיים האחרונים למועצה, כמו גם כאלה שלא יכלו להגיע לכינוס הכינון.

במהלך הישיבה, שמספר עוהדים הגדירוה כ„מרגשת" ואחרים, כפיני גרוב („אתא"), הדגישו את היותה „פתח לתקווה שלא הכל אבוד", העלו המשתתפים נושאים ורעיונות שלדעתם חייבים להנחות את הפורום בעתיד. רבים הדגישו את נושא הסולידריות בין העובדים על בסיס הרחב.

יצחק אסא, חבר הנהלת הסתדרות המורים, עמד על חשיבותה וחיוניותה של הברית בין הייצור והאינטליגנציה העובדת. חיים אמויאל ממספנות ישראל העלה את נושאי החוזים האישיים, קבלנים, ביטול שיטת כונסי הנכסים, ואת הצורך במעבר לשבוע עבודה בן 5 ימים. מישל אלמליח (מספנות ישראל) הציע להתחיל ולארגן ביקורים הדדיים בין מפעל למפעל. בתיה שלומי, יו"ר ועד נשות השוטרים, הודתה לחברי מפ"ם — „היחידים שעמדו לצידן בעת צרה", כדבריה. נמרוד דגן, חבר מרכז הסתדרות המהנדסים, קרא לשיתוף פעיל יותר של עובדים בהנהלות, ולהגברת הערכות ההדדית בין העובדים.

על המתרחש במפ"ם

„אם לא נזיז את העגלה היא תדרוס אותנו"

הפתעת הערב היה אהרון גרינברג, יו"ר ועד עובדי תדיראן עפולה, כשהגיע תורו לדבר, קם והכריז על הצטרפותו למפ"ם. „אם לא אנו נזיז את העגלה, העגלה תדרוס אותנו", אמר גרינברג, והתיישב למלא את טופס ההצטרפות.

אפרים זילוני, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, שסיכם את הפגישה, שם את הרגש בשני נושאים העומדים על הפרק ושבהם יש לטפל במסגרת הפורום: המשא־ומתן על השכר והבטחת התעסוקה. בהתייחסו לתפקיד המועצה אמר, כי היא עליה להחליט ולהוביל, ולשמש כתובת לוועדי העובדים שאינם יכולים להשתתף בפורום.

בין ההחלטות האופרטיביות שאליהן הגיע הצוות, ההחלטה להקים ארבע מועצות אזוריות, חמש ועדות בעלות תחומי פעילות מוגדרים, וכן קביעת מועד לכינוס המליאה של המועצה, שיתקיים בגבעת חביבה ב־26־27.6.87.

מחאה שפויה

החלטתה האומללה של הממשלה, לקבוע שכר לימוד שונה ל„בוגרי צבא" ולכאלה שלא שירתו בצה"ל, תפסה את הסטודנטים מכל הפלגים לא מוכנים. התגובה המיידית היתה התגודדויות מקומיות. מצד אחד, התומכים בהחלטה מ„מחנה הימין" ומהצד השני — „המחנה השפוי".

ההתארגנות המסורתית למחאה החלה כבר באותו ערב. חברי אומ"ץ (מפ"סק"צ) בירושלים הפגינו מול ביתו של ראש הממשלה. באותו זמן התארגנו חברי ה„צוותאות" בתל אביב חיפה וירושלים, יחד עם תאי הסטודנטים, להפגנה ביום ב' בבוקר.

חברי התאים החתימו אלפי סטודנטים על עצומה נגד ההחלטה. חגית יערי, חברת ועד התרבות באוניברסיטת ת"א מטעם „צוותא סטודנטים", ארגנה כמאה מחבריה בחוג התיאטרון למיצגים ברחבי הקמפוס כשהם עוטים מצנפות קו־קלאקס־קלאן. התגובות המעודדות, וההשתתפות הרבה בפעולות המחאה, מוכיחות שלמרות הכל, כשמדובר ברגע של אמת וחשבון־נפש, גם הסטודנט השאנן ביותר מתעורר.

בעת הדיון בכנסת על הצעות אי־האמון בממשלה חוללו חברי „אומץ" מהומה קטנה, כאשר התרוממו לפתע ממושביהם ביציע וחשפו חולצות הנושאות אותיות שהצטרפו למילים „לא לגזענות".

בישיבת נשיאות התאחדות הסטודנטים הארצית דרשו נציגי מפ"ם להשבית את הלימודים לאלתר. הצעה שוכתה בתמיכתם של מספר ראשי אגודות. בסופו של דבר לא התקבלה ההצעה בשל לחצם של ראשי האגודות המזוהים עם הימין.

מחליפים את הגווארדיה הוותיקה

פעילי האיגוד המקצועי מדור המשך מחליפים את הגווארדיה הוותיקה בסניפי המפלגה.

סניף טבריה מחדש את פניו. דוד גלנט, מזכיר סניף צעיר בסניף טבריה, קיבל את שרביט הניצוח מידי יוסי ויצמן (המכהן כיו"ר ועד עובדי בית החולים „פוריה"), אשר נבחר ברוב קולות.

דוד גלנט, מצעירי דור ההמשך, הינו איש האיגוד המקצועי במועצת פועלי טבריה על אף יכולתו הרבה הוא נמנע ממתן הבטחות, אך התחלת חידוש הפעילות מבשרת הרבה נחת מסניף טבריה.

זאב הוניג (רבש) ממשיך לכהן כיו"ר הסניף ומבטיח כי עוד נלקק דבש מסניף טבריה.

חידרה ממשיך לכהן כגזבר וסמדר כמזכירה טכנית.

יוסי סולומון מלווה מטעם המרכז את חידוש הפעילות ומבצע 1:1.

פיני גביש, מצעירי דור המשך, נבחר כמזכיר סניף מפ"ם בראשון־לציון. גביש מכהן גם כאיש האיגוד המקצועי במועצת ראשל"צ וכרכז איזור השפלה של האיגוד המקצועי במרכז מפ"ם.

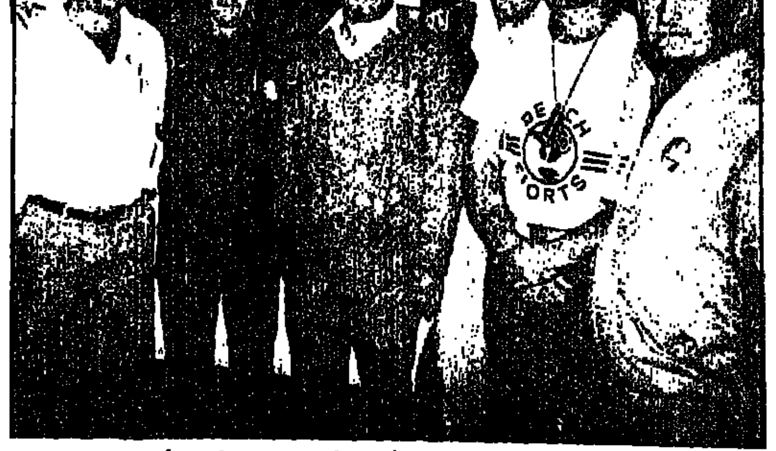

הדמויות שעשו את המאבקים. מימין לשמאל: פיני גרוב (אתא), לואי רוט (בל"ל) חנן ארז מזכיר המרכז, חיים אמויאל (מספנות ישראל), יוסי („האדום") סולומון ומישל אלמליח (מספנות ישראל)

● בשיתוף עם החי אשר ליבלינג וסימת שווייצר, וסניפי הנגב, יתקיים בשבועות כנס של פעילי מפ"ם בקרב יהודי בריה"מ. הכנס ייערך בגבעת חביבה ב־2.6.87. ישאו דברים יעקב חזן וחנן ארז כשבתוכנית, לבד ממסיבת ריקודים וארוחת־ערב חגיגית, גם דיון עם גרגורי קנוביץ, מסורב עלייה מקיבוץ סאסא.

זהו שלב נוסף במעורבותה של מפ"ם בקרב יהודות בריה"מ, המונה כ־175 אלף איש בארץ.

● ישיבת מזכירות איזור הנגב. בהשתתפות קרוב ל־30 נציגים מסניפי הנגב נערכה בערד. הישיבה החגיגית אורגנה באווירה משפחתית על־ידי אנשי הסניף המקומי בערד, שלא חסכו מאמצים להצלחת המפגש. מטעם המרכז השתתפו ולדי מורג ואבי שיין, שסקרו את המצב הפוליטי כיום (מורג) ואת פרוייקט „1:1" (שיין).

בהמשך הערב התפתח דיון ער שנמשך למעלה מארבע שעות. דיברו ולקחו חלק פעיל נציגי הסניפים, ברובם מעיירות הפיתוח בנגב. כולם מונהגים ע"י מנהיגות מקומית שצמחה באיזור, כשלמרות ריחוקם הגאוגרפי מהמרכז פעילותם בהחלט מורגשת בו.

1:1

הושלם הסבב הראשון

בימים אלה הושלם בכל סניפי מפ"ם הסבב הראשון של חלוקת פנקסי 1:1, ובמתן הסברים על הקובץ הממוחשב ואפשרויות השימוש בו. כן נבחר בכל סניף מטה, שתפקידו לבצע את מטלות המבצע, הכוללות סריקת הקובץ (על 140 אלף השמות שבו), יציאה לבקורי־בית וקיום חוגי־בית.

אבי שיין, רכז המטה הארצי של 1:1, שבנה לוח זמנים דחוס, הכולל מטרות ויעדים מוגדרים עד לשלב סיום המשימה, מסר כי הסניפים המובילים כיום הם סניף ראשון־לציון, חיפה, ירושלים, באר־שבע, קרית־ים, דימונה, כשעשרות תלושים מתקבלים מהמגזר הערבי.

אין יותר כרטיסיות ישנות...

לדברי אריה חרש, רכז מרחב חיפה־רמתי, הקובץ שקיבל נמצא ככלי אמין ומדויק באיתור פוטנציאל הבוחרים של המפלגה. „מה שטוב בקובץ", אומר חרש, „שאפשר לקבל מיד את רשימת האנשים לפי סקטורים שונים.

„אצלנו בסניף קיבלנו בשלב ראשון כ־10,000 שמות, ואחרי בריקה ראשונית אנו מתמקדים ב־6,500 מהם בחיפה. מה שחשוב לי להדגיש הוא, שעל־ידי הרמת טלפון למטה ההערכות במרכז, תוך יומיים אני מקבל תשובה מוסמכת לכל שאלה. לדוגמה, אם אני רוצה לשלוח פנייה ישירה רק לדור הצעיר, אני מקבל לפי השנתון את הכתובות של כולם, על מדבקות, והמכתבים יוצאים לדרך. אין כבר צורך לחפש שמות בכרטיסיות ישנות שנאספו במשך שנים בסניפים..."

ברוח יערי בר"ג־גבעתיים

לא היה זה ערב אזכרה בסניף רמת־גן־גבעתיים.

בערב שהוקדש לזכרו של מאיר יערי השתתפו פרופ' אלקנה מרגלית, שחקר את תולדות השומר־הצעיר כתנועת נוער מגשימה, שהקימה תנועה קיבוצית ומסגרת פוליטית; דב בר־ניר, שהיה שותף לפעילות השומר־הצעיר, הליגה הסוציאליסטית עד מפ"ם בהרכביה השונים, ויעקב שצברג, חבר מרחביה, שחי כ־60 שנה במחיצתו של מאיר והאיר תווים אישיים ובלתי ידועים לציבור.

שלושת הדוברים לא נשארו בתחום העבר, אלא התייחסו להתרחשויות ההווה, תוך בחינת השקפותיו ורעיונותיו של מאיר. כאמור, לא היה זה ערב נוסטלגי עצוב, אלא מפגש של הגות ודיון רעיוני מעמיק של ותיקי הסניף.

הערב נפתח ונחתם בקריאת פרקים מכתביו של יערי. כן הוקרן סרט וידאו המשלב קטעי ראיון שנערך עימו בשנים האחרונות ותצלומים מטכס הלווייתו בקיבוץ מרחביה.

חנינה תכסה על פשעים

לאחר 12 שנות דיקטטורה ביקש נשיא אורוגוואי לרצות את הצבא: „חוק השיכחה" שנתקבל בקונגרס פטר את הקצינים, שהואשמו בפשעים נגד האנושות, מעמידה לדין ■ אלמנותיהם של שלושה אישים שנרצחו בעת השלטון הדיקטטורי יזמו איסוף חתימות לקיום מישאל־עם, העשוי לבטל את חוק החנינה

אזרחים במונטבידיאו מריעים לנשיא סנגינטי

מאת שלמה סלוצקי

שנים רבות עברו מאז אותם ימים שבהם יכול היה העם באורוגוואי להתגאות בכינוי „שווייץ של דרום אמריקה". כינוי זה ניתן על סמך רמת החינוך האוניברסיטאי שלה, רמת הרפואה הציבורית ושירותי הרווחה והשלטון הדמוקרטי, אשר היה איתן עוד מאז המאה הקודמת, בניגוד לשכנתה הקרובה והגדולה ארגנטינה, שידעה הפיכות צבאיות במחזוריות של אחת לכמה שנים.

כיום חצי מיליון גולים, רובם צעירים, משוטטים בחו"ל בעל כורחם, כשמאחוריהם מאות „נעדרים" ונרצחים על־ידי הצבא, שקם ב־1973 על יוצרו ויכול לו.

באורוגוואי של 1987, לאחר 12 שנות דיקטטורה שבין 1973 ל־1985, שהסתיימו בשלטון אזרחי, המותנה ברצונו הטוב של הצבא היושב במחנות, לאחר חוק החנינה הנקרא שם „חוק השיכחה". חוק זה שחרר ממשפט עשרות קציני צבא שהיו מעורבים ברצח, עינויים ופשעים נגד האנושות. הממשלה האזרחית, אשר נכנסה לתפקידה לפני כשנתיים, היתה נתונה ללחצים עוד לפני הקמתה. הבחירות עצמן, אף כי היו חופשיות, לא איפשרו את העמדתם של מועמדים מסויימים ממפלגת הלבנים של המרכז ולא מ„החזית הרחבה" השמאלית, ומכאן שהיו מותנות מלכתחילה.

מוכן לוויתורים

הנשיא הנבחר, חוליו מריה סנגינטי, הוא דמוקרט, המצהיר שהדבר החשוב ביותר הוא להגיע להעברת השלטון לנשיא אזרחי אחרי הבחירות הבאות. הוא מוכן לוויתורים רבים לאנשי הצבא, כדי להגשים מטרה זו. וכאשר ואם הנשיא מוכן לוותר, אזי הצבא, ובעיקר הקצינים שהיו מעורבים בפשעים נגד האנושות ושאמורים היו להשפט, יודעים לסחוט ויתורים למכביר. הגדול בהם הוא „חוק השיכחה", שהתקבל בקונגרס של אורוגוואי ב־22.12.86, לאחר דיונים ארוכים שהתנהלו עד לשחר יום המחרת. אמור היה להתחיל משפטם של כמה קציני צבא. לאחר איומי הנשיא סנגינטי וכמה משריו, כי המדינה נמצאת על סף הפיכה, שבה הצבא יטול לידיו שוב את רסן השלטון, אם אנשיו ייאלצו להשפט כפי שהחוק והחוקה מחייבים, התקבל „חוק שיכחה". כך מכסים פשעים בחנינה. אולם בכך לא היה סוף פסוק. הסכין שבה ביקשו לחתוך את העבר הפכה לחרב פיפיות. שכבר מכוונת הישר ללב המערכת הצבאית והמשפטית, שניסתה לחפות על הפשעים החמורים. שלוש אלמנות של אישים פוליטיים שנרצחו בעת המשטר הדיקטטורי דורשות עריכת מישאל־עם שבו יאושר או יידחה „חוק השיכחה". אם שלוש הנשים — מיצ'לינה, גוטיארז רואיז, וגטט דה איסלאס — יצליחו לאסוף 550,000 חתימות מאזרחים, אזי — על פי שרידי החוק של אותה שווייץ של דרום־אמריקה, שהדיקטטורה לא מחקה — תיאלץ הממשלה לערוך את המישאל. התוצאה שתתקבל תחייב את הממשלה ותבטל את „חוק השיכחה".

הסקרים מדברים על 60 אחוז מהציבור המצהירים על התנגדותם לחוק השיכחה ומדובר ככר על יותר מ־350,000 חתימות מתוך ה־550,000 הדרושות. ברור איפוא כי לממשלה ולצבא יש ממה לדאוג.

טיעונים מול רובים טעונים

פעם אחת יחידה הופעלה הטכניקה של מישאל־עם, והצליחה, זה היה בשנות החמישים, כאשר הממשלה העלתה את מחיר הנסיעה באוטובוסים בכמה אחוזים וקבוצת אזרחים דרשה לקיים מישאל־עם ולבטל את החוק. אחת אחת נאספו אז החתימות עד שהגיעו ל־25 אחוז מהבוחרים, השיעור הדרוש לקיום מישאל־עם, שאכן התקיים וביטל את החלטת ההעלאה של כרטיסי הנסיעה. אלא שאז הנושא לא היה טעון כל כך והרובים של אנשי הצבא והמשטרה לא היו טעונים אף הם. כיום, גם אם החתימה ורישום הפרטים המזהים אינם מהווים תמיכה פורמלית בעד או נגד השיכחה, אנשים ברחוב חוששים שמא הרשימות המסורות למימוש הליך דמוקרטי זה יהפכו חיש מהר לכלי שרת בידי הצבא אם וכאשר יחליט לחזור לשלטון „לעשות סדר", תוך שהוא מתחיל לחפש את אלה שחתמו על העצומה.

הפעם דרושות 550,000 חתימות. באיסוף החתימות עסוקים כחודשים אלה עשרות אלפי פעילים, ברובם בלי עבר פוליטי־מפלגתי. „חוק השיכחה" הצליח לשבור את המסגרות הפוליטיות המסורתיות, והביא חלקים רחבים (כ־30%) ממפלגת הלבנים ואף בוחרים מסורתיים של מפלגת האדומים (מרכז־ימין) שבשלטון, למערכה ציבורית למען שלטון דמוקרטי. מי שרצה להשאיר את הצבא בבסיסיו ולהשכיע את רצונם של מי שעמדו להישפט על־פי החוק, הוציא למעשה את ההמונים לרחובות. אלפי אוספי חתימות עוברים מבית לבית. כל ביקור כזה המגביר את התודעה הפוליטית, הן של המחתים והן של המתבקש לחתום, גם אם הוא מסרב.

תיאום בין הצבאות

השיחה אינה נסובה רק סביב חוק השיכחה ומישאל־העם. אלא על המצב בכללו, על הקשר בין דיכוי פוליטי לבין דיכוי חברתי־כלכלי. על העובדה שחלק ניכר מהאנשים שנעלמו או נרצחו על־ידי כוחות הדיקטטורה נתפסו בארגנטינה, ברזיל או צ'ילה ונמסרו לשלטונות אורוגוואי, הודות לתיאום בין הצבאות, שסוכם בקורסים המשותפים במכללות הצבאיות בארה"ב. כך חוזרים למצבו הדפוק של „האיש הממוצע" באורוגוואי, אותה מדינה שהיתה גאוותם של כל תושביה, אך כמה גנרלים בשרות אינטרסים זרים הבריחו רבע מאזרחיה, רובם צעירים, לגלות שעדיין לא חזרו ממנה, כשלכל אזרח באורוגוואי יש כיום בן־משפחה מחוץ לגבולות המדינה. אחרי שסוגרים את מעגל השיחה וחוזרים לעניין העצומה, ישנה אחת מתוספת עוד חתימה.

העצומה שחייבת לקבל את תמיכתם של 25 אחוז מציבור הבוחרים בארץ היא רק המשוכה הראשונה לפני מישאל־העם לגבי „חוק השיכחה", שכן 51% מהאוכלוסיה יידרשו להצביע נגד החוק, כדי שזה יבוטל. יש דעות שונות לגבי הסיכויים שזה יושג.

תומכי הממשלה מסבירים את הגדול של חתימות שצורפו לעצומה הראשונים להרצחה, כתוצאה מהנטיה של אזרח אורוגוואי, אשר — כביכול — יתנגד לעולם לצרף את חתימתו ל„חתום כדי שהעם יחליט". אך כאשר שעת ההצבעה, הם טוענים, יצביע „ההגיון הבריא", בעד חוק השיכחה. יוזמי המישאל ומתנגדי החוק שרווקא כאשר יושגו 550,000 הדרושות ויצליחו להתגבר על ההתנכלויות נגדם, הרי במישאל־העם סודי ולא מחייב כחתימה על העצומה העם את רצונו הברור לשפוט את אנשי המעורבים בפשעים נגד האנושות חוק השיכחה.

החודשים הקרובים יוכיחו את באמנותה של אורוגוואי לאותם דמוקרטיה שהיו בעבר סימן־ההיכר שלה.

המדד העליון של שילה

מאת עמירה הגני, פילדלפיה

שמה המלא הוא: שילה רוזאן. אבל מהרגע הראשון שבו היכרנו זו את זו, הבהירה לי חד־משמעית כי בשבילי היא שילה. זה הקל עלי מאוד, הפטור הזה שניתן לי מגינוני רשמיות ופורמליות. ובאמת, שילה — בת 32 — מבחינת גילה, לפחות, היתה יכולה להיות בתי. לגבי היא אשה צעירה ונחמדה מאוד, חברותית וקלת תקשורת. מה אני לגביה? אולי „עולה חדשה" שמצווה לעזור לה בצעדיה הראשונים בארץ לא־נודעת. אבל מכיוון שמלכתחילה הבהרתי לה שאינני בחזקת „עולה חדשה" כאן, אלא אורחת־לרגע, צריך לחפש את דחפי העזרה והסיוע של שילה במקום אחר. כדאי לחפש, מאחר ששילה יוצאת־דופן מסביבתה באורח בולט, והיא גם מציינת זאת מדי פעם, בלא־מעט גאווה.

ביתה של שילה, הבנוי כביתנו, מרופד כולו: שטחים מקיר אל קיר, כורסאות וספות עמוקות, חימום נוסף על החימום המרכזי של הבית. אתה נכנס לשם וחש עצמך מיד בתוך קן. זה מתוכנן: שילה משגיחה במשך היום על כמה ילדות משל שכניה, פורשת אמהות רכה ומחמירה לחילופין על ארבע פעוטות לאורך כל היממה. בכך היא מוסיפה סכום לא־מבוטל להכנסתו הקבועה של בעלה, איש־מחשבים, המרבה בנסיעות ונעדר הרבה מן הבית. אחת התוצאות מכך היא, אולי, להיטותה לדבר מדי פעם גם אל מבוגרים.

שילה אשה צעירה, נמוכת־קומה, שערה הכהה גזוז קצר, פניה חביבות ובדרך־כלל היא מחייכת, דיבורה שוטף וגרוני. אל הילדות הסובבות אותה היא מדברת בחיבוב ובציווי, לפי הצורך, ומקפידה ללא־ויתור על גינוניהן. בא אורחו — כל הפעוטות אומרות לו „היי". כשהוא נפרד — חייבת כל אחת מהן ב„ביי־ביי" משלה. כשאני שואלת לשלומה של ג'יימי, שהיתה חולה — ג'יימי עצמה חייבת להודות לי על ההתעניינות. לפעמים זה מביך קצת, אבל מחינוך כזה תגדלנה כנראה נערות שגינוני התקשורת שלהן משופשפים. זה חלק מה„בייביסיטינג" שעבורו משלמים לה.

כבר בביקור הראשון בביתה עלתה בי המחשבה שזה בית דתי. תמונות קדושים על הקירות, זר נוצרי־מסורתי בכניסה. לבתה, הבכירה קוראים מאריה — לא מרי, כמקובל. וביום א', כשכל השכנים יצאו לנקות את מכוניותיהם, נעדרו שילה ומשפחתה מן הבית. אחרי הצהריים, כשנפגשה לי מרחוק וקראה: „מה עם מכונת הכביסה שלך?", ואני אמרתי: „או, היא עובדת בסדר גמור. חיפשתי אותך בבוקר לשאול אותך איך מכבסים" — השיבה, כמובן מאליה: „היינו בכנסיה".

אשה צעירה, בת 32, לבושה כל העת מכנסיים ומקטורנים, חביבה ופתוחה, בית מצויד בכל אביזר של נוחות טכנית — דתית?

„אני דתית", אומרת לי שילה (כשהצלחנו למצוא לנו שעה לשיחה שקטה. הקטנה נרדמה למעלה, הגדולות משחקות בחדר השני או צופות בטלוויזיה — ויתור גדול מצד שילה, האוסרת צפייה בטלוויזיה עד 4 אחה"צ — „אני דתית, אבל לא כמו אמא שלי. אמא שלי היתה דתית באמת, כל שעה פנויה בחייה היתה מוקדשת לפעילות ברוח הדת. כשנפטרה, לפני ארבע שנים, מסרטן — לא התלוננה אף רגע על הכאבים שבוודאי חשה. היה בה בטחון מלא, שכל זה כרוך באיזו כוונה מיוחדת מצד האל, ובוודאי איננו ללא סיבה. את כל המשפחה חינכה לחיים דתיים, וכולנו —" — שעה בסך הכל — ממשיכים לקיים את המנהגים והתפילות, אבל זה לא כמו שהיה אצלנו בבית. זה ככר פחות".

אבות־אבותיה של שילה באו לאמריקה מאירלנד ומגרמניה. משפחתו של כריס, בעלה — מאירלנד אף היא. גם הוא דתי, אם כי מתייחס לכך בקלות רבה מאוד. את הביקור בכנסיה הוא מקבל כמצוות, אבל את הבת הבכורה סירב לשלוח לבית־הספר הקאתולי שבסביבה, התעקש על „פאבליק סקול". אחרי שנה אחת בביה"ס הקאתולי ויתרה שילה: „פשוט, ביה"ס הקאתולי — גרוע, המורים לא נראים לי. ה'פאבליק סקול' כאן טוב מאוד, המורים נחמדים אבל גם מקפידים. לא כל דבר שהם מסבירים למאריה נראה לי, ואז אני אומרת לה את דעתי, ולפעמים אפילו מטלפנת לביה"ס ואומרת את דעתי גם למורים. אבל בכל זאת, זה בית־הספר המתאים לנו".

ביחוד מפתיע אותה איסור־נסיעה בשבת: „אז איך הם מגיעים לסינגוגה?". לשילה זוג חברים, הגבר יהודי, האשה לא. שניהם לא דתיים, אך את ילדם שלחו לביה"ס יהודי, ללמוד מסורת ודינים אחרים. כשגדל קצת, סירב להמשיך ללמוד שם. שילה לא מתפלאה: „אף אחד מההורים לא דתי, לא מקיים שום מנהגים. למה שהבן יהיה אחרת?" היא גם לא מנסה להשפיע על אף אחד: „אמונה אמיתית מקבלים בבית, במשפחה, מהילדות. מי שלא התחנך ככה אצל הוריו — ככר לא יגיע לזה באמת אף פעם".

כאשה שגדלה בבית אמריקני, והכנסתה מאפשרת לה ליהנות מכל מה שמציעה הארץ הזאת, ביד רחבה —

עליון, לא חומרי־אנושי, לטוב ולרע, לנכון ולבלתי־נכון. והיא גם המלמדת אך לחיות על־פי המדד הזה. אני מרגישה בטוחה יותר בבית הזה, לא בגלל שיש בו שתי טלוויזיות, שתי מכוניות, שני חדרי מגורים גדולים. אני בטוחה כי אני יודעת שאני לא לבד".

ומה חסר? — „חסרה לי הקהילה, החברה שסביב הכנסיה. בעיר־מולדתי התרכזה קבוצת משפחות דתיות סביב הכנסיה, והחיים היו מלאי פעילות דתית: מפעלי צדקה, עזרה הדדית, התכנסויות חברתיות, חוגי העשרה. כשעברנו לכאן, לפני שש שנים, נראה שילה מרוצה המוחלט של חיים כאלה: „באים לכנסיה

תמונות קדושים על הקירות, זר נוצרי־מסורתי בכניסה. לבתה הבכירה קוראים מאריה, לא מרי ■ אשה צעירה, 32, כנסיה בכל יום א'. דתיה של שנות ה־80

כנסיה בכל יום א', שעה בדרך־כלל, מה עוד? — „אני ממשיכה ללכת לווידוי, לא כל חודש: לפי ההרגשה. זה כבר לא מאחורי פרגוד, חיץ מוחלט ביני לבין הכומר. אנו יושבים בחדרה, זה מול זה, ומשוחחים. אני מרגישה טוב מאוד אחרי הווידוי: אני מאמינה, שהחברה האמריקנית היתה טובה יותר לו חזרו האנשים ללכת לווידויים כאלה". אבל שילה איננה נאיבית: „כריס לא הולך לווידוי. מאריה הלכה פעם אחת, ב„קונפירמציה" שלה, ומסרבת לעשות זאת שוב. פחות ופחות אנשים עושים את זה".

ומה בבית? קאתולים מאמינים בני זמננו אינם ניכרים לא בלבושם, לא באורח חייהם הגלוי לעין. מה כן? — „לפני כל ארוחה אנו מברכים. בימי שישי לא אוכלים בין הארוחות ולא מכינים בשר. זהו בערך". כשאני מתארת לה מראה ואורח־חיים של יהודי דתי בימינו, היא נדהמת.

מכירה שילה מקרוב את כל המיכון החשמלי, קוראת את הפרוספקטים של מכונת הכביסה, של המדיח החשמלי, של התנור והמיקרו־גל שלה, מזהה את החבלי הנכון לתיקון הנדרש וגם עושה זאת בעצמה בקלות ובמיומנות. יש לה, כמובן, מכונית משלה, והיא מנצלת היטב כל תוכנית של חיסכון וייעול שמציעות הפירמות הגדולות. מה מוסיפה לחייה האמונה?

„את היכולת לא לסמוך יותר מדי על כל הדברים החומריים האלה, שיש לי. להבין שזה לא העיקר. לא נולדתי עם זה, ולא אקח את זה איתי, כשאמות. כל הרכוש שיש לנו לא יעזור לי ברגעים קשים בחיי, הוא גם לא יביא לי את הרגעים המאושרים באמת. רק האמונה יכולה לחזק באמת, לתת לאדם את כושר האבחנה בין החשוב באמת לבין השולי. האמונה היא גם הידיעה, שיש איזה מדד

ביום א', הכנסיה כליכך גדולה: 300 משפחות מרוכזות סביבה. מתפללים, משוחחים קצת, וכל אחד נוסע לביתו. עד יום א' הבא אין שום קשר. כולם נחמדים, אבל זה הכל. וזה חסר לי מאוד כאן".

למה, אם כן, הם נשארים כאן? מקצועו של כריס מאפשר לו לגור בכל מקום כמעט, כליכך הוא מבוקש. לדברי שילה: „אני אוהבת את המקום הזה בגלל השמרנות שלה. כאן כולם שמרניים. ראית את החנויות, את המוכרים? איזה יחס לאנשים, איזה סגנון. כאן לא תפגשי אנשים שתויים, אין רעש של מוסיקה בחוץ. אני אוהבת את השמרנות הזו, לכן כנראה אני נשארת. אבל מי יודע? — אולי בסוף זה יימאס לי..." והיא מחייכת בחביבות מטוטחת: „הבנות לא כמוני. אולי הן לא תרצינה להמשיך ככה. אני מנסה לתת להן עכשיו כל מה שאפשר. זה מה שאני יכולה".

פינה בלב לאנוש

לא הבטחנו לכם גן של ורדים. נסתפק. במועדון

ישראל מקבלים טיפול כשלושים אלף מעטים מאד מביניהם מהווים סכנה או לזולתם, אך הסביבה נרתעת נמשך דורות התייחסו אליהם כאל החברה הקיאה אותם ממעגליה, להם ותבצע במוסדות סגורים קונות בא הבידור במקום הטיפול. למחלות הנפש השתנתה רק האחרון, והמגמה עתה היא טיפול בתוך המשפחה, בשכונה. אולם הנקה בהם, הציבור ממשיך לחשוש, אפילו לפחד.

חולי הנפש המאושפזים כיום הגיע לכ־7,400. לדעת המומחים, כשליש מהם מוגדרים כחולים המאושפזים למעלה משנה. שירותי הנפש מעניקים טיפול יום עוד לכ־ איש. במאי 86 נרשמו בשבוע אחד 13 אלף פניות למרפאות התחנות הנפש בארץ. מנתוני משרד לשנת 1986 עולה, כי פיתוח קהילתיים מביא לירידה משמעותית המאושפזים. הבעיה היא שהממסד לחולה נפש קודם כל כאל חולה.

מחלות הנפש הנפוצות ביותר הן מאניה־ וסכיזופרניה. דפרסיה, או כפי העם או מרה שחורה, ניתנת לריפוי בשני של מקרים בעזרת תרופות כימיות. — פיצול האישיות — אין תרופה מספקת. המחלה תוקפת בעיקר בגיל ההתבגרות. בכל הארצות שבהן נמצא, כי אחוז אחד מהאוכלוסיה בחולה זו, שדרגות שונות לה ובין להתקפה החולה מסוגל לתפקד ככל אם החברה תאפשר לו זאת. אגודת אנוש קמה כדי לעזור לחולי נפש ולבני משפחתם.

את האגודה הקימה חניתה רורני לפני תשע שנים, לאחר שהתנסתה אישית בקשיי הבעיה, במטרה לעודד את המשפחה ולעזור לחולה עצמו להשתלב בחברה. אנשי אנוש (האגודה מאגדת כאלפיים מתנדבים, ביניהם אנשי מקצוע) מחזקים את החלק הבריא של חולה הנפש, רואים בו קודם כל בן־אדם. היום מפעילה אנוש 20 מועדונים, דואגת למקומות עבודה מוגנים, להוסטלים ולמקומות מגורים מוגנים. 130 מטופלים במועדוני אנוש בילו חופשה משותפת באילת, לרבים היתה זאת שהייה ראשונה בחייהם בבית מלון.

חניתה רורני, נשיאת אנוש, מספרת על כך בגאווה גלויה. מטרת אנוש — אומר יוסף תירוש, יו"ר האגודה — היא לקלוט אנשים שאין להם מקום אחר. עכשיו המצב הוא שרבים מהמאושפזים ששוחררו, כי אין עוד צורך באשפוז, חיים בבדידות מוחלטת עד כי נשברים וחוזרים לבתי חולים.

הודות ל„לובי" של ידידי אנוש השתנתה לטובה גישה של מוסדות לנפגעי נפש, הם ממשיכים לפעול למען שינוי היחס הטראומטי של הציבור הרחב. אתמול נפתח שבוע הסברה של אנוש, הוכן סרט וידיאו, שיוקרן בחלקו בטלוויזיה ובמלואו בפגישות של אוהדים. השבוע ינוצל בעיקר להסברה, אבל גם לאיסוף תרומות, להרחבת רשת המועדונים, ההוסטלים ומקומות עבודה מוגנים וגם — מקווים אנשי אנוש — יהוו בסיס להתגשמות חלומם: הקמת „כפר אנוש", שבו יוכלו לחיות בסביבה אוהדת כל אלה שאין להם מקום אחר.

צב"ש

מוסמך לדיאטה

רק מעטים שמו לב לציון המקצוע שלי ליד חתימתי: דיאטנית קלינית. מה מקצוע דיאטה/תזונה הופיע בארץ לפני מספר שנים, אך בארצות־הברית ובמדינות אירופיות הוא קיים כבר שנות. בישראל לומדים אותו בבית־הספר לתזונה הנמצא ברחובות ושייך לאוניברסיטה העברית.

כדי לקבל תואר צריך לסיים בהצלחה שנות לימוד לתואר בוגר של האוניברסיטה העברית ולאחר מכן צריך הסטאז' — עבודה מעשית במקצוע — לא יקבל הבוגר תואר דיאטן מוסמך ממשרד הבריאות. הלימודים לתואר כוללים את כל המקצועות הריאליים הנלמדים באוניברסיטה העברית, כולל מתמטיקה, פיסיקה, כלכלה, מדעי הטבע — בעלי חיים, כימיה, ביוכימיה, ביולוגיה ועוד. אך הם צריכים ללמוד גם מקצועות מיוחדים, כגון קליניקה ופאתולוגיה של המחלות, תורת המזון, תזונת האדם, פסיכולוגיה ואחרים.

כל הכלול הרחב של מקצועות אלו נותן לבוגרי בית־הספר לתזונה ידע נרחב בתהליכים המתרחשים בגופנו, הקשורים בהשפעת המזון על בריאותנו. הם לומדים איך מזונות שונים משפיעים על מצבי בריאות שונים.

בשנת חודשי הסטאז' מבוצעים בבתי־חולים ומרפאות בכל הארץ. שם המסיימים לומדים איך הידע התיאורטי הופך למעשים. זה חלק מהסטאז'רים מסתגל רק בקושי לאווירה של בית־החולים, אך מתרגלים. ורק מעטים מאוד מחליטים לעזוב את המקצוע.

הדיאטנים מטפלים בחולים מאושפזים, או בפאציינטים בבתי־חולים ובמרפאות. הם עובדים גם בתחומים אחרים, ובריאות הציבור הוא אחד מהם. תפקיד הדיאטנים בבריאות הציבור הוא לתת הדרכה תזונתית לאוכלוסיות־יעד שונות — נשים הרות, אימהות צעירות ולא כל כך צעירות, תלמידי בתי־ספר, גננות, נשים בגיל המעבר, קשישים, עובדים בקבוצות שונות במפעלים. בארץ, לצערי, להבדיל ממדינות אירופה וארה"ב, חלקה של התזונה בבריאות הציבור אינו מפותח. מסיבות שונות, כגון חוסר תקנים, חוסר שיתוף פעולה עם אנשי בריאות הציבור משטחים אחרים, וכיו"ב. מי שמפסיד בסופו של דבר — הוא הציבור, שאינו מקבל אינפורמציה והדרכה נכונה. חוסר הקצאת משאבים לתזונאים בתחום המניעה יכול לגרום לכך, שמשאבים רבים יותר יושקעו בטיפול בתוצאותיו של חוסר המניעה.

זה חבל, כי מניעה מקצועית מאפשרת לציבור רחב ליהנות מבריאות. ותפקוד כחברה ובעבודה, בעוד שתיקון נזקי בריאות לא תמיד יכול להיות מושלם ולמרות השקעת משאבים לטיפול עלולה להישאר אוכלוסיה פגועה.

שטח נוסף הוא הזנה מוסדית. כלומר הכנת תפריטים מתאימים לפי צרכי אוכלוסיות הנמצאות במפעלים, בצבא, בקיבוצים ומושבים, במשטרה, במוסדות לגיל הרך, במוסדות לקשישים, פנימיות. לצערי, מעטים מאנשי מקצוע מעוניינים לעבוד בשטח זה, אך אני מכירה כמה שעושים עבודה יפה בהכנה של תפריטים על פי עקרונות תזונה נכונה, בלי לפגוע בטעם ובהעדפות אתניות של הציבור.

מאחר שתחום התזונה וההדרכה התזונתית אינו מוגן בחוק, כלומר, כל אחד יכול היום לתת הדרכה תזונתית־כביכול — חשוב מאוד לדעת לאיזה ידיים אתם נופלים. כדאי לדעת מי מטפל בכם ולהיות בטוחים שהמטפל הוא ריאטן־תזונאי מוסמך, שקיבל תעודת הכרה מהמחלקה למקצועות רפואיים במשרד הבריאות ולא מכל מקום אחר.

טיפול לא מקצועי יכול לגרום לנזקים בבריאותכם. היו עירניים ותשתדלו לקבל ייעוץ טוב ביותר בשטח התזונה, כמו בכל שטח אחר.

אולגה רז
דיאטנית קלינית

זה מה שיש

על סיפורים ומספרים

ספריית שערי ציון התל־אביבית חוגגת השנה יובל כפול ועוד עשור, והיא עורכת שורה של אירועים לציון מאה שנותיה בכלל, ועשר שנות פעילותיה במישכנה החדש — בית אריאלה. אחד האירועים הוא כנס מספרים וסיפורים שייערך בין ה־8 ל־11 ביוני. ייחודו של הכנס בכורכו במיסגרת אחת את הפן התיאורטי־מדעי של הנושא עם הפן הביצועי, ושלצד אנשי האקדמיה יופיעו מספרים שידגימו את אמנותם. בכנס 8 מושבים אקדמיים, שבהם יושמעו 24 הרצאות, והוא ייחתם במרתון מספרים, בהשתתפות 12 מספרים ישראלים ו־4 מספרים אורחים מחו"ל.

מדליה לאמא

ידעתי שזה יבוא! הרי לא ייתכן שהחברה הממשלתית למדליות ולמטבעות תנפק מדליות ליוצאים לדרך, ולאירועים משפחתיים, לבת ולבן ולכל המתעניין — ודווקא האמא תקופח! לא עוד! עתה התבשרנו על מדלית „האם והרעיה", שתונפק בזהב ובכסף ותשובץ במדליונים במיסגרות שונות, משהו שכל אמא תחלום עליו ביום האם, וכל רעיה תחשוק בו כבסמל הערכה כלפיה. המדליה עוצבה לפי פסליה של זיוה כספי, מצד אחד אמא חובקת ילד, מצד שני דמות אשה. אם היה למדליה צד שלישי, היו שמים שם את דניאלה וייס. הנחמה היחידה שלי היא שזה לא אגם.

בר מצווה לסלעית

„סלעית", היחידון של החברה להגנת הטבע לבני הנעורים, חגג בל"ג בעומר בר־מצווה להיווסדו, אבל מסיבות טכניות נדחתה החגיגה ל־4.6.87, והיא תתקיים בפרק הירקון התל־אביבי, בהתכנסות בשעה 12.00 במגרש החנייה ועד 17.00 יבלו החוגגים בטיולים ובסיורים ללא תשלום ובמשחקי טבע בפארק. מי שיחזור בזמן יוכל לצפות, תמורת 6 ש"ח, באירוע הנעילה, באמפיתיאטרון „וואהל", בהשתתפות דליק וטוליפ מ„שמיניות באוויר". אולי דליק יביא גם את טנגו.

בולי כלב

לכבוד תערוכת הכלבים העולמית שתתקיים בארץ בסוף יוני, יוציא השירות הבולאי סידרת בולי כלבים בערכים של 40 אג', 60 אג', ו־2 ש"ח. על הבולים יודפסו דיוקנות כלבים „ישראליים" שיוצגו בתערוכה, הלא הם הסלוגי, הסלוקי והכנעני, ששורשיהם בישראל. מספר גורים מגזעים אלה, שניקנו בארץ, גודלו בחו"ל, והם שבים לתערוכה כדי להתמודד על כתרי האליפות.

לא סופט אנד איזי

יצא לשוק פטנט ישראלי מקורי, בשם „מחזיקל", ידית מפלסטיק התופסת את צוואר הבקבוק המשפחתי (מפלסטיק) להקלת המזיגה. יחיד מסוגו בעולם, ונרשם כפטנט ב־12 ארצות. אני לא אובייקטיבי לקבוע עמדה, כי אישית אין לי בעיות בהחזקת הבקבוק ישירות בכרסו, אך הידית מוצגת כמיועדת לילדים ובעלי ידיים שמאליות. אלו — לפי התרשמותי — יתקשו להרכיב את המחזיקל על צוואר הבקבוק, נחוץ לכך כוח פיזי רב, ודרוש גבר משתף פעולה ובעל קואורדינציה. גם לאחר שפעולת ההרכבה עברה בהצלחה, יתקשה הזאטוט במזיגה מתוך בקבוק „שניליטר", כיוון שגובה הידית הוא מעל מרכז הכובד של הבקבוק והמומנט (יש משהו כזה בפיסיקה) שפועל על היד הוא גדול. המצב טוב יותר בבקבוקים של ליטר וחצי או ליטר פלוס, אך אותם אין גם בעייה לאחוז בשתי ידיים. מחיר המחזיקל שווה לכל כיס (4.80 ש"ח), ומי שמגירותיו מלאות פותחנים, קוצצנים וחותכנים למיניהם יעוט על המציאה, ולא יעשה חשבון של זמן, כמה זה לוקח להרכיב ולהסיר לנקות ולאחסן, לזכור איפה שמת, ולבקש עזרה מבעל ידיים חזקות. (אמיר)

מונה ליזה אינה מתלוננת

לוח שנה פרסומי של חברת מנפאואר ישראל שהופק ע"י פרסום אדמרק זכה השנה במדליית זהב בתחרות פרסי אותות, לאחר שזכה במקום הראשון גם בתחרות של המכון לפריון העבודה ונבחר לייצג את ישראל בתחרות לוחות שנה פרסומיים, המתקיימת בשטוטגארט. הלוח — אם מעניין אתכם לדעת מה מלהיב את השופטים — מבוסס על 6 יצירות אמנות ידועות, (מונה ליזה, שיעור אנטומיה של רמברנט, מגדל בבל של ברויגל ועוד), כשבכל יצירה שונה פרט מסויים, ובמקומו שובץ פריט פרסומי, הבא להדגים את מיכלול אפשרויות התעסוקה.

עצה טובה

כף או יותר של מי סודה יוסיפו קלילות ואווריריות לכל בלילה. יהא זה בצק של לביבות, עיסה של קציצות או מאיונית ביתית. לתערובת של בשר או דגים ניתן להוסיף עד 1/4 כוס מי סודה ולהקטין את כמות הביצים (אם חוששים מכולסטרול) ויש אף מוותרים כליל על הביצה.

קורסים לצלמים חובבים

עד כה נאלצו הילדים שקיבלו את המצלמה הראשונה שלהם ללמוד להשתמש בה מתוך נסיון לשרוף הרבה פילמים. עכשיו יש להם — וגם למבוגרים הרוצים להשתלם בצילום ברמה לא אקדמאית — לאן לפנות. חברת „קרט" ויבואנית של מצלמות הקימה מרכז הדרכה לחובבים. שבו ייערכו קורסים, הכוללים תיאוריה בעבודה מעשית ותירגול בשטח. הקורס הראשון ייפתח ב־15.6, ויימשך 3 שבועות, פעמיים בשבוע. המחיר — 190 ש"ח פלוס מע"מ, אבל זה כולל סרט צילום, פיתוחו והדפסתו וגם קפה ועוגה של מלון בזל, שבו נערך הקורס. פרטים ב„קרט" 03־663721.

במס ההכנסה מתעמלים

בפעם הראשונה בישראל מתקיימת הפסקת התעמלות בשעות העבודה במשרד ממשלתי — משרדי מס ההכנסה בירושלים. כנראה בהשפעת המאמצים לעידוד הפעילות הגופנית כמו „שבוע הספורט העממי" הפעילות נערכת פעמיים בשבוע, כרבע שעה כל פעם, ביוזמתה ובהדרכתה של שושה קנריק, האחראית לשירותי הרווחה באגף מס ההכנסה. ומדריכה מוסמכת לחינוך גופני. מחקרים שנערכו בעולם מוכיחים כי במקומות עבודה (בעיקר עבודה משרדית), שבהם נערכים תרגילי התעמלות במהלך שעות העבודה, ניכרת ירידה בולטת בעייפות גופנית ומנטלית, בטעויות ובתאונות עבודה וחלה עלייה בעירנות, שמביאה לסיפוק גדול יותר בעבודה.

הודעה מעניינת מאד, אפילו תמתה שלחו לי. רק שעכשיו אין לי מושג, אם כל הניירת הבלתי רלוונטית, שהמחשב הלא־מעודכן של מס ההכנסה מפיק למעני, נשלחת אלי מפני שלעובדים המתעמלים אין זמן לעדכן את המחשב, או להיפך — הודות להתעמלות יש להם עודף מרץ, והם מפעילים את המחשב בשביל הסיפוק.

יפה כמו ציור

בימים אלה, לכבוד 40 שנה למשביר לצרכן, נפתח בכל סניפי הרשת מבצע „ילדים מציירים את ארץ ישראל היפה". מובטחים פרסים יקרי ערך, ביניהם מערכת מחשב ביתי, אנציקלופדיית גוף האדם, ווקמן, אופניים, לגו חלל ורכבות חשמליות. מעניין שלא ספרים ולא תקליטים ישראליים, או שאולי יהיו אלה פרסי תנחומים. הציורים היפים יוצגו בתערוכה הנודדת, שתאורגן ע"י המועצה לארץ ישראל יפה.

דיירי ההוסטל בצהלה יו'רוצו בבריכה?

אחרי מאבק בן עשר שנים יורשו דיירי ההוסטל של אקי"ם בצהלה לרחוץ בבריכת השחייה השכונתית. התושבים, שהתנגדו בזמנו גם להקמת ההוסטל, השלימו לבסוף עם קיומו (ואף נוצרו קשרים טובים בין המפגרים לבין הנוער המקומי), אולם התנגדו בתוקף להתיר לדיירין להשתמש בבריכה, למרות נסיונות מוצלחים של קליטת מפגרים בבריכות ציבוריות אחרות בתל־אביב. בשם דיירי ההוסטל ניהלה את המאבק אקי"ם תל־אביב, והוא הוכרע הודות להתערבותו האישית של ראש העיר שלמה להט, שנפגש עם ועד השכונה, ואף הבהיר את המשמעויות המשפטיות של ההתנגדות, נוכח העובדה שהבריכה נמצאת על אדמת העירייה.

אשראי או הנחה?

סופסוף רשת אחת נותנת לקוניה אפשרות לבחור בין אשראי לבין הנחה. היפרשוק של תנובה מציג ללקוחותיו שרכשו מוצרים ביותר מ־5 ש"ח (ובאמת לא קשה להגיע לסכום זה) שלוש אפשרויות: או אשראי לתשלום ב־1.7.87 ללא ריבית, כמו בכל הרשתות: או תשלום במזומן וקבלת הנחה של 3% (לפי ריבית אפקטיבית שנתית של 43%): או אשראי עד 1.8.87 בריבית חודשית של 3% (43% שנתית) שזה 1.5 ש"ח על כל 50. מסרו מהיפרשוק, והם גם ערכו את חישובי הריבית.

לילה במגדל

מאמצע מאי פתוח מצפה שלום שבמגדל שלום בתל־אביב לשוחרי הבילוי הלילי. זה המקום הכי גבוה בתל־אביב, אם לא ניקח בחשבון את האנטנות של „הכור" והוא נחשב לנקודת התשקיף הגבוהה ביותר במזרח התיכון. מה הבילוי? בית קפה ונוף, שתמורתו משלמים דמי כניסה בסך 5 ש"ח למבוגר ו־3 לילד. המקום יושכר גם לאירועים ומסיבות. פתוח מ־7 בערב עד 1 אחר חצות.

גשר ה„טאואר" — 289 פעמים

„גשר הטאואר" המפורסם של לונדון הורם בשנה שעברה 289 פעם כדי לאפשר מעבר אוניות גדולות בעלות תרנים גבוהים. שנת 1987 לא התחילה ב„רגל ימין". אוניה שעברה במקום בחודש ינואר, פגעה בחלקו העליון של הגשר המורם. מכל מקום, אירוע זה לא סגר את הגשר ומבקרים יכולים לעלות עליו על מנת לחזות בנוף של לונדון וכן לבקר בתערוכה שבמקום.

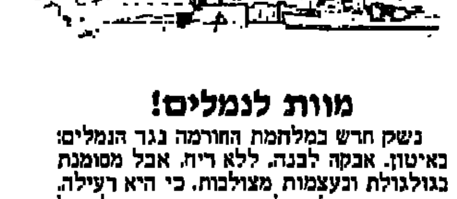

מוות לנמלים!

נשק חדש במלחמת החורמה נגד הנמלים: באיטון. אבקה לבנה, ללא ריח, אבל מסומנת בגולגולת ובעצמות מצולבות. כי היא רעילה. נמכרת במיכל פלסטי גמיש, המקל על הפיזור. על המיכל (ועל הקרטון המהווה אריזה חיצונית) כתובות ברורות מאד בעברית, ערבית ואנגלית. מוצר חדשני, המבוסס על חומרי גלם של חברת „באייר" הגרמנית — מסביר היצרן, חברת כימגת 2000, המתמחה בייצור חומרי ניקוי והדברה. 3.5 ש"ח, כולל רשיון משרד הבריאות.

הלוקסוס של פארק ליין

מבקרים בלונדון, המבקשים להתגורר באזור פארק ליין, בתנאי פאר, תשומת־לב אישית ובטחון, והמסוגלים לשלם בין 450 ליש"ט ל־1,000 ליש"ט ללילה, יוכלו למצוא תנאים אלה במלון הדירות „סטאנהופ". המכיל 9 דירות יוקרה. הריהוט בדירות מיוחד במינו, והשרת של הבניין קורא לאורחים בשמותיהם ומספק להם כתבי־עת על פי טעמם האישי. המזון נבחר מתפריט א־לה־קארט. ממרפסת ומגג הבניין ניתן להשקיף לעבר הייד־פארק.

פקודות החברות (נוסח חדש), התשמ"ג — 1983

שם זמני מס' 25 בע"מ

נמסרת בזאת הודעה בהתאם לסעיף 26 לפקודת החברות (נוסח חדש) התשמ"ג — 1983, כי באסיפה כללית יוצאת מן הכלל של החברה שכונסה כדין והתקיימה ביום 13.5.87 התקבלה החלטה כהחלטה מיוחדת: לשנות את סעיפי המטרות בתזכיר החברה, לפיו החברה תעסוק בניהול עסק של חברה לנאמנות על כל ענפיה. כמו כן שונו סעיפי משנה נוספים במסגרת סעיף המטרות.

שם זמני מס' 25 בע"מ

עירית ירושלים

הודעה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק) בנ/87/250

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי בעלז שכון רוחה בע"מ הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת בנית קומה בגוש 299 חלקה 44 ברחוב דברי חיים בירושלים דהיינו: בנית קומת עמודים לחניה בשעור של 18% במקום 10% המותרים.

את ההתנגדויות להתרת בנית קומה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 1200 — 1400.

אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 להלן החוק

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6587 חלקה 21 מגרש 2510 רח' נילי. מבוקשת הקלה בקו בנין צדדי 8.75% דהיינו 3.65 מ' במקום 4.0 מ' המותרים לפי תכנית רע/1/212.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולסוביץ
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

הוועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה1965 להלן החוק

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6587 חלקה 20 מגרש 2509 רח' נילי. מבוקשת הקלה בקו בניין צדדי 8.75% דהיינו 3.65 מ' במקום 4.0 מ' המותרים לפני תכנית רע/1/212 והקלה בקו בניין אחורי 10% דהיינו 5.40 מ' במקום 6.0 מ' המותרים לפי תכנית רע/1/212.

כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הוועדה המקומית ברעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לוועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולסוביץ
יו"ר הוועדה לתכנון ובניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשמוש חורג ממגורים למסעדה בקומת קרקע לתקופה של 4 שנים ברחוב הירקון מס' 82 גוש 6907 חלקה 12. תיק בנין 27־082

בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת וטלפון.

התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

ש. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת השרון

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 149, לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה — 1965 שהוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובנייה — מרחב רמת השרון, בגוש: 7271 חלקה: 23, ברח' שוהם 5, המסווגת כאזור מגורים א', בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בנייה, בבית מגורים — קוטג'. ההקלה המבוקשת באחוזי בנייה מגיעה ל־6%.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור ההקלה, במקום זה, רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה מרחב תכנון רמת השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.

מ. ורבין, יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבנייה מרחב רמת־השרון

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק, התכנון והבנית תשכ"ה — 1965 להלן החוק:

ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6587 חלקה 20 מגרש 2507, רח' רש"י, מבוקשת הקלה בקו בנין צדדי 8.75% דהיינו 3.65 מ' במקום 4.0 מ' המותרים לפי תכנית רע/1/212 והקלה בקו בנין אחורי 10% דהיינו 5.40 מ' במקום 6.0 מ' המותרים לפי תכנית רע/1/212. כל המעונין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל הרואה עצמו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.

ב. וולסוביץ
יו"ר הועדה לתכנון ובניה

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבנית תשכ"ה—1965

נמסרת בזה הודעה כהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס בגוש 6145 חלקה 803 רחוב השושן מס' 8 דהיינו הקלה 10% בק.ב. מערות צדדי.

על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה.

ההתנגדות צריכה להמסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 רמת־גן, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.

אורי עמית, ראש עיריית ר"ג
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965

מרחב תכנון מקומי חוף הכרמל
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה חוף הכרמל, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, שנוי תכנית מתאר מקומית הנקראו:

"תכנית מס' חכ/197 — שכונת מגורים מס' 9 בקיסריה", המהווה שינוי לתכנית ג/400 — תכנית מתאר לשטח הגלילי לתכנון עיר, מחוז חיפה.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית:

גוש 10627 — חלקות 3, 5, 6.
גוש 10626 — חלק מחלקה 3.
גוש 10634 — חלקה 2.

המקום: בין קיבוץ שדות ים לכביש המהיר חיפה—תל אביב, ליד מלון דן קיסריה.

עיקרי התכנית:

1. שנוי יעוד אזור חקלאי לאזור מגורים א'.
2. קביעת שטחים צבוריים פתוחים, שטח למבנה צבורי ודרכים חדשות.
3. איחוד וחלוקה בהסכמת הבעלים.
4. קביעת הוראות בניה.

כל מעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבניין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, חוף הכרמל, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

ההתנגדות תהיה מנומקת ותלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

התצהיר יינתן בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.

ו' באייר התשמ"ז, 5 במאי 1987

משה גלזנר, הממונה על מחוז חיפה
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

טלוויזיה

(וכו = בלווי כתוביות ללקויי שמיעה.

08.00 טלטקסט - עד כאן - חדשות. 08.03 שעת כושר. 08.15 תלמוד - שניים אוחזין - הא מני מחלוקת. 08.40 מסך לספרות (יסודי) - תמר והסביבונים. 09.00 אנגלית ו'. 09.20 השעה שלנו - קורות חיי הלן קלר (וכ). 10.00 שעת כושר. 10.10 אנגלית ו'. 10.30 הגיל הרך - פרפר נחמד - ירקות. 11.00 חשבון ה' - בין המספרים הרציונליים. 11.15 צרפתית. 11.30 גיאוגרפיה - המזרח התיכון - פסיפס אנושי. 12.00 ספרות - מעשה בנעליים א'. 12.25 אנגלית ט'. 13.00 אנגלית י'. 13.30 מוסיקה - צלילים חדשים במוסיקה. 14.00 טלטקסט - עד כאן - חדשות. 14.03 שעת כושר. 14.15 כלי מדות - בינים שווא. 14.35 - Hello Israel. 15.00 Mysteries. האוניברסיטה הפתוחה. ניהול משאבי אנוש - ואלרנויל - חלק ג'. אמנות בעידן הטכנולוגי - פיאט מונדריאן. 16.00 רחוב סומסום. 16.30 ילדת הפלא - פרק שני - בעוד אבי המשפחה מנסה לשכלל את הרובוט ויקי, הבן ג'ימי מתחיל לגלות את היתרונות שבנוכחות ויקי בבית. 17.00 ערב חדש - מנחה: דן מרגלית. 17.30 "מתגלגלים" - שם התכנית: "הקרקס הסיני". שיר השבר לצוות הקרקסטרון: קרקס מתחורה הגיע לעיר - קרקס סיני. משתתפים: משה בקר, עוזא רגן, עירית לביאדגן, אסתי קוסוביצקי וחניאה מיכאלי. 18.00 "לאקי בר מזל" - שם הפרק: "המריבה בגיא". 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 חידון רמדאן - החפרק הארבעה־עשר מתוך ההצגה "אל־איאם" לפי ספרו של טאהא חסין. (ערבית). 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 "עד פופ" - מגזין לפופ ולבידור. 20.30 "תביעות קטנות" - תכנית דו־שבועית. הרגה בתביעות קטנות, בסכומי כסף שאינם עולים על 1000 שקלים. השופט לשעבר רן כהן הוא הבורר באולפן, ופסיקתו מחייבת את הצדדים. טיעוני הצדדים מועלים במקורם בפעם הראשונה באולפן "תביעות קטנות". 21.00 מבט לחדשות. 21.30 תשדירי שירות. 21.35 "לקראת שירות". 21.50 "שושלת" - הפרק ה־43: ארט עובר במלון שבניהולה של פאלון. אלקסיס חותרת שיפגוש את קריסטל. מתוך כוונה לפגוע ביחסי קריסטל־בלייק, בלייק מבקש מחבר הקונגרס מקוויין, שיתערב למענו בקשר להלוואה ממשלתית שביקש. אלקסיס מתערבת לדעתו של בלייק גם בעניין הזה. ג'ף מסתכסך עם אדם. הוא חש בכוונותיו הזדוניות להשתלט על עסקיו של בלייק. 22.40 "כניסה חופשית" - נושא התכנית הערב: "השתלות כבר השתלות לב" האם צריך ואפשר לעשות בישראל השתלות כבד ולב במצבה הנוכחי של מערכת הבריאות? בתכנית ישתתפו רופאים־מתשתילים בכירים, מושתלי לב וכבד וחולים הממתינים להשתלות. מנחה: מנשה רז. 23.50 פסוקו של יום. חדשות הלילה.

רדיו

קול המוסיקה

04.02 "צלילי בוקר" 07.09 "בהאונה נינוחה" 09.00 "קונצרט בוקר" - סקריאבין קונצ'רטו בפה דיאז מינור לפסנתר ולתזמורת; מוצרט קונצ'רטו חמישיה בפה מינור לפסנתר ולכלי קשת; שטאק: "הומורסקה": מוצרט: דיברטימנטו במי במול מג'ור לכינור, ויולה וצ'לו ק. 563; פרסל: "הארם הוא ילוד אשה"; מוטט; ברהמס: רפאציות על נושא של הידן 11.57 "פינת השיר" - משירי ולרה 12.00 "אמנים באולפן" - אינה יוסט - צ'לו; באך: סוויטה מס' 1 בסול מג'ור לצ'לו סולו; פוגטה לצ'לו סולו. הנצה: סונטה לצ'לו סולו רגר: סונטינה ברה מינור 13.05 "בהאונה נינוחה" - מוצרט: סונטה ברו מג'ור בטהובן: היידן: קונצ'רטו לכינור ברו מג'ור בטהובן: סימפוניה מס' 2 ברה מג'ור; צ'ייקובסקי: סרנדה לכלי קשת 15.00 "מוסיקה כאן ועכשיו" - חיים אלכסנדר: אימפרוביזציה על שיר תימני: ג'ורג' רוכברג: "לה ריקורדנצה": משה קילוה: שקיעה כפרית: מארי שפרה אריקגה 16.00 "מוסיקה ליום ראשון" לילי בולנזה: תהילים כ"ר ויקצ'ט 18.00 "החידון המוסיקלי" - (ש"ח) 19.00 "מוסיקה קלאסית קלה" 20.05 "אינטרלוד" - רצף מוסיקלי 20.27 "פינת השיר" 20.30 פסטיבל ישראל - ירושלים שידור חי מכנסית דורמיציון בירושלים מקהלת פסלטרינה ותזמורת הברוק מנירנברג; מנצח: רולף בק - תכנית א': סלרירי: רקוויאם בדו מינור, לסולנים מקהלה ותזמורת; מוצרט: רקוויאם ברה מינור, ק. 626 לסולנים מקהלה ותזמורת 23.00 "מחוזרי יצירות" - תגול: סונטות להרכבים שונים: מוצרט: שירים.

רשת א'

07.30 "רדיודיקל" 08.05 "הוגה" - עם בני הגדל 09.05 "טלודיור" - שירות מידע למאזינים 10.05 "פני בוקר" 11.10 השידור היומי לבתי"ס סיפור וצליל - תכנית לגיל הרך: ירושלים שלנו - מאת צביה שיף לקראת יום ירושלים 11.30 "שירי עמים" 12.05 "מעורב ירושלמי" - עם חוני כהן 13.00 חדשות ותכנית באנגלית 13.30 חדשות ותכנית בצרפתית 14.05 "בראש צעיר" - מגזין יומי לילדים ולבני נוער 15.30 "השכלה ודעת לכל" 16.05 "רדיו־עשרה" - מגזין נוער 17.10 שירים עבריים 17.20 "האוניברסיטה המשודרת" 18.05 "מינות ערב" 19.05 "מחשבת ישראל" 19.30 שידורים לעולים 22.05 "תפוח ועץ" - תכנית על הקשר בין הורים לילדיהם עורכת ומנחה רבקה מיכאלי. יועץ לתכנית: ד"ר עמוס רביב - פסיכולוג היהוקליני הפעם: "ילדים שתקנים, עצורים ומופנמים"

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה" 08.05 "עושים עניין" - עם גבי גזית ושלום קיטל 09.05 "ביקור בית" - עם חיים יבין 10.05 "כל צבעי הקשת" - מגזין יומי 11.30 "סעו לשלום" - עם גדעון הוד 12.10 "אלף־אלף" ב"בית" - עם אהוד מנור 13.05 "בחצי היום" - חדשות ופזמונים 14.08 "לראות או לא לראות" - יומן חדשות לתרבות ולאמנות 14.30 "כת צחוק" - הווי והומור 15.05 "רגעי קסם" 16.05 "שירים ושעורים" 16.35 "קראתי ספר" - קוראים ממליצים 17.05 "יומן כלכלה" 17.30 "על מספרים ואנשים" מגזין המשק והחברה 18.05 "מסיבת עיתונאים" - עורך ומנחה: יצחק גולן 18.46 היום בספורט 19.00 "היום הזה" 19.35 שירים עבריים 20.05 "אומר בשבחין" 22.05 "צימוקים ושקדים" - שירים ביידיש והפעם: שירי ירושלים 23.05 שירים עבריים.

גלי צה"ל

06.06 אוניברסיטה משודרת - הגיאולוגיה של א"י - העבר הגיאולוגי; מרצה: פרופ' עקיבא פלקסר 06.30 פוקחים עין - החדשות הראשונות של היום - עם מירב אופיר 07.07 "שבע אפס שבע" - עם אלכס אנסקי 08.00 בוקר טוב ישראל - שעת אקטואליה יומית 09.05 "אילה בוקר" - עם אלי ישראלי 10.05 הפסקת 10 - עם מיכל ניב 11.05 "נכון לעכשיו" - עם רפי רשף 13.05 "מקום טוב באמצע" - עם אורלי יניב ויצחק בן נר 14.05 דו רה יומי - עם דני קרפל ודובי לנץ 15.05 "מה איך" - עם ארז טל 16.05 ארבע אחרי הצהריים - שעה של שירים עבריים 16.54 באופן מילולי - פינתו של אבשלום קור 17.00 "ערב טוב ישראלי" - עם דן שילון, יעל דן וגוני סביר 18.05 "שעה קלה על כלכלה" - עם שמואל נחושתן 18.46 "משולש" - עימות יומי בענייני השעה 18.57 הודעות לחיילים 19.06 "רדיו, ספורט" - מגזין ספורט 20.05 "עושים מרינה" - עורך ומגיש: רודו דיין (ש"ח) 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת - הגיאולוגיה של א"י (ש"ח) 22.05 "על הדבש ועל הכיפאק" - שירים שהחבר'ה אוהבים 23.05 "עשרים וארבע, היום שהיה" - עם ירון וילנסקי 23.55 "שיחת חצות" - עם תניתה רוזני נשיאת ארגון "אנוש" 00.05 ציפורי לילה משוחחות - רודו טופו משוחח עם מאזינים 02.05 לא רוצים לישון - מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 05.05 צלילי בוקר - שירים עבריים שיודרי צה"ל 19.2 05 רדיו רדיו - עם יואב קוטנר 20.05 "סבבבבסיס" - אינפורמציה ד"שים משחקי רדיו ומוסיקה עם אברי גלעד 22.05 "על הדבש ועל הכיפאק" - שירים שהחבר'ה אוהבים 23.05 "קול הגאו הזה" - עורך ומגיש דני קרפל.

רשת ג'

06.11 "בחורה לאושר" - להיטים ותיקים 07.07 "שיר בבוקר בבוקר" 09.05 "מה כבר תשעו" - עם אבי אתגר 10.05 "שבעים מי יודע" 11.05 "אהבה יומיומית" - עם יוסי סיאס 12.05 "רק מוסיקה" 13.05 "רק בימי חולי" - עם מנחם פרי 14.05 פזמון חוזר 15.05 "חדש, חדיש ומחודש" 16.05 "הצגה יומית" 18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים 21.05 "אורם עתיק" 23.05 "הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב

אסתר: רמון חי	9.30 ,7.15 ,4.30
אורלי: ילדים חורגים לאלוהים	9.40 ,7.15 ,5
בן־יהודה: יומן חוף בריטון	9.30 ,7.15 ,5
גת: חנות קטנה ומטריפה	9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: נערת ליווי	9.30 ,7.00
דקל: קרוקודיל דנדי	9.30 ,7.15 ,5
דרייב אין: 8 מיליון דרכים למות	7.30
הוד: יצרים	9.30 ,7.15 ,5
לימור: חדש: הפרוטוקול הרביעי	9.30 ,7.15 ,4.30
מוזיאון ת"א: תמיד	9.30 ,7.30
סינמה 1: חנה ואחיותיה	9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: ילדים חורגים לאלוהים	9.30 ,7.15 ,5
פאר: סיפורים שסיפרתי לאמא	9.30 ,7.30 ,5
פאריס: בטי בלו	9.30 ,7.15 ,2 ,12
1941	23.30
רב־חן:	
חן 1: אנשי הפח	9.30 ,7.30 ,5
חן 2: פשעים שכלב	9.45 ,7.25 ,5
חן 3: אל תקרא לי לבן	9.45 ,7.40 ,5
חן 4: הרומן שלי באוקספורד	9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: צבע הכסף	9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
שחף: פלאטון	9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: מעבר לשיא	9.30 ,7.15 ,5
תכלת: דקה לחצות	9.35 ,7.00 ,4.30

רמת־גן

אואזיס: רמון חי	9.30 ,6.40 ,4
לילי: הפרוטוקול הרביעי	9.30 ,7.15
ארמון: קרוקודיל דנדי	9.45 ,7.30 ,5
רב־גן:	
גן 1: להתחתן שנית	9.40 ,7.20 ,5
גן 2: חנות קטנה ומטריפה	9.40 ,7.20 ,5
גן 3: משהו פראי	9.40 ,7.30 ,5
גן 4: הבוקר שאחרי	9.15 ,6.15

ירושלים

אדיסון: מעבר לשיא	9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: חנות קטנה ומטריפה	9.15 ,4.30
בית אגרון:	
אינדיאנה ג'ונס	15.45
מנוטי פיטון—משהו אחר לגמרי	18.00
חמים וטעים	19.45
סודי ביותר	22.00
כפיר: שם הורד	9.30 ,7.00 ,4.30
אורגיל: אנשי הפח	9.15 ,7 ,4.30
מיטשל: ילדים חורגים לאלוהים	9.00 ,7.00
סמדר: פלאטון	9.30 ,7.00
הבירה: האינטלקטואר	9.15 ,7.15 ,4.30
אוריון	
אור 1: יצרים	9 ,6.30 ,4
אור 2: קרוקודיל דנדי	9.00 ,7.00 ,4.30
אור 3: ג'ק פלאש המקסף	9.00 ,6.30
אור 4: הפרוטוקול הרביעי	
עדן: יומן חוף בריטון	9.00 ,7.00 ,4.30
תיאטרון ירושלים: לא יוקרנו סרטים בתקופת פסטיבל ישראל	9.00 ,7.00 ,4.30

חיפה

ארמון: רימון חי	9.00 ,6.30 ,4
אורה: שם הורד	9.15 ,7.00 ,4.30
חן: בטי בלו	9.00 ,6.45 ,4.30
עצמון 1: ילדים חורגים לאלוהים	9.15 ,7.00 ,4.30
עצמון 2: שיחות מלוכלכות	9.30 ,7.15 ,4.45
עצמון 3: שתי ברן למורה	
פאר: קרוקודיל דנדי	[illegible]
רון: מעבר לשיא	[illegible]
אמפי: פלאטון	[illegible]
אורלי: קיץ	[illegible]
קרן אור והמחודש: שבוע עין	[illegible]

נתניה

שרון: צבע הכסף	[illegible]
סטודיו: אל תקרא לי לבן	[illegible]

חולון

סבוי: ילדים חורגים לאלוהים	[illegible]
מגדל: רימון חי	[illegible]
ארמון: נערת הטלפון הבלש	[illegible]

בת־ים

עצמאות: מעבר לשיא	[illegible]

הרצליה

היכל: מעבר לשיא	[illegible]
מלון דניאל – האודיטוריום: אהבה גנובה	[illegible]

באר־שבע

חן: מעבר לשיא	[illegible]

פתח־תקוה

היכל 1: מעבר לשיא	[illegible]
היכל 2: ילדים חורגים לאלוהים	[illegible]
היכל 3: שיחות מלוכלכות	[illegible]

עפולה

מופתרון: יומן חוף בריטון	[illegible]

רעננה

אורות: נער הזהב	[illegible]

גבעתיים

הדר: ילדים חורגים לאלוהים	[illegible]

ראשון־לציון

רון 1: מעבר לשיא	[illegible]
רון 2: ילדים חורגים לאלוהים	[illegible]

תיאטרון

הבימה — התיאטרון הלאומי
הערב יום א', 24.5
בבתא: 20.30
תהרר וניה 20.30 —

צוותא — לתרבות מתקדמת
היום יום א' 24.5 בשעה 20.30 "מולה".

שירותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
גני בת־ים — הנביאים 3.

חולון
קופ"ח — עין יהב.

ירושלים
קרית משה — קרית משה 1.

נתניה
קופ"ח מאוחדת — הרב קוק 11.

פתח־תקוה
הירקון — שטנמפר 24.

רמת־גן
רמה — ז'בוטינסקי 65.

תל־אביב
דיזנגוף — דיזנגוף 132.
קינג ג'ורג' — קינג ג'ורג' 25 (קופ"ח מכבי).

חיפה
יכנה — אבן סינא 7.

רחובות
מאוחדת — בנימין 23.

רעננה־כ"ס
קופ"ח כפ"ס, בן גוריון 45.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית, ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים — כירורגית, הדסה ע"כ — ילדים, עיניים, א.א.ג. שערי צדק — פנימית, הדסה ה"צ —כשים, אורטופדית.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד "מסור מידע טלפוני בימים א'-ה' בין 20.00-08.00, בימי ו': 15.00-08.00. טלפונים: 03-433500, 03-433500.

יד ביד — ארגן קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה ירושלים — 02-245388
ת"א — 226027 (24 שעות)
חיפה — 04-229488 (11.00-20.00)
גליל מערבי — 04-922222

קו פתוח לחורים במצוקה בימי ב' ו־ה' — טל. 222732.
"קו פתוח" — ארגן קשבת לילדים ובני־נוער 03-221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים של ההסתדרות: לרפואת שיניים ב־ביה"ח בתל־אביב — בימים א'—ה' [illegible] 21.00—23.00, בלילות שבת ועערבי חג השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים השעות: 15.00—21.00. הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' [illegible]. בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' [illegible]. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בלילה.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. [illegible] טלפוני בלבד. דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המטבחיה) טל' 03-285822, 294869.

מרכז סיוע לקרבנות אונס לרעננה והאזור השרון, טל' [illegible] א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02-227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03-5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' [illegible]
ער"ן חיפה — טל' 04-672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057-418111
ער"ן נתניה — טל' 053-55316

סילוק מוטרדים מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' [illegible]

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. [illegible] בני־ברק, גבעתיים — טל' [illegible]. רמלה — 101, טל' 08-221022. [illegible] טלפון 063-93334. כבשן — 101, [illegible]. 04-931401, נהריה — טל' [illegible]. ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057-74767.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'־ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30.
מחיפה לבני־ברק וירושלים: א'־ה': 7.00.
מתל־אביב לחיפה: בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
מתל־אביב לנהריה: בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.10, 8.00, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.
מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 16.33, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.
• רכבת תוספת בימי א' בשבוע ואחרי חג בלבד.

כתב אישום פלילי נגד בתי הזיקוק ומנהליהם

מאת יואב אביב
כותב "על המשמר"

כתב אישום פלילי הוגש אתמול לבית משפט השלום בחיפה נגד בתי הזיקוק ונגד מנהליהם בגין אי־מניעת זיהום האוויר. כתב האישום הוגש לבית המשפט באמצעות עורכי הדין ד"ר ראובן לסטר ואהרון לוין, שמונו על־ידי היועץ המשפטי לממשלה לייצג את המדינה בתביעה זו.

התביעה מוגשת למעשה כשנה וחצי לאחר הגשת התלונה הראשונה של השירות לשמירת איכות הסביבה לתחנת המשטרה זבולון נגד בתי הזיקוק ונגד המנהלים צבי זמיר, משה בר־אילן ויצחק לודרפין. כתבנו מציין כי בשעונה המליצה המשטרה בפני הפרקליטות להעמיד לדין את המנהלים ובתי הזיקוק.

בכתב האישום נטען כי בתי הזיקוק והמנהלים הפרו את הצו האישי של שר הפנים וכי האחריות לקיום הצו חלה על המנהלים.

המדינה טוענת כי ב־3 השנים האחרונות אירעו 19 חריגות מתקן מדידת הגופרית הדו חמצנית, חריגה שכזאת שאסור כי תתרחש אף לא פעם אחת. בכתב האישום מפרטים עוד עורכי הדין המייצגים את המדינה מקרים נוספים שבהם חרגו בתי הזיקוק מהיתר האויר במלואו ומקרים שבהם לא עברו לשימוש בדלק דל גופרית כמו שהיו צריכים לעשות.

על פי נתוני הרשות, פלטו בתי הזיקוק כ־48 אחוז מכלל הגופרית הדו־חמצנית באיזור חיפה.

מעצר לחשודים בסחר בסמים

חשודים בהשתייכות לשתי רשתות־סמים נעצרו ביום ו' בפקודת בית משפט השלום בתל־אביב, חלקם לעשרה ימים וחלקם לשישה ימים.

בא כוח המשטרה רס"ר אבי נחום אמר, כי ב־19.5.87 וב־20.5.87 נערכו תצפיות לעבר דירתו של אילן הנדרי הגר ברחוב נרכב 45 בתל־אביב. במהלך התצפיות הגיעו למקום עבריינים המוכרים כצרכני סמים. הם נראו מקבלים משני החשודים — אילן הנדרי ואחיו אריה הנדרי, תושב חולון — חומר החשוד כסם.

בחיפוש במקומות מסתור, שמהם נראו החשודים מוציאים את החומר, נתפסו חמש אריזות ובהן חומר החשוד כקוק פרסי, במשקל 8.1 גרם ברוטו, שלוש מנות חומר החשוד כקוק פרסי במשקל 2.1 גרם ברוטו ומשקולות לשקילה של מנות סם. בדירתו של אילן הנדרי נראה אריה מסתיר משהו והתברר כי ניסה להחביא 2040 ש"ח ו־100 דולר, החשודים כפריון מסחר הסמים.

השופט אביגדור סלטון אמר, שבהתחשב בסוג הסם שבו מדובר ובאופי העבירות, החליט לעצור על אחד מהאחים לעשרה ימים.

שישה ימי מעצר נגזרו על שני האחים יעקב וחסדאי אלמוולינו, החשודים אף הם בסחר בסמים.

בא כוח המשטרה אמר, כי ביום ה' הבחין שוטר בעת שהתכונן דרך חלון ביתו, בשני החשודים המוכרים כברוקאים, כשהם משוחחים עם אשה סמוך לביתו. חסדאי התכופף לעבר אבן במקום והוציא דבר מה. השוטר ירד מביתו וניגש לרכב שאליו נכנסו החשודים. בחיפוש על גופו של חסדאי נתפסו 700 דולר, 592 ש"ח ועשרה מארקים. בתוך רכבו נמצאה עטיפת ניילון ובה חומר החשוד כסם, ומתחת לרכב נמצאו שתי מעטפות נוספות שהכילו סם. (עתיים)

מחר יחל משפטו של נהג הקטר המעורב בתאונה בצומת הבונים

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

משפטו של נהג הקטר של רכבת ישראל שלמה סומך בן 61, שהיה מעורב בתאונת חוף הבונים בה נספו 22 בני אדם ו־16 נוספים נפצעו, יתחיל מחר בבוקר בבית משפט השלום לתעבורה בחיפה. המשפט מעורר התעניינות רבה בקרב הציבור ובלי התקשורת.

נגד נהג הקטר שלמה סומך הוגש לפני כחודש כתב אישום על־ידי התובעת עו"ד גליה סלבצקי מפרקליטות מחוז חיפה. בכתב־האישום נטען כי סומך נהג בקטר הרכבת שעשתה דרכה מתל־אביב לחיפה ב־11 במארס 1985, סמוך לשעה 9 בבוקר, ובהגיע הקטר לצומת הבונים, אף שהבחין באוטובוס של אגד שהיה על המסילה, לא נקט את האמצעים הדרושים כדי למנוע את התאונה.

התובעת עו"ד גליה סלבצקי מאשימה את שלמה סומך בגרימת מוות בתאונה ובנהיגה בלתי זהירה שגרמה לתאונה בה נגרמו חבלות ונזק. משפטו של נהג הקטר יישמע בפני השופטת רחל חווה והתביעה זימנה מטעמה 43 עדים.

שוטר מואשם בהכאה ובסחיטת הודאה כוזבת מקטין

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

שוטר נוסף, במשטרת ישראל, מואשם בתקיפה ובהוצאת הודאה בכוח מקטין. תחת לחץ. [illegible] האישום נגד השוטר יוסף אוחיון בן 27 ממשטרת קרית טבעון, תושב מגדל העמק, הוגש אתמול לבית משפט השלום בחיפה על ידי פרקליטות מחוז חיפה.

בכתב האישום טוענת התובעת עו"ד [illegible] מפרקליטות המדינה כי אוחיון [illegible] במשטרת קרית טבעון עצר במהלך עבודתו קטין בן 14, בעקבות חשד של המתלונן [illegible] שסעון. [illegible]

הקטין לתא המעצר בתחנת המשטרה בטבעון, שם החל להכותו [illegible] ובאמצעות אלה שהיתה [illegible] ברשותו. [illegible] התביעה ביצע השוטר עבירה [illegible]

[illegible]

התובעת טוענת כי בכך הפעיל השוטר שהוא [illegible] על הקטין והוציא ממנו הודאה [illegible]

טלקס

● נחנך מכון חלב בנהריה

מכון הלב החדש נחנך אתמול בבית־החולים נהריה בנוכחות שר הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו. את המכון ינהל ד"ר דן רונן מבית־החולים "רמב"ם". את הכסף לפתיחת המכון, הציוד בציוד חדיש, תרמה קרן שטראוס לזכר ההורים היהודה וד"ר ריכארד שטראוס. מייסדי מפעלי "שטראוס" לעיבוד תוצרת חלב וייצור גלידה, שהמכון יקרא על שמם.

תרומת המשפחה תסתכם בכ־100 אלף דולר והיא התחייבה גם להביא תרומות של 150 אלף דולר נוספים מתעשיינים באיזור.

יהודה צור

● נשרף מטע אבוקדו בקיבוץ אייל

שריפה שהשתוללה ביום שבת בשטחים בקיבוץ אייל כילתה שלושה דונמים של מטע אבוקדו. שמונה כבאיות שהוזעקו למקום מכפר־סבא הצליחו להשתלט על האש ולמנוע את התפשטותה לעבר בתי־הקיבוץ.

הנזק טרם הוערך. נראה כי הדליקה נגרמה מבדל סיגריה שהושלך מרכב חולף.

ניצה רמון

● חדר הנצחה במעלות

הושנע במלאת 13 שנה לרצחם של 22 תלמידים בצפת שהיו בטיול במעלות הפך חדר שבו קובצו התלמידים מבית הספר על ידי המחבלים לחדר הנצחה. החדר ישמש מעתה כספריה. בחדר יש פינת זכרון עם לוח זכרון ותמונות החייל הנושא את אחותו הפצועה על הידיים.

יהודה צור

● סערה בשל הכוונה לאכלס הכנרת בדג טורף

הצעת גורמים במשרד החקלאות ואגף הדייג לאכלס את הכנרת בדג טורף מעוררת סערת רוחות עזה. המדובר הוא בדג מסוג "לברק" אשר על פי מידע הקיים באיזורים אחרים בעולם גורם לנזקים במשק המים ופגיעה אקולוגית.

הרעיון עלה לאחרונה בשל הצורך בגידול טבעי של דגי הפורל. הבעיה העיקרית היא שבשונה לחניה שהדג הטורף לא יבחין בין דגים אלה לבין האמנים, למשל שהם עיקר פרנסתם של דייגי הכנרת.

● הנהלה חדשה לתא הכתבים הכלכליים

בישיבת תא העורכים והכתבים הכלכליים שליד אגודת העיתונאים בתל־אביב שנערכה ב־21 למאי 87 נבחרה הנהלה חדשה בהרכב: עודד שורר ("מעריב") — יו"ר; חיים מרגלית ("על המשמר") — מזכיר; חיים פלטנר (מהטל־וויזיה) — חבר הנהלה. (שע"ח)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 22.5.87

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
[illegible]	1	—	—	1.6694	1.6902	1.6779
דולר אמריקני	1	1.54	1.61	1.5742	1.5938	1.5828
מרק גרמני	1	0.87	0.91	0.8879	0.8989	0.8917
לירה שטרלינג	1	2.60	2.73	2.6486	2.6816	2.6615
פרנק צרפתי	1	0.25	0.27	0.2653	0.2686	0.2665
ין יפני	100	1.10	1.16	1.1239	1.1380	1.1291
גולדן הולנדי	1	0.77	0.81	0.7883	0.7981	0.7916
פרנק שוויצרי	1	1.06	1.11	1.0827	1.0962	1.0877
כתר שבדי	1	0.25	0.26	0.2533	0.2565	0.2544
כתר נורבגי	1	0.23	0.24	0.2379	0.2409	0.2393
כתר דני	1	0.23	0.24	0.2360	0.2390	0.2370
מרק פיני	1	0.35	0.37	0.3639	0.3684	0.3660
דולר קנדי	1	1.15	1.20	1.1689	1.1835	1.1753
דולר אוסטרלי	1	1.10	1.18	1.1360	1.1502	1.1422
רנד דר' אפריקני	1	0.47	0.80	0.7905	0.8003	0.7948
שילינג אוסטרי	10	0.42	0.44	0.4280	0.4333	0.4304
פרנק בלגי	10	1.24	1.30	1.2602	1.2760	1.2681
לירה איטלקית	1,000	1.20	1.27	1.2225	1.2377	1.2306

פיטר יוסטינוב ולורן בקאל שהגיעו לארץ לקראת הסרטתו של הסרט "פגישה עם המוות", על פי ספרה של אגאתה כריסטי (צילם: אסף שילה)

בת שמונה מג'ינוסר טבעה ביום ה' בכנרת

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

מעיין איזדרכת בת שמונה טבעה ביום חמישי אחה"צ בכנרת. אבל כבד ירד על קיבוץ גינוסר עם היוודע הבשורה המרה.

ביום חמישי בצהריים ירדו ילדי כתה ג' בלוויית מדריך לרחוץ בחוף הקיבוץ. משפנו לחזור התברר כי מעיין איננה. הכל סברו כי חזרה לבדה לכיתה, אך משהגיעו הילדים לשם התברר כי הילדה איננה. מייד התארגנו בקיבוץ והחלו בחיפושים בחוף וכעבור זמן מה נמצאו בגדיה של מעיין ומאוחר יותר נתגלתה גופתה ללא רוח חיים.

המשטרה עצרה את המדריך בן ה־26 לחקירה בחשד להתרשלות בתפקידו.

הלווייתה של מעיין ז"ל תהיה היום בקיבוצה גינוסר.

תיתכן פרישת "העבודה" מהקואליציה בטבריה

מאת שלמה גלזר, כתב "על המשמר"

המשמרת הצעירה של סניף מפלגת "העבודה" בטבריה עומדת לדרוש השבוע את פרישת נציגי המפלגה מהקואליציה העירונית ונראה כי דרישה זאת תזכה לרוב.

במשמרת הצעירה מתלוננים על אי תפקוד של ראשי העיריה ועל פרשיות שונות, כמו: שכירת רכב על חשבון העיריה לראש העיר יגאל ביבי במקום הרכב שניזוק בעת שנבו נהג בו. עוד קובלים צעירי "העבודה" על התמוטטות השירותים הסוציאליים בעיר ואי־תיפקור מחלקת גביה. אם 3 חברי המערך יפרשו מהקואליציה העירונית, צפוי בטבריה משבר קשה, מאחר שנציגי הליכוד הודיעו כי במצב כזה ישקלו אף הם פרישה.

ראש עירית טבריה יגאל ביבי אמר בתגובה, כי אינו יודע מאומה על מהלכי פרישה של מפלגת העבודה.

מועצת מעלה יוסף שוקלת הפגנה בי־ם

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

במועצה האזורית מעלה יוסף שוקלים אפשרות לארגן עליה המונית של התושבים לירושלים, כדי למחות על הבעיות הכלכליות של ישובי המועצה. לפני כשבוע שבתה המועצה האזורית שלושה ימים, משום שעובדיה לא קיבלו את משכורות חודש אפריל. השביתה הסתיימה עם הבטחותיו של ממלא מקום שר הפנים רוני מילוא לפתור את הבעיה.

אולם במועצה קובלים שאין תוצאות מעשיות להבטחות שנתנו. ראש המועצה יעקב יעקב טוען שלמרות כל ההבטחות, עליו להאבק עם הבנקים כדי לקבל את הכספים שככיכול נועדו למועצה.

סמל מואשם בהתעללות ברב"ט

סמל בחיל השריון מואשם בהתעללות בחייל בדרגת רב־טוראי, בכך שניסה להחדיר אצבע לעינו השמאלית.

התובעת הצבאית, רס"ן לני אלפורה, הגישה ביום ו' כתב אישום נגד הסמל, בעקבות תקרית שארעה באמצע פברואר השנה, בחדר מגורים באחד מבסיסי צה"ל. התביעה הצבאית טוענת כי הסמל תקף את הרב"ט, היכה אותו באגרופים בפניו, וינק עליו בשעה שחשניים היו שרועים על הריצפה וניסה להחדיר אצבע לעינו השמאלית, דבר שגרם לו חבלות בפניו. (עתים)

4 ארגזי תחמושת נתגלו במרכז עכו

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

בסוף השבוע נמצאו ליד האודיטוריום של עכו ארבעה ארגזים מלאי מרעומים, אקדחים וסוגים שונים של תחמושת. ילד שמצא את הארגזים הודיע למשטרה שהגיעה למקום ופתחה בחקירה. לפי אחת הסברות, יתכן שאלמונים מן העולם התחתון גנבו את הנזק והתחמושת מאחד ממחנות צה"ל.

יש לציין שלפני כמה שבועות נמצא שק מלא תחמושת ליד חוף מלון התמרים בעכו.

משתתפים בצער חברתנו
סילביה צוויגמן והמשפחה
במות האב
אדולפו גרבוס
בניכר
קיבוץ רוחמה
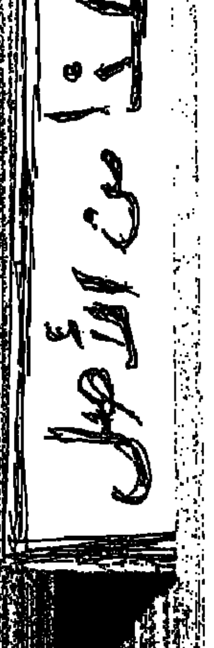
אנו משתתפים באבלם הכבד של
דוד וד"ר זלדה פלדמן
במות האם
חנה פלדמן ז"ל
קיבוץ עין החורש